

Члан 24.

Федерација Босне и Херцеговине и Република Српска ће, у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона, ускладити своје законе о Црвеном крижу, односно о Црвеном крсту са одредбама овог закона.

Члан 25.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о положају и овлаштењима Црвеног крста Републике Босне и Херцеговине ("Службени лист РБиХ", бр. 21/92 и 13/94).

Члан 26.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ", а објавиће се у службеним гласилима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

ПС БиХ број 110/04
21. октобра 2004. године
Сарајево

Председавајући Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ	Председавајући Дома народа Парламентарне скупштине БиХ
Мартин Рагуж, с. р.	Горан Милојевић, с. р.

397

На основу члана IV. 4. а) Устава Босне и Херцеговине, Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине, на 42. сједници Представничког дома, одржаној 27. јула 2004. године, и на 28. сједници Дома народа, одржаној 9. септембра 2004. године, усвојила је

ЗАКОН

О ФИТОФАРМАЦЕУТСКИМ СРЕДСТВИМА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

I - ОПЉЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Предмет

- Овим законом уређује се промет и надзор активних материја које су фитофармацеутска средства (у даљем тексту: FFS), регистрација FFS, издавање дозвола на основу овог закона, промет, употребу и надзор FFS, остаци FFS, вођење регистра FFS и регистра правних и физичких особа које се баве прометом FFS, саопћавање података и вођење евиденција у вези са FFS, технички захтеви за уређаје за апликацију FFS (у даљем тексту: уређаји) и њихови саставни дијелови, овлашћења органа који су одговорни за извршавање овог закона и надзор над његовим provoђењем, те прописа донесених на основу овог закона.
- Производња FFS, промет за потребе производње FFS, добра лабораторијска пракса, поступак сагласности по претходном обавјештавању (PIC), њихов надзор, те разврставање, паковање и обилеживање FFS уредит ће се прописима о хемикалијима.
- Опаци FFS и њихова отпадна амбалажа, те стање имисија FFS у околиш уредит ће се прописима о заштити околиша.

Члан 2.

Значење појединих израза

- Поједини изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:
  - Фитофармацеутска средства** су у коначном облику активне материје и препарати, намињени за:
    - заштиту биљака, односно биљних производа од штетних организана, односно за спречавање дјеловања штетних организама;
    - утицај на животне процесе биљака, друкчије него с хранивима;
    - одржавање биљних производа, ако нису предмет других прописа;
    - сузбијање нежељених биљака, дијелова биљака, задржавање или спречавање непожељног раста биљака.
  - Остаци FFS** су једна или више материја које су присутне у, односно на биљкама, односно на производима биљног поријекла; у земљи или другдје у околишу и последица су употребе FFS, укључујући њихове метаболите или

производе, који су последица њиховог разграђивања или реакције.

- Preparati** су мјешавине или раствори двије или више материја од којих је најмање једна активна материја.
- Materije** су хемијски елементи и њихова једињења, која се јављају у природи или су добивена у производном процесу укључујући сваку нечистоћу која је неизбјежна последица производног процеса.
- Активне материје** су материје или микроорганизми, укључујући вирусе, који имају опћи или посебан ефекат на штетне организме или на биљке, дијелове биљака или биљне производе.
- Spisak aktivnih materija** саčinjavaju активне материје које имају дозволу за употребу у FFS у државима чланицама Европске уније (у даљем тексту: ЕУ) и услови под којима се те материје могу употребљавати (у даљем тексту: spisak).
- Stare активне материје** су активне материје које нису на списку, а биле су регистрине и date у промет prije 31.12.1991. у било којој држави чланици ЕУ.
- Nove активне материје** су активне материје које нису на списку, а биле су регистрине и date у промет nakon 31.12.1991. у било којој држави чланици ЕУ.
- FFS су идентична**, ако је садржај активне материје једнак у оквиру међународно прописаних одступања, укључујући нечиствоће и друге састојке у активној материји и ако се подударачу физичко - хемијске особине препарата, ознаке, паковања и амбалажа, осим трговачког имена препарата.
- Биљке** су живе биљке и живи дијелови биљака, укључујући свјеже воће и сјеме.
- Биљни производи** су производи од биљака у непрерађеном стању или након једноставне обраде, као што је мљењење, сушење или цијеђење.
- Штетни организми биљака или биљних производа** су организми животињског или биљног свијета, као и вируси, бактерије, микоплазме, те остали патогени организми.
- Животинје** су животиње из свих врста које обично храни, односно гаји човек.
- Околиш** је вода, зрак, земља, дивље врсте фауне и флоре и сви односи међу њима.
- Промет** је увоз, извоз, продаја, односно давање трећим особама. При томе је увоз свако увођење FFS на каринско подручје Босне и Херцеговине, без обзира на то каква је употреба или примјена била дозвољена у складу с каринским прописима за та FFS. Извоз је свако изношење FFS из каринског подручја Босне и Херцеговине и такође обухвата поновни извоз, те привремени извоз FFS.
- Добра пољопривредна пракса** је обављање пољопривредне дјелатности на начин који омогућава добро управљање/газдовање пољопривредним земљиштем и репродукционим материјалом, уз уважавање природних особености пољопривредног простора. Добра пољопривредна пракса обухвата оптималну комбинацију агротехничких мјера, очување природне плодности пољопривредног земљишта и спречавање загађења околиша, претјерану употребу минералних и органских дубрива и FFS, те производњу биљака или биљних производа намињених за живеће намимце који садрже најнижу могућу количину остатака FFS.
- Integrална заштита биљака** је оптимална комбинација биолошких, биотехнолошких, хемијских, агротехничких мјера или мјера узгоја биљака, при чему се употреба хемијских средстава за заштиту биљака ограничава на најнужнију количину дозвољених FFS, која су потребна за задржавање популације штетних организама испод границе која проузрокује привредно неприхватљиву штету или губитак (праг штетности).
- Уређаји за апликацију FFS** су машине и апарати за наношење FFS, укључујући њихове саставне дијелове, који утичу на прецизност наношења.
- Надлежни органи** за регистрацију, извршавање управних задатака у области промета FFS и уређаја за апликацију FFS, надзор над provoђењем овог закона, те извјештавање Европској комисији су: Управа Босне и Херцеговине за заштиту здравља биљака (у даљем тексту: Управа) и надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта.

II - PROMET I UPOTREBA FFS**Član 3.****Opće odredbe**

1. FFS se ne smiju staviti u promet ni upotrebljavati na teritoriji Bosne i Hercegovine, ako nisu registrirana, odnosno ako za FFS nije izdata dozvola u skladu s ovim zakonom.
2. Izuzetno od stava 1., Uprava može dozvoliti promet ako su FFS namijenjena za promet, odnosno upotrebu u drugoj državi, pod uslovom da FFS ne idu u promet, odnosno upotrebu na teritoriji Bosne i Hercegovine. Ako se radi o FFS koja su namijenjena upotrebi u državi članici EU, promet i skladištenje su dozvoljeni samo pod uslovom da su FFS registrirana u toj državi članici, te da ne idu u promet, odnosno u upotrebu na teritoriji Bosne i Hercegovine.
3. Za ispitivanje u istraživačke i razvojne svrhe, koje ne uključuje puštanje neregistriranih FFS u okoliš, nije potrebno dobiti dozvolu nadležnog organa.
4. Izuzetno od odredbi iz stava 3., uvoz ili izvoz FFS za ispitivanja u istraživačke i razvojne svrhe može obaviti pravna ili fizička osoba registrirana za obavljanje takve djelatnosti i o tome obavještava Upravu i nadležni organ entiteta i Brčko Distrikta na čijem administrativnom području ta osoba ima sjedište.

Član 4.**Promet FFS**

1. FFS se mogu kao preparat staviti u promet, ako su registrirana kod nadležnih organa i svrstana, pakovana, označena i opremljena uputstvom za upotrebu u skladu s propisima o opasnim materijama i preparatima, te u skladu s propisima donesenim na osnovu ovog zakona.
2. FFS se kao aktivna materija mogu staviti u promet, ako su registrirana kod nadležnog organa i razvrstana, pakovana i označena u skladu s propisima o opasnim materijama i u skladu s propisom izdatim na osnovu ovog zakona.
3. Propis o razvrstavanju, pakovanju, obilježavanju i opremanju FFS, uputstvom za upotrebu, na osnovu ovog zakona, donosi Vijeće ministara na prijedlog Uprave, u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta.

Član 5.**Uslovi za obavljanje prometa FFS i registar za promet**

1. Prometom FFS mogu se baviti pravne i fizičke osobe sa sjedištem u Bosni i Hercegovini, koje, pored drugih propisanih uslova, ispunjavaju i posebne uslove u pogledu prostora, opreme i kadrova, što utvrđuju nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta rješenjem u upravnom postupku, svako unutar svog administrativnog područja nadležnosti. Rješenjem se određuje i registarski broj za upis u registar pravnih i fizičkih osoba za promet FFS (u daljem tekstu: registar za promet).
2. Pravne i fizičke osobe iz stava 1. ovog člana moraju imati odgovornu osobu za promet sa FFS, koja brine o izdavanju FFS, saopćavanju i vođenju evidencija.
3. Uslove koje moraju ispunjavati pravne i fizičke osobe u pogledu prostora i opreme za promet FFS, te uslove u pogledu kadrova i stručnog usavršavanja, propisuje Vijeće ministara, na prijedlog Uprave.
4. Registar iz stava 1. ovog člana uspostavljaju i vode nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta i on mora sadržavati najmanje sljedeće podatke: naziv firme, odnosno ime i prezime osobe koja se bavi prometom FFS, adresu, odnosno sjedište firme/osobe, odnosno adresu i sjedište filijale, ime i prezime odgovorne osobe, te naziv i sjedište stranog proizvođača kojeg osoba zastupa u Bosni i Hercegovini.
5. Uprava vodi Jedinstveni registar za Bosnu i Hercegovinu. Organi entiteta i Brčko Distrikta dužni su dostaviti Upravi podatke iz registra iz stava 4. ovog člana u roku od 15 dana od dana upisa u registar koji vode.

Član 6.**Evidencije i dostavljanje podataka**

1. Pravne i fizičke osobe, koje se bave prometom FFS, moraju voditi evidenciju o količini nabavljenih FFS, količini FFS u prometu, količini uskladištenih FFS, količini FFS koja su bila uzeta iz prometa i o tome najkasnije do 31. marta tekuće godine za proteklu godinu obavijestiti nadležne organe entiteta i Brčko Distrikta, koji obavještavaju Upravu.

2. Pravne i fizičke osobe iz člana 11. stav 2. ovog zakona moraju, pored evidencije iz stava 1. ovog člana, voditi također i evidenciju o upotrebi tih FFS i dostaviti podatke o njihovoj upotrebi najkasnije do 31. marta tekuće godine za proteklu godinu.
3. Pravne i fizičke osobe koje se bave prometom registriranih FFS, koja su s obzirom na opasnost razvrstana među FFS s oznakom T, moraju pored evidencije iz stava 1. ovog člana voditi također i evidenciju koja sadrži sljedeće podatke:
  - a) podatke o FFS (trgovački naziv, namjena upotrebe, rok trajanja),
  - b) datum prodaje, odnosno izdavanja FFS,
  - c) količinu prodatih, odnosno izdatih FFS,
  - d) za pravne osobe kojima su prodana, odnosno izdata FFS: naziv firme, sjedište i poreski broj, a za fizičke osobe: lične podatke (ime i prezime, adresa i JMBG),
  - e) potpis izdavača FFS i primaoca FFS.
4. Podatke iz stava 3. ovog člana pravne i fizičke osobe koje se bave prometom FFS moraju čuvati najmanje pet godina i na zahtjev nadležnog organa dati na uvid.
5. Tačan sadržaj i način vođenja evidencija, te dostavljanja podataka propisuje Vijeće ministara, na prijedlog Uprave.

Član 7.**Prodaja FFS**

1. FFS se mogu, s obzirom na razvrstanost u grupu opasnosti/otrovnosti, ambalažu i način upotrebe prodavati:
  - a) samo u specijaliziranim prodavnicama FFS, ili
  - b) u cvjećarama i prodavnicama neprehrambene robe, ili
  - c) u posebnom dijelu prodavnica s mješovitom robom.
2. Mjesto prodaje FFS određuje Uprava u rješenju o registraciji, na prijedlog Komisije za FFS (u daljem tekstu: Komisija).

Član 8.**Pravilna upotreba FFS**

1. FFS se moraju pravilno upotrebljavati.
2. Pravilna upotreba znači upotrebu FFS u skladu s uputstvom za upotrebu i s navodima na etiketi, uključujući pripremu propisane koncentracije FFS, poštivanje principa dobre poljoprivredne prakse, integralne zaštite bilja ako je moguće, te zaštitu okoliša i neciljanih organizama.
3. Nanošenje FFS iz zraka nije dozvoljeno.
4. Upotreba FFS na način koji bi prouzrokovao zagađenje stambenih, privrednih i sličnih objekata, gdje borave ljudi i životinje, te zagađenje susjednih zemljišta i voda nije dozvoljeno.
5. Savjetovati, reklamirati ili preporučivati smije se samo upotreba registriranih FFS za namjene određene rješenjem o registraciji i uputstvom za upotrebu, te u skladu s navodima na etiketi.
6. Vijeće ministara, na prijedlog Uprave, u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta, propisuje dužnosti korisnika u pogledu upotrebe FFS.

Član 9.**Vršioci zaštite biljaka**

1. Pravne ili fizičke osobe, koje se bave poljoprivrednom proizvodnjom i koje su tržišni proizvođači, mogu upotrebljavati FFS samo ako ispunjavaju propisane uslove u pogledu obrazovanja, odnosno stručne osposobljenosti i ako FFS nanose odgovarajućim uređajima za aplikaciju FFS.
2. Detaljne uslove u pogledu stručnog osposobljavanja, te sadržaja i načina obavljanja provjere znanja iz FFS propisuje Vijeće ministara, na prijedlog Uprave.

Član 10.**Ostaci FFS**

1. Propisane granične vrijednosti ostataka FFS u, odnosno na biljkama i biljnim proizvodima, ne smiju biti prekoračene.
2. Ako se utvrdi da su propisane granične vrijednosti ostataka FFS u, odnosno na biljkama i biljnim proizvodima prekoračene, treba ih uništiti ili na drugi odgovarajući način spriječiti njihovu upotrebu za ishranu ljudi i životinja.
3. Granične vrijednosti ostataka FFS u, odnosno na biljkama i biljnim proizvodima, te mjere koje se provode u slučaju kada se laboratorijskim pretragama utvrde prekoračenja, propisuje Vijeće ministara, na prijedlog Uprave.

Član 11.

FFS razvrstana kao T+

1. Registrirana FFS koja su, s obzirom na otrovnost razvrstana kao T+, ne smiju biti stavljena u slobodan promet i opću upotrebu.
2. Promet i aplikacija FFS iz stava 1. dozvoljeni su samo pravnim i fizičkim osobama koje imaju stalno zaposleno osoblje stručno osposobljeno za rad s otrovima, ispunjavaju propisane uslove u pogledu prostorija i opreme i imaju dozvolu za obavljanje takve djelatnosti od organa entiteta i Brčko Distrikta nadležnog za zdravstvo.
3. Tačnije uslove u pogledu prostorija, opreme i osoblja propisuje Vijeće ministara, na prijedlog Uprave.

Član 12.

Zabrana, ograničenje prometa i upotrebe

1. Ako u pogledu tehničkih i naučnih saznanja postoji osnovana sumnja da registrirana FFS predstavljaju opasnost za zdravlje ljudi, odnosno za okoliš, Vijeće ministara može, na prijedlog Uprave i uz saglasnost Komisije, ograničiti ili zabraniti promet, odnosno upotrebu FFS na teritoriji Bosne i Hercegovine ili na pojedinim područjima.
2. Ako FFS sadrži određene aktivne materije čiji je promet, odnosno upotreba u EU ograničena ili zabranjena, Vijeće ministara će, na prijedlog Uprave, zabraniti ili ograničiti promet, odnosno upotrebu takvih FFS na teritoriji Bosne i Hercegovine.

III - REGISTRACIJA FFS

POSTUPAK REGISTRACIJE

Član 13.

Registracija

1. Za registraciju FFS potrebno je Upravi podnijeti zahtjev i uz njega priložiti propisanu dokumentaciju za ocjenu aktivnih materija u FFS iz člana 15., osim u slučajevima iz člana 16. stav 3. ovog zakona; propisanu dokumentaciju za ocjenu FFS i ostale podatke, dokumente i uzorke koji su potrebni za utvrđivanje uslova za registraciju, ako tako zahtijeva nadležni organ.
2. Aktivne materije i FFS ocjenjuju osposobljeni stručnjaci ili pravne osobe koje za to ovlasti Vijeće ministara, na prijedlog Uprave.
3. Stručnjake, odnosno pravne osobe iz stava 2. ovog člana, s obzirom na područja rada, Upravi predlažu nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta i organi entiteta i Brčko Distrikta nadležni za zdravstvo kao i nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta nadležni za okoliš.
4. Za izradu ocjene uticaja FFS na okoliš i zdravlje ljudi, te mišljenja o razvrstanju, pakovanju i označavanju opasnih materija i preparata, na osnovu toksikološke i ekotoksikološke dokumentacije iz čl. 15. i 16. ovog zakona, Vijeće ministara na prijedlog Uprave, u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta za zdravstvo i za okoliš, ovlašćuje organ (instituciju ili pravnu osobu) koji ispunjava uslove u pogledu stručne osposobljenosti kadrova.
5. Ako su FFS razvrstana kao opasna, sastavni dio mišljenja iz prethodnog stava ovog člana su i medicinske mjere u slučaju akutnih trovanja.
6. Detaljnije uslove u pogledu stručne osposobljenosti kadrova koji izrađuju ocjene i mišljenja iz ovog člana propisuje Vijeće ministara, na prijedlog Uprave.
7. Kod ocjenjivanja uslova za registraciju upotrebljavaju se jedinstveni principi za ocjenjivanje FFS koje propisuje Vijeće ministara, na prijedlog Uprave.

Član 14.

Podnosioci zahtjeva

1. Zahtjev za registraciju FFS može podnijeti:
  - a) domaći proizvođač;
  - b) pravna ili fizička osoba koja ima sjedište u Bosni i Hercegovini i nastupa u ime stranog proizvođača;
  - c) predstavništvo stranog proizvođača u Bosni i Hercegovini.
2. Smatra se da pravna ili fizička osoba nastupa u ime proizvođača ako ima s njim sklopljen ugovor o zastupanju kojim se određuje i osiguranje odštete odgovornosti proizvođača za teritoriju Bosne i Hercegovine.

Član 15.

Dokumentacija za ocjenu aktivnih materija

1. Uz zahtjev za ocjenu aktivnih materija potrebno je priložiti sljedeću dokumentaciju:
  - a) identitet aktivne materije,
  - b) fizičko - hemijske osobine,
  - c) dodatne informacije o aktivnoj materiji (upotreba, način djelovanja, skladištenje, sigurnosne mjere i slično),
  - d) metode analize,
  - e) toksikološke i metaboličke studije,
  - f) podatke o ostacima aktivne materije u, odnosno na biljkama, odnosno biljnim proizvodima, živežnim namirnicama i stočnoj hrani,
  - g) podatke o tome šta se dešava s aktivnom materijom nakon upotrebe u okolišu,
  - h) ekotoksikološke studije,
  - i) sažetak i ocjenu iz sedme i osme alineje ovog stava,
  - j) prijedlog i obrazloženje prijedloga razvrstanja i označavanja u skladu s propisima o razvrstanju, pakovanju i označavanju opasnih materija,
  - k) u slučaju aktivne materije na osnovu mikroorganizama ili virusa, podatke o mikroorganizmima ili virusima,
  - l) dokumentaciju za ocjenu preparata na osnovu te aktivne materije,
  - m) sigurnosni list, izrađen u skladu s propisima o hemikalijama,
  - n) ostale podatke, ako su potrebni.
3. Izuzetno od odredbi stava 1. ovog člana, u slučajevima kada nisu na raspolaganju svi zahtijevani podaci, podnosilac zahtjeva, umjesto nedostajućih podataka, uz zahtjev prilaže odgovarajuće obrazloženje. Uprava, na osnovu mišljenja ovlaštenih stručnjaka, odnosno pravnih osoba iz člana 13. stav 2. ovog zakona, ocjenjuje opravdanost zahtjeva.
4. Detaljniji sadržaj zahtijevane dokumentacije iz stava 1. ovog člana propisuje Vijeće ministara, na prijedlog Uprave.

Član 16.

Dokumentacija za ocjenu FFS

1. Uz zahtjev za ocjenu FFS, potrebno je priložiti sljedeću dokumentaciju:
  - a) identitet preparata,
  - b) fizičke, hemijske i tehničke osobine preparata,
  - c) podatke o upotrebi preparata,
  - d) dodatne informacije o preparatu,
  - e) analitičke metode,
  - f) podatke o efikasnosti,
  - g) toksikološke studije,
  - h) ostatke u, odnosno na biljkama, odnosno biljnim proizvodima, živežnim namirnicama i stočnoj hrani,
  - i) podatke o tome šta se dešava sa FFS nakon upotrebe u okolišu,
  - j) ekotoksikološke studije,
  - k) sažetak i ocjenu devete i desete alineje ovog stava,
  - l) prijedlog i obrazloženje prijedloga razvrstanja i označavanja u skladu s propisima o razvrstanju, pakovanju i označavanju opasnih materija i preparata,
  - m) podatke o FFS na osnovu mikroorganizama i virusa,
  - n) sigurnosni list, izrađen u skladu s propisima o hemikalijama,
  - o) ostale podatke, ako su potrebni.
2. Ako FFS sadrži aktivnu materiju koja je već na spisku, aktivnu materiju nije potrebno ocjenjivati, a uz zahtjev za ocjenu FFS potrebno je, pored dokumentacije iz stava 1. ovog člana, priložiti još dokaz da je aktivna materija identična materiji sa spiska i sažetak ocjene aktivne materije.
3. Izuzetno od odredbi stava 2. ovog člana, u slučajevima kada nisu na raspolaganju svi zahtijevani podaci, podnosilac zahtjeva, umjesto nedostajućih podataka, uz zahtjev prilaže odgovarajuće obrazloženje. Uprava, na osnovu mišljenja ovlaštenih stručnjaka, odnosno pravnih osoba iz člana 13. stav 2. ovog zakona, ocjenjuje opravdanost zahtjeva.
4. Detaljniji sadržaj zahtijevane dokumentacije iz stava 1. ovog člana propisuje Vijeće ministara, na prijedlog Uprave.

Član 17.

Sprečavanje udvostručavanja eksperimenata na kičmenjacima

1. Pri izradi dokumentacije može se priznavati strana dokumentacija o eksperimentima na životinjama, ako su eksperimenti za FFS, koja su predmet registracije, bili izrađeni u skladu s načelima dobre laboratorijske prakse.
2. Radi sprečavanja udvostručavanja eksperimenata na kičmenjacima mora se podnosilac zahtjeva za registraciju prije početka izvođenja eksperimenata na kičmenjacima raspitati kod nadležnih organa da li su već registrirana identična FFS, te ime, odnosno firmu i adresu, odnosno sjedište imaoaca ili imalaca već registriranih FFS.
3. Uz raspitivanje podnosilac mora priložiti dokaze da domaći ili strani proizvođač namjerava registrirati FFS i da je na raspolaganju propisana dokumentacija.
4. Ako nadležni organ utvrdi da će podnosilac podnijeti zahtjev za registraciju FFS koja su identična već registriranim FFS drugog imaoaca, dostavit će mu podatke o imenu i prezimenu, te adresi, odnosno firmi i sjedištu imaoaca ili imalaca već registriranih FFS, te o tome obavijestiti imaoce već registriranih FFS.
5. Podnosilac novog zahtjeva i imaoce već registriranih FFS učinit će sve da postignu sporazum o zajedničkoj upotrebi podataka tako da se spriječi udvostručavanje eksperimenata na kičmenjacima.
6. Za obavljanje eksperimenata na životinjama treba prethodno dobiti dozvolu Ureda za veterinarstvo Bosne i Hercegovine.

Član 18.

Čuvanje podataka

1. U postupku registracije FFS nadležni organi ne smiju u korist drugih podnosilaca upotrebljavati:
  - a) podatke iz dokumentacije o aktivnoj materiji priložene uz zahtjev za registraciju, odnosno izdavanje dozvole, osim ako:
  - b) se za upotrebu takvih podataka drugi podnosilac sporazumije s prvim podnosiocem, odnosno imaoцем registracije i to dokaže odgovarajućim dokumentom, ili
  - c) je proteklo najmanje deset godina od prvog uvrštavanja aktivne materije na spisak, ili
  - d) je proteklo najmanje deset godina od prve registracije aktivne materije u bilo kojoj državi članici EU, ili
  - e) je proteklo pet godina od registracije na osnovu primljenih dodatnih
  - f) podataka potrebnih za prvo uvrštavanje aktivne materije na spisak, osim
  - g) ako taj petogodišnji period ističe prije isteka desetogodišnjeg perioda iz b) i c) ove tačke, što važi za izmjenu uslova za uvrštavanje aktivne materije, odnosno za produženje uvrštavanja aktivne materije na spisak.
  - h) podatke iz dokumentacije o FFS, priložene uz zahtjev za registraciju, osim ako:
  - i) se za upotrebu tih podataka drugi podnosilac sporazumije s prvim podnosiocem, odnosno imaoćem registracije i to dokaže odgovarajućim dokumentom, ili
  - j) je proteklo deset godina od prve registracije FFS koja sadrže nove ili stare aktivne materije, u bilo kojoj državi članici EU.

Član 19.

Rješenje o registraciji

1. Rješenje o registraciji FFS izdaje Uprava u upravnom postupku na osnovu pismenog prijedloga Komisije, najkasnije u roku od 30 dana računajući od dana predaje urednog zahtjeva. Uprava po jedan primjerak rješenja dostavlja i nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta.
2. Komisija je dužna, prilikom izrade prijedloga za registraciju FFS, uzeti u obzir ocjene ovlaštenih stručnjaka, odnosno pravnih osoba iz člana 13. stav 2. ovog zakona.
3. Registracija glasi na FFS i proizvođača, odnosno podnosioca zahtjeva, a pored toga, rješenje o registraciji mora naročito sadržavati: sastav FFS, upotreba i bitni elementi mišljenja organa iz člana 13. stav 4. ovog zakona.
4. Imalac registracije odgovoran je za stavljanje FFS u promet.

Član 20.

Komisija

1. Komisiju čine stručnjaci koje imenuje Vijeće ministara, na prijedlog Uprave.
2. Članovi Komisije ne smiju biti, u smislu nespojivosti interesa, povezani s podnosiocima zahtjeva ili s pravnim ili fizičkim osobama koje proizvode FFS ili obavljaju promet FFS.
3. Detaljnije uslove u pogledu sastava i načina rada Komisije propisuje Vijeće ministara, na prijedlog Uprave.

Član 21.

Tajnost podataka

1. Uprava mora tretirati kao tajnu podatke podnosioca zahtjeva za registraciju FFS koji sadrže podatke o industrijskoj i komercijalnoj djelatnosti podnosioca, ako tako zahtijeva podnosilac zahtjeva.
2. Tajnost podataka ne odnosi se na:
  - a) imena i sadržaj svih aktivnih materija i naziv FFS;
  - b) imena ostalih materija, koje se razvrstavaju kao opasne u skladu s propisima o razvrstanju, označavanju i pakovanju opasnih materija,
  - c) fizičko - hemijske podatke o aktivnim materijama u FFS,
  - d) načine sprečavanja štetnih djelovanja aktivnih materija, odnosno FFS,
  - e) sažetak rezultata testova za utvrđivanje efikasnosti i štetnosti materije ili FFS za ljude, životinje i okoliš,
  - f) preporučene postupke i sigurnosne mjere za smanjenje rizika pri pretovaranju, skladištenju, prijevozu, požaru i kod ostalih opasnosti,
  - g) metode za određivanje sadržaja aktivnih materija, nečistoća i ostalih sastojaka u aktivnoj materiji i ostataka FFS,
  - h) načine stavljanja FFS u promet i njihovo pakovanje,
  - i) postupke za dekontaminaciju u slučaju izlivanja ili ispusta,
  - j) prvu pomoć i liječenje ljudi u slučaju ozljeda.
3. Ako podnosilac zahtjeva naknadno otkrije ranije tajne podatke, mora o tome obavijestiti Upravu.

Član 22.

Obavještanje o potencijalno štetnom uticaju FFS

1. Imalac registracije ili onaj kome je odobreno proširenje upotrebe registriranih FFS mora odmah obavijestiti Upravu o svim novim podacima o mogućem opasnom uticaju svakog FFS ili ostatka FFS na zdravlje ljudi, životinja, podzemne vode, odnosno na okoliš.
2. Dužnost iz stava 1. ovog člana važi također za i korisnike FFS koji primijete opasni uticaj FFS na zdravlje ljudi, životinja, podzemne vode, odnosno okoliš.

IV - VRSTE REGISTRACIJE

Član 23.

Uslovi za registraciju

1. FFS se registriraju ako su u skladu s naučnim i tehničkim razvojem, te ako je iz ocjene FFS utvrđeno da kod pravilne upotrebe:
  - a) djeluju efikasno;
  - b) nemaju neprihvatljivog djelovanja na gajene biljke ili biljne proizvode;
  - c) ne prouzrokuju nepotrebnu patnju kičmenjacima i drugim životinjama koje se istrebljuju;
  - d) nemaju direktan ili indirektan štetni uticaj na zdravlje ljudi, odnosno životinja;
  - e) nemaju prekomjeran uticaj na okoliš, naročito na zagađivanje voda, uključujući pitku vodu i podzemne vode i na neciljane organizme;
  - f) da se metodama priznatim u EU ili odobrenim od Uprave može utvrditi sadržaj aktivnih materija, te toksikološki i ekotoksikološki značajnih nečistoća i sastojaka;
  - g) da je moguće odgovarajućim analizama odrediti ostatke FFS koji su posljedica dozvoljenog načina upotrebe i koji su značajni za zdravlje ljudi, odnosno okoliš;
  - h) da se fizičko-hemijske osobine sredstva smatraju prihvatljivim kod odgovarajuće upotrebe i skladištenja FFS.

2. Izuzetno od odredbi stava 1. ovog člana, Uprava može radi:
  - a) neuporedivosti uslova poljoprivrede, zaštite biljaka, okoliša ili
  - b) klimatskih uslova, ili
  - c) posebne ekološke osjetljivosti na određenim područjima, ili
  - d) drukčijih prehrambenih navika stanovništva,
  - e) zahtijevati da se testovi i analize izvrše i u Bosni i Hercegovini i odrediti dodatne uslove u pogledu upotrebe FFS.
3. FFS namijenjena upotrebi u poljoprivredi mogu se, na osnovu zahtjeva podnosioca, registrirati i za upotrebu na nepoljoprivrednim površinama, ako ispunjavaju propisane uslove. Podnosilac mora dostaviti propisanu dokumentaciju iz čl. 15. i 16. ovog zakona.

Član 24.

Važenje i produženje registracije

1. Uprava registrira FFS za period od najviše deset godina, u skladu s prijedlogom Komisije.
2. Registracija se može više puta produžiti, svaki put za period od najviše deset godina. Zahtjev za produženje registracije imalac registracije mora podnijeti Upravi najmanje šest mjeseci prije isteka registracije.
3. Ako postoji sumnja da su izmijenjeni uslovi na osnovu kojih su FFS bila registrirana, Uprava će zahtijevati ponovo cjelokupnu dokumentaciju za ocjenu FFS, odnosno onaj dio dokumentacije koji mu je potreban za odlučivanje o produžavanju registracije i o produženju će odlučiti na prijedlog Komisije.
4. Uprava može izdati podnosiocu zahtjeva u upravnom postupku privremeno rješenje kojim mu produžava registraciju FFS, za onaj period koji je Upravi potreban za provjeravanje opravdanosti zahtjeva.
5. Registrirana FFS mogu se bilo kada ponovo ocijeniti, ako se posumnja da bilo koji uslov iz člana 23. stav 1. više nije ispunjen. U takvom slučaju mogu se zahtijevati od imaoa registracije ili pravne, odnosno fizičke osobe kojoj je bilo dozvoljeno proširenje upotrebe FFS iz člana 32. ovog zakona dodatni podaci i dokumentacija za ponovnu ocjenu FFS. Privremenim rješenjem dozvola se može produžiti za onaj period koji je potreban za dostavljanje svih dodatnih informacija i dokumentacije.

Član 25.

Privremena registracija

1. Ako FFS sadrži novu aktivnu materiju za koju je dokumentacija za vođenje postupka za uvrštavanje aktivne materije na spisak potpuna, Uprava može izdati rješenje o privremenoj registraciji najviše na tri godine od izdavanja zaključka o potpunosti dokumentacije Evropske komisije. Podnosilac zahtjeva mora dostaviti zaključak o potpunosti dokumentacije, dokaz o identičnosti aktivne materije i sažetak dokumentacije o aktivnoj materiji, te dokumentaciju iz člana 16. ovog zakona.
2. Ako se po isteku važenja rješenja o privremenoj registraciji aktivna materija ne uvrsti na spisak jer dokumentacija u tom vremenu nije bila ocijenjena, privremena registracija može se privremenim rješenjem u upravnom postupku produžiti za vrijeme koje je potrebno za potpun pregled dokumentacije, odnosno svih dodatnih podataka zahtijevanih za ocjenu uslova za uvrštavanje na spisak.

Član 26.

Izmjena rješenja o registraciji

1. Uprava može, na zahtjev imaoa registracije ili po službenoj dužnosti, izmijeniti rješenje o registraciji ako se izmjene okolnosti koje su bile osnova za izdavanje rješenja o registraciji.
2. Uprava može izmijeniti rješenje o registraciji FFS na zahtjev imaoa registracije i ako se radi o FFS istog proizvođača, registriranim u bilo kojoj državi članici EU pod drugim trgovačkim imenom, te su identična sa FFS registriranim u Bosni i Hercegovini.
3. Uprava može zahtijevati dodatne podatke, dokumente i uzorke koji su joj potrebni za ocjenu opravdanosti izmjene rješenja o registraciji.

V - PRESTANAK REGISTRACIJE

Član 27.

Prestanak registracije

1. Registracija prestaje:
  - a) istekom perioda za koji je bilo izdato rješenje o registraciji, ako se registracija ne produži;
  - b) poništenjem rješenja o registraciji:
    - 1) na zahtjev imaoa registracije,
    - 2) ako se utvrdi da uvjeti za registraciju više nisu ispunjeni,
    - 3) u slučajevima iz člana 12. ovog zakona,
    - 4) ako se aktivna materija briše sa spiska;
  - c) poništavanjem rješenja o privremenoj registraciji,
  - d) ako se aktivna materija u slučajevima iz člana 25. ovog zakona ne uvrsti u spisak.
2. Ako se imalac registracije prije isteka njenog važenja odluči da određena FFS neće više stavljati u promet i upotrebu, mora najmanje šest mjeseci prije prestanka prometa ovim FFS o tome obavijestiti Upravu i priložiti obrazloženje.
3. Ako nadležni organ poništi rješenje o registraciji, može imaoa registracije odobriti određeni prijelazni period i odrediti uslove za uništenje, skladištenje, promet, odnosno upotrebu postojećih zaliha FFS u Bosni i Hercegovini.

VI - REGISTAR FFS

Član 28.

Registar FFS

1. Na osnovu izdatih rješenja o registraciji FFS, Uprava vodi Jedinstveni registar FFS za Bosnu i Hercegovinu (u daljem tekstu: Registar FFS). Spisak registriranih FFS Uprava objavljuje jednom godišnje u "Službenom glasniku BiH", a izmjene bar dva puta godišnje. Nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta dužni su voditi evidenciju o registriranim FFS na osnovu rješenja koje im dostavi Uprava na osnovu člana 19. stav 1. ovog zakona.
2. Registar FFS sadrži sljedeće podatke:
  - a) carinsku oznaku,
  - b) trgovačko ime FFS,
  - c) naziv i sadržaj svih aktivnih materija u FFS,
  - d) ime proizvođača, odnosno zastupnika u Bosni i Hercegovini,
  - e) oznaku iz razvrstavanja u ili izvan grupe otrovnosti,
  - f) puni naziv Uprave (nadležnog organa entiteta i Brčko Distrikta) koji je izdao rješenje o registraciji,
  - j) broj i datum rješenja o registraciji,
  - k) mjesto prodaje iz člana 7. ovog zakona.

VII - SPISAK AKTIVNIH MATERIJAMA

Član 29.

Spisak

1. Spisak aktivnih materija objavljuje Uprava u "Službenom glasniku BiH", a izmjene u skladu sa izmjenama spiska u EU.

VIII - DOZVOLE

Član 30.

Dozvola za istraživanje, odnosno razvoj

1. Svako ispitivanje u istraživačke, odnosno razvojne svrhe koje uključuje ispuštanje neregistriranih FFS u okoliš, može se vršiti samo na osnovu izdate dozvole za istraživanje, odnosno razvoj.
2. Dozvolu iz stava 1. izdaje Uprava u upravnom postupku. Za FFS koja mogu predstavljati opasnost za zdravlje ljudi i životinja ili neočekivan štetan uticaj na okoliš nadležni organ zahtijeva mišljenje Komisije.
3. Iz dozvole moraju biti vidljivi podaci o FFS, količini FFS, područje ispitivanja i uslovi upotrebe, te pravna ili fizička osoba koja će vršiti ispitivanje.
4. Dozvola se izdaje najviše za period od dvije godine. Dozvola se, na zahtjev imaoa, može produžiti ako imalac dozvole traži produženje najmanje četiri mjeseca prije isteka važenja dozvole i iskaže opravdane razloge za produženje. Dozvola se izdaje na osnovu mišljenja Komisije.
5. Ako Uprava ocijeni da bi predlagana ispitivanja za koja je podnijet zahtjev za izdavanje dozvole mogla imati štetan uticaj na zdravlje ljudi i životinja ili neočekivan štetni uticaj

na okoliš, može ispitivanje, na prijedlog Komisije, zabraniti ili ga dozvoliti pod uslovima potrebnim za sprečavanje tih posljedica.

6. Detaljniji sadržaj zahtjeva i dozvole za istraživanje, odnosno razvoj propisuje Vijeće ministara, na prijedlog Uprave.

Član 31.

Izuzetna dozvola

1. Zbog nepredvidive opasnosti koju predstavlja štetni organizam koji nije moguće uništiti, odnosno odgovarajuće ograničiti s registriranim FFS ili drugim mjerama, Uprava može izdati izuzetnu dozvolu za promet, odnosno upotrebu neregistriranih FFS. Postupak za izdavanje izuzetne dozvole može se pokrenuti po službenoj dužnosti ili na zahtjev stranke. U postupku izdavanja dozvole, Uprava zahtijeva mišljenje Komisije. Izuzetna dozvola izdaje se najviše na period od 120 dana za ograničenu i kontroliranu upotrebu koja ne predstavlja neprihvatljivu opasnost za zdravlje ljudi i okoliša.
2. U dozvoli iz stava 1. moraju biti navedeni podaci o FFS, količini FFS, području i uslovima upotrebe, te korisnicima.
3. Uprava može izuzetnu dozvolu izmijeniti ili poništiti ako FFS nisu postigla željene rezultate, ako FFS nisu više potrebna ili ako su štetne posljedice veće od šete koju prouzrokuju štetni organizmi iz stava 1. ovog člana.
4. Detaljniji sadržaj zahtjeva i izuzetne dozvole propisuje Vijeće ministara, na prijedlog Uprave.

Član 32.

Dozvola za proširenje upotrebe

1. U slučaju da imalac registracije nema interesa za izmjenu registracije, može bilo koja druga pravna ili fizička osoba koja je registrirana za promet podnijeti zahtjev za izdavanje dozvole za proširenje upotrebe registriranih FFS za zaštitu drugih biljaka za koje FFS nisu registrirane.
2. Postupak za izdavanje dozvola za proširenje upotrebe registriranih FFS može se pokrenuti i po službenoj dužnosti.
3. Uprava izdaje dozvolu za proširenje upotrebe FFS na osnovu mišljenja Komisije.
4. Imalac registracije nije dužan navesti proširenje upotrebe iz stava 1. u uputstvu za upotrebu, odnosno na etiketi FFS. Proširenje upotrebe objavljuje se u posebnoj publikaciji, koja je na raspolaganju kod nadležnih organa.
5. Detaljniji sadržaj zahtjeva i dozvole za proširenje upotrebe registriranih FFS propisuje Vijeće ministara, na prijedlog Uprave i uz mišljenja Komisije.

IX - JAVNE SLUŽBE U OBLASTI FFS I UREĐAJA ZA APLIKACIJU FFS

Član 33.

Opredjeljenje

1. Javna služba u oblasti FFS i uređaja za aplikaciju FFS (u daljem tekstu: uređaji) je zakonom definirana djelatnost. Osobe koje pružaju te usluge imaju posebne obaveze koje su od javnog interesa (u daljem tekstu: obaveze javne službe).
2. Za javne službe u oblasti FFS i uređaja primjenjuju se odredbe zakona koji uređuje povjeravanje javnih ovlaštenja, ako ovaj ili drugi poseban zakon ne propisuje drugačije.
3. Način vršenja pojedine javne službe po ovom zakonu propisuje Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, u skladu s ovim zakonom i zakonom koji uređuje povjeravanje javnih ovlaštenja.

Član 34.

Obaveze javne službe

1. Obaveze javne službe, odnosno ovlaštenih organizacija u oblasti FFS i uređaja su:
  - a) trajno i neprekidno obavljanje djelatnosti i izvršavanje poslova, odnosno u skladu sa zahtjevom Uprave;
  - b) obavljanje poslova po određenom programu;
  - c) obavljanje poslova po određenoj cijeni.
2. Obaveze pojedine javne službe mogu se detaljnije urediti propisom Vijeća ministara ili koncesijskim ugovorom.
3. Ako vršilac javne službe, odnosno ovlaštena organizacija ne osigura posao javne službe osobi kojoj je dužna osigurati, ili ne osigura posao po propisanoj cijeni i ostalim propisanim uslovima, korisnik usluge može od Uprave zahtijevati da

odluči o pravu korisnika rješenjem u upravnom postupku i vršiocu javne službe, odnosno ovlaštenoj organizaciji naredi odgovarajuće postupanje.

Član 35.

Oblici vršenja javnih službi u oblasti FFS

1. Pored oblika određenih zakonom koji uređuje privredne javne službe, javne službe u oblasti FFS mogu obavljati također i ovlaštene pravne osobe javnog prava čiji je osnivač Bosna i Hercegovina i ovlaštene javni zavodi čiji je osnivač Bosna i Hercegovina, odnosno entiteti, Brčko Distrikt ili druga osoba javnog prava.
2. Vršioce javnih službi iz stava 1. ovlašćuje Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Uprave, odnosno vlada entiteta i vlade Brčko Distrikta. Detaljnije odnose s vršiocima javnih službi uređuje Uprava ugovorom.

Član 36.

Finansiranje javne službe

1. Javna služba u oblasti FFS i uređaja finansira se iz:
  - a) djelimičnog ili cjelokupnog plaćanja cijene za obavljenu posao,
  - b) budžeta Bosne i Hercegovine,
  - c) budžeta entiteta i Brčko Distrikta u jednakim dijelovima;
  - d) drugih izvora.
2. Bosna i Hercegovina, entiteti i Brčko Distrikt finansiraju ili sufinansiraju pojedine poslove javne službe za FFS i uređaje u skladu s programom za pojedinu javnu službu koji donosi Vijeće ministara, na prijedlog Uprave.
3. Vršioци javnih službi moraju sredstva iz budžeta, navedenih u st. 1.b) i c) ovog člana, za finansiranje programa javnih službi namijeniti samo za izvršavanje te javne službe u skladu s programom.

Član 37.

Cijene poslova javne službe

1. Korisnici usluga javne službe u oblasti FFS i uređaja, djelimično ili u cjelini, plaćaju cijenu pojedine usluge, a pojedine usluge mogu za korisnike biti i besplatne, o čemu posebnim aktom odlučuje Vijeće ministara, na prijedlog Uprave.
2. Cijene poslova iz člana 43. stav 1.a) ovog zakona propisuje Vijeće ministara, na prijedlog Uprave.
3. Vijeće ministara, na prijedlog Uprave, propisuje cijene drugih poslova i zadataka javne službe po ovome zakonu, te određuje udio koji plaća korisnik.

Član 38.

Program javne službe

1. Vijeće ministara, na prijedlog Uprave, programom za pojedine javne službe određuje naročito:
  - a) vrstu i obim poslova javne službe;
  - b) način i dinamiku obavljanja poslova javne službe, u skladu s propisima ili koncesijskim ugovorima;
  - c) obim i način finansiranja, odnosno sufinansiranja pojedinih poslova javne službe.

Član 39.

Nadzor nad obavljanjem javne službe

1. Stručni nadzor nad obavljanjem javne službe vrše nadležni organi, a zadatke stručnog nadzora mogu dodijeliti drugim pravnim ili fizičkim osobama kao javno ovlaštenje.
2. Stručni nadzor kao javno ovlaštenje mogu obavljati pravne i fizičke osobe koje su stručno osposobljene za nadzor na pojedinom području javnog posla.
3. Vijeće ministara, na prijedlog Uprave, određuje detaljnije uslove u pogledu stručne osposobljenosti iz stava 2. ovog člana.
4. Nakon objavljenog javnog konkursa/oglasa, nadležni organi donose rješenje o određivanju vršioca javnih ovlaštenja iz stava 2. ovog člana i s njima sklapaju ugovore kojima se reguliraju međusobni odnosi. Rješenje o određivanju vršioca javnih ovlaštenja iz stava 2. ovog člana objavljuje se u službenim glasilima Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od pravosnažnosti rješenja.
5. Inspeksijski nadzor nad obavljanjem javne službe vrše nadležne poljoprivredne inspekcije.

Član 40.**Uslovi za obavljanje javne službe**

Vijeće ministara, na prijedlog Uprave, propisuje za pojedini javni posao u oblasti FFS i uređaja uslove u pogledu prostorija, opremljenosti i kadrova koje mora ispunjavati vršilac tog javnog posla.

Član 41.**Osobe koje izvršavaju zadatke javne službe**

1. Stručni rad pri obavljanju poslova javne službe u oblasti FFS i uređaja mogu obavljati samo osobe koje imaju odgovarajuće stručno obrazovanje, koje su stručno osposobljene za obavljanje posla na svom radnom mjestu i ispunjavaju ostale uslove određene propisima.
2. Uslove u pogledu stručnog obrazovanja i ostalih zahtjeva, koje mora ispunjavati osoba kako bi mogla obavljati stručni posao pri izvršavanju javne službe u oblasti FFS i uređaja, propisuje Vijeće ministara, na prijedlog Uprave.

Član 42.**Područja javnih službi**

1. Javna služba, prema ovom zakonu, obuhvata:
  - a) stručne zadatke na području registracije, prometa i upotrebe FFS;
  - b) stručne zadatke na području uređaja.

Član 43.**Stručni zadaci na području registracije, prometa i upotrebe FFS**

1. Stručni zadaci na području registracije, prometa i upotrebe FFS su naročito:
  - a) zadaci na području ispitivanja i ocjenjivanja FFS u postupku registracije,
  - b) koordinacija rada i tehnička podrška nadležnom organu u postupku registracije FFS,
  - c) laboratorijska ispitivanja FFS,
  - d) praćenje ostataka FFS u, odnosno na biljkama, odnosno biljnim proizvodima u pogledu pravilne upotrebe FFS,
  - e) izrada stručnih elaborata za podršku odlučivanju nadležnom organu,
  - f) izvršavanje istraživačke i razvojne djelatnosti,
  - g) razvijanje i uvođenje novih postupaka kod dobre prakse zaštite biljaka i dobre poljoprivredne prakse,
  - h) uvođenje evropskih standarda na području bioloških testova efikasnosti FFS,
  - i) zadaci na području evidencije prometa i upotrebe FFS,
  - j) saradnja pri uvođenju, razvijanju i uspostavljanju informacijskog sistema,
  - k) zadaci u vezi sa stručnim usavršavanjem odgovornih osoba za promet FFS i korisnika FFS,
  - l) ostali zadaci na području FFS.

Član 44.**Stručni zadaci na području uređaja**

1. Stručni zadaci na području uređaja su naročito:
  - a) izrada stručnih elaborata za podršku odlučivanju nadležnom organu na području uređaja,
  - b) zadaci u vezi sa stručnim usavršavanjem na području uređaja,
  - c) saradnja pri uvođenju, razvijanju i uspostavljanju informacijskog sistema na području uređaja,
  - d) izvođenje istraživačke i razvojne djelatnosti,
  - e) obavljanje drugih zadataka na području uređaja.

X - UREĐAJI**Član 45.****Certifikat**

1. U promet se smiju staviti samo uređaji kojima je, uz propisanu upotrebu, osigurana za ljude i okoliš neškodljiva aplikacija FFS, koji imaju certifikat o usklađenosti (u daljem tekstu: certifikat) i ispunjavaju uslove iz certifikata.
2. Proizvođač, odnosno uvoznik mora prije stavljanja u promet na svoj zahtjev dobiti certifikat da uređaji ispunjavaju propisane uslove.
3. Vijeće ministara, na prijedlog Uprave, može propisati da za pojedine vrste uređaja certifikat nije obavezan.

4. Detaljnije uslove koje moraju ispunjavati uređaji propisuje Vijeće ministara, na prijedlog Uprave.

Član 46.**Organ za certifikaciju**

1. Proizvođač, odnosno uvoznik podnosi zahtjev za izdavanje certifikata kod organa za certifikaciju.
2. Organ za certifikaciju je kompetentna pravna ili fizička osoba akreditirana ili od strane Uprave ovlaštena pravna ili fizička osoba, ako ispunjava propisane posebne uslove, kao i uslove u pogledu kadrova, prostorija i opreme.
3. Organ za certifikaciju mora voditi evidenciju o vrsti, tipu i godini proizvodnje uređaja za certifikaciju, datumu izdavanja certifikata i evidenciju o proizvođaču, odnosno uvozniku i čuvati je najmanje deset godina od izdavanja certifikata i, na zahtjev nadležnog organa, dostaviti je na uvid.
4. Uslove iz stava 2. ovog člana propisuje Vijeće ministara, na prijedlog Uprave.

Član 47.**Redovni pregledi uređaja**

1. Vlasnici uređaja (u daljem tekstu: držaoci) mogu upotrebljavati samo uređaje koji su redovno pregledani i imaju znak o redovnom pregledu.
2. Držaoci moraju dobiti znak o redovnom pregledu uređaja svake dvije godine.
3. Vijeće ministara, na prijedlog Uprave, može propisati da za pojedine vrste uređaja pregled nije obavezan.

Član 48.**Znak o redovnom pregledu i evidencija**

1. Znak o redovnom pregledu izdaje pravna ili fizička osoba koju rješenjem ovlaste nadležni organi, ako ispunjava uslove u pogledu prostorija, opreme i kadrova.
2. Pravne i fizičke osobe koje obavljaju preglede uređaja dužne su voditi evidenciju o rezultatima pregleda držaoca pregledanih uređaja (ime i prezime, firma, adresa, odnosno sjedište) izdatim znakovima o pregledima. Evidenciju o rezultatima pregleda za pojedini uređaj potrebno je čuvati najmanje šest godina.
3. Detaljnije uslove iz stava 1., sadržaj redovnih pregleda, način vođenja evidencije uređaja, te oblik znaka o redovnom pregledu propisuje Vijeće ministara, na prijedlog Uprave.

XI - TROŠKOVI**Član 49.****Troškovi**

1. Sve troškove u vezi s registracijom FFS i u vezi sa izdavanjem dozvola plaća podnosilac zahtjeva, odnosno imalac registracije.
2. Troškove za izdavanje certifikata za uređaje plaća proizvođač, odnosno uvoznik.
3. Troškove u vezi s redovnim pregledima uređaja plaćaju držaoci koji upotrebljavaju uređaje.
4. Troškove analiza biljaka, odnosno biljnih proizvoda na sadržaj ostataka FFS kod vršenja inspeksijskog nadzora plaća korisnik FFS, a ukoliko on nije poznat, držalac biljaka, odnosno biljnih proizvoda, ako ostaci FFS prelaze propisane granične vrijednosti ostataka FFS.
5. Troškove analiza tla i drugih predmeta kod vršenja inspeksijskog nadzora upotrebe FFS, odnosno aktivnih materija plaća držalac zemljišta, odnosno korisnik zemljišta, ako se utvrdi zabranjena, odnosno nepravilna upotreba FFS.
6. Troškove analiza biljaka i drugih predmeta kod vršenja inspeksijskog nadzora nepravilne upotrebe FFS na zahtjev stranke plaća korisnik FFS, ako ostaci FFS prelaze granične vrijednosti, odnosno kada se na biljkama gdje se FFS ne upotrebljavaju utvrdi prisustvo ostataka FFS, a inače stranka koja je zahtijevala pregled.
7. Troškove pretraga FFS kod vršenja inspeksijskog nadzora plaća imalac registracije FFS, ako ta FFS nisu u skladu s rješenjem o registraciji.
8. Troškove testiranja uređaja kod vršenja inspeksijskog nadzora plaća proizvođač, odnosno uvoznik, ako uređaj ne ispunjava uslove iz certifikata.
9. Visinu troškova iz st. 1. i 2. ovog člana propisuje Vijeće ministara, na prijedlog Uprave.

10. Visinu troškova iz stava 3. ovog člana propisuje Vijeće ministara, na prijedlog Uprave.
11. Drugi troškovi iz ovog člana su stvarni troškovi postupka.

XII - MEĐUNARODNI PROMET

Član 50.

Uvoz FFS

1. FFS smiju uvoziti samo pravne i fizičke osobe iz člana 5. ovog zakona.
2. Nadzor nad uvozom FFS vrši fitosanitarni inspektor.
3. Granične prijelaze za promet FFS preko državne granice određuje Vijeće ministara, na prijedlog Uprave.

Član 51.

Uvoz uređaja za aplikaciju FFS

1. Uvoziti se mogu uređaji koji imaju certifikat ili dozvolu Uprave. Ako nije međunarodnim ugovorom drukčije određeno, carinski organi ne smiju izdati carinsku dozvolu upotrebe, osim tranzita i carinskog skladištenja, ako uređaj nema propisanog certifikata, odnosno dozvole.
2. Vijeće ministara, na prijedlog Uprave, propisuje uslove za uvoz na osnovu dozvole.
3. Izuzetno od odredbi stava 1. ovog člana, Vijeće ministara, na prijedlog Uprave, može propisati da za pojedine vrste uređaja ili uređaja određene namjene certifikat, odnosno dozvola nije potrebna.

XIII - UPRAVA BOSNE I HERCEGOVINE ZA ZAŠTITU ZDRAVLJA BILJAKA

Član 52.

Ovlaštenja i zadaci Uprave

1. Uprava Bosne i Hercegovine za zaštitu zdravlja biljaka ima, prema ovom zakonu, sljedeće zadatke i ovlaštenja:
  - a) koordinacija rada između svih resornih organa entiteta i Brčko Distrikta,
  - b) vođenje postupaka registracije FFS i izdavanje dozvola,
  - c) vođenje jedinstvenih evidencija, registara i spiskova za Bosnu i Hercegovinu,
  - d) priprema propisa po ovome zakonu s područja rada i staranje o njihovom provođenju,
  - e) izdavanje rješenja o koncesijama, sklapanje koncesijskih ugovora, te drugih ugovora za izvršavanje javnih službi po ovom zakonu,
  - f) praćenje stanja na području prometa, odnosno upotrebe FFS i saradivanje pri pripremi mjera,
  - g) usvajanje programa u vezi s mjerama za pravilnu upotrebu FFS, te briga o izvršavanju programa,
  - h) uvođenje načela dobre poljoprivredne prakse i integrirane zaštite biljaka,
  - i) koordinacija rada i briga o usklađivanju graničnih vrijednosti ostataka FFS u biljkama, odnosno biljnim proizvodima, te izvođenje monitoringa ostataka FFS u biljkama, odnosno biljnim proizvodima,
  - j) priprema izvještaja, analiza, informacija i drugih materijala za organe i međunarodne organizacije kojima je Bosna i Hercegovina dužna dostavljati izvještaje u skladu s propisima i na osnovu međunarodnih ugovora,
  - k) briga o obavještanju javnosti i zainteresiranih o stvarima s područja rada,
  - l) izdavanje publikacija s područja rada,
  - m) briga o uspostavljanju informacijskog sistema s područja rada, prikupljanje, obrada, posredovanje i čuvanje podataka s područja rada i upravljanje informacijskim sistemom,
  - n) briga o vršenju stručnog usavršavanja i osposobljavanja radnika s područja rada,
  - o) saradnja s drugim organima u državi i inozemstvu na području rada,
  - p) obavljanje drugih zadataka.

Član 53.

Ovlaštenja i zadaci nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta

1. Nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta imaju, prema ovom zakonu, sljedeće zadatke i ovlaštenja:

- a) utvrđivanje ispunjavanja uslova i vođenje postupaka za upisivanje u registar iz člana 5. ovog zakona,
- b) vođenje evidencija i registara, svako na svom administrativnom području,
- c) saradnja s Upravom pri pripremi propisa i obavljanje drugih upravnih zadataka s područja rada i staranje o njihovom provođenju,
- d) izvođenje javnih konkursa/oglasa po ovome zakonu, donošenje rješenja, vršenje stručnog nadzora nad obavljanjem javne službe, odnosno sklapanje ugovora za izvršavanje javnih ovlaštenja iz člana 39.stav 4. ovog zakona,
- e) praćenje stanja na području prometa, odnosno upotrebe FFS i saradivanje pri pripremi mjera,
- f) izdavanje publikacija s područja rada,
- g) briga o uspostavljanju informacijskog sistema s područja rada, prikupljanje, obrada, posredovanje i čuvanje podataka s područja rada i upravljanje informacijskim sistemom,
- h) briga o vršenju stručnog usavršavanja i osposobljavanja radnika s područja rada,
- i) saradnja s drugim organima u državi na području rada,
- j) obavljanje drugih zadataka.

XIV - INSPEKCIJSKI NADZOR

Član 54.

Inspektori

1. Nadzor nad provođenjem ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona obavljaju poljoprivredni, fitosanitarni i sanitarni inspektori, svaki u okviru svojih nadležnosti.
2. Žalba protiv rješenja inspektora iz stava 1. ovog člana ne zadržava njihovo izvršenje.

Član 55.

Ovlaštenja poljoprivrednog inspektora

1. Poljoprivredni inspektor, na osnovu ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona, ima ovlaštenja da:
  - a) zabrani promet FFS, ako nisu propisno registrirana,
  - b) zabrani upotrebu FFS, ako za njih nije izdata propisana dozvola,
  - c) zabrani promet, odnosno upotrebu zabranjenih FFS,
  - d) zabrani promet ako je FFS istekao rok upotrebe,
  - e) provjerava ispunjavanje uslova u pogledu kadrova pravnih i fizičkih osoba iz člana 5. ovog zakona,
  - f) do otklanjanja nedostataka da zabrani obavljanje djelatnosti prometa sa FFS, ako pravna i fizička osoba ne ispunjava propisane uslove u pogledu kadrova, o čemu inspektor obavještava nadležni organ entiteta i Brčko Distrikta, o čemu oni izvještavaju Upravu,
  - g) zabrani promet FFS, ako FFS nisu u skladu s rješenjem o registraciji (ambalaža, etiketa, razvrstanost, oznake, upustva za upotrebu, fizičko-hemijski sastav i drugo),
  - h) zabrani upotrebu FFS, ako se FFS nepravilno upotrebljavaju,
  - i) utvrdi identitet prekršioca u slučaju sumnje kršenja odredbi ovog zakona, te takvo kršenje po potrebi također fotografira, odnosno snimi,
  - j) odredi odgovarajuće mjere, ako utvrdi prekoruću propisanu graničnu vrijednost ostataka FFS u, odnosno na biljkama i biljnim proizvodima prije prometa,
  - k) uzima uzorke bilja, biljnih proizvoda, zemljišta, mješavine za prskanje, FFS i ostale potrebne uzorke,
  - l) uzme iz prometa uređaj za aplikaciju FFS i odredi provjeravanje usklađenosti sa certifikatom,
  - m) zabrani promet s uređajem za aplikaciju FFS, ako nema propisani certifikat,
  - n) zabrani promet s uređajem za aplikaciju FFS, ako uređaj nije u skladu s certifikatom,
  - o) zabrani upotrebu uređaja, ako nemaju znaka o redovnom pregledu, odnosno ako nije redovno pregledan,
  - p) provjerava da li vršioci javnih službi, prema ovom zakonu, ispunjavaju propisane uslove, odnosno da li postupaju u skladu s propisima, odnosno koncesijskim ugovorom, te odredi otklanjanje nepravilnosti,

- r) vrši druge radnje i odredi druge mjere, potrebne za provođenje ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona.

Član 56.

Ovlaštenja fitosanitarnog inspektora

1. Fitosanitarni inspektor, na osnovu ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona, ima ovlaštenja da:
  - a) vrši nadzor iz člana 50. stav 2. ovog zakona,
  - b) pri uvozu FFS koja su razvrstana kao opasna, provjerava usklađenost sigurnosnog lista s propisima o hemikalijama,
  - c) zabranjuje uvoz FFS ako FFS nisu odgovarajuće registrirana, razvrstana, pakovana i označena, te snabdjevena uputstvom za upotrebu, ako nemaju odgovarajuću dozvolu ili ako je promet tim FFS zabranjen, osim ako se radi o slučajevima iz člana 3. stav 2. ovog zakona,
  - d) privremeno zabrani uvoz FFS ako je potrebno otkloniti nedostatke na pošiljci FFS ili na dokumentaciji koja je prati,
  - e) obavlja druge radnje i određuje druge mjere u pogledu FFS i prometa FFS u skladu s ovim zakonom i s propisima donesenim na osnovu ovog zakona.

Član 57.

Ovlaštenja sanitarnog inspektora

1. Sanitarni inspektor, na osnovu ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona, ima ovlaštenja da:
  - a) prije upisa u registar iz člana 5. stav 1. ovog zakona, utvrđuje ispunjavanje uslova u pogledu prostorija, odnosno opreme pravnih i fizičkih osoba, koje obavljaju promet sa FFS,
  - b) provjerava ispunjavanje propisanih uslova u pogledu prostorija, odnosno opreme pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju promet sa FFS,
  - c) do otklanjanja nedostataka, zabranjuje djelatnosti prometa sa FFS ako pravna ili fizička osoba ne ispunjava propisane uslove u pogledu prostorija i opreme, o čemu inspektor obavještava nadležne organe.

XV - PODACI

Član 58.

Dobivanje i upotreba podataka

1. Radi uređivanja prometa i nadzora nad prometom i upotrebom FFS, nadležni organi za vođenje i održavanje zbirke podataka mogu dobivati i upotrebljavati podatke, koje u okviru propisanih zbirke podataka vode državni organi, javni zavodi i agencije, koncesionari, te drugi ovlašteni organi, naročito iz:
  - a) zbirke podataka s područja hemikalija,
  - b) zbirke podataka o zagađenju zemljišta i voda,
  - c) zbirke podataka o vodama i ekološki značajnim područjima,
  - d) zemljišnog katastra i zemljišne knjige (broj parcele, granica parcele, površina, vlasnik, korisnik), osnovnih podataka iz Centralnog registra stanovništva za vlasnika ili korisnika (JMBG, ime, prezime i adresa), potrebnih za održavanje svojih zbirke podataka i stanja iz Centralnog registra stanovništva. Nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta pri tome u skladu sa svojim funkcijama povezuju svoje zbirke podataka sa svim zbirkama podataka koje se vode u Upravi.
2. Uprava dostavlja podatke iz svojih registara i evidencija drugim državnim organima i organima lokalne zajednice, ako ih ovi trebaju za izvršavanje zakonski određenih zadataka, javnom zavodu koji je ovlašten za prikupljanje podataka o akutnim trovanjima i drugim efektima hemikalija, te drugim ovlaštenim organizacijama i vršiocima javnih službi, ako ih ovi trebaju za izvršavanje zadataka s područja rada nadležnog organa.
3. Podatke, za koje važi tajnost po ovome zakonu ili čija je upotreba ograničena još drugim zakonima (statistika, poreski broj), nije dozvoljeno prosljeđivati.
4. Podatke iz stava 1. ovog člana, koji imaju prirodu ličnih podataka, dostavljaju vlasnici zbirke podataka u skladu s propisima o zaštiti ličnih podataka.

5. Vlasnici zbirke podataka iz ovog člana dostavljaju podatke besplatno, a mogu zaračunavati neposredne materijalne troškove za potrebne dodatne primjerke, odnosno obrade.
6. Zbirke podataka, koje po ovome zakonu uspostavljaju i vode nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta, finansiraju se iz budžeta Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Brčko Distrikta prema administrativnom području, a zbirke podataka koje vodi Uprava finansiraju se iz budžeta Bosne i Hercegovine.
7. Način povezivanja s drugim zbirkama podataka i način dobivanja podataka iz drugih zbirke podataka propisuju rukovodilac Uprave na prijedlog nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta i u saradnji s nadležnim organima za evidencije na tom području i u skladu s programom statističkih istraživanja.

Član 59.

Međunarodna razmjena podataka

1. Uprava razmjenjuje podatke na međunarodnom nivou o registriranim FFS, o zabranama, prestanku registracija ili ograničenjima upotrebe.
2. Informacija mora sadržavati najmanje:
  - a) ime proizvođača, odnosno imaoča registracije,
  - b) trgovački naziv FFS,
  - c) fizičko-hemijske osobine FFS,
  - e) naziv i sadržaj svih aktivnih materija koje sredstvo sadži i svrhu upotrebe,
  - f) privremene granične vrijednosti ostataka FFS u biljkama, ako s propisima još nisu određene,
  - g) u slučaju prestanka dozvole, razloge za prestanak,
  - h) potrebne podatke za ocjenu privremenih graničnih vrijednosti ostataka FFS u biljkama.
  - i) na međunarodnom nivou, jednom godišnje razmjenjuje se također registar dozvoljenih FFS u Bosni i Hercegovini.

XVI - KAZNE ODREDBE

Član 60.

Prekršaji pravnih osoba i samostalnih poduzetnika pojedinaca

1. Novčanom kaznom od 1.000 KM do 100.000 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba:
  - a) ako na teritoriji Bosne i Hercegovine stavlja u promet i upotrebu FFS koja nisu registrirana, odnosno ako za njih nije izdata propisana dozvola (član 3. stav 1. ovog zakona);
  - b) ako ne čuva evidenciju u skladu s članom 6. stav 4. ovog zakona;
  - c) ako vrši aplikaciju FFS iz zraka (član 8. stav 3. ovog zakona);
  - d) ako upotrebljava FFS u suprotnosti s članom 8. stav 4. ovog zakona;
  - e) ako savjetuje, reklamira ili preporučuje FFS u suprotnosti s odredbama člana 8. stav 5. ovog zakona;
  - f) ako ne ispunjava propisane uslove u pogledu stručne osposobljenosti ili uslova u vezi s uređajima (član 9. stav 1. ovog zakona)
  - g) ako se kao podnosilac zahtjeva ne raspita kod nadležnog organa da li su već registrirana identična FFS (član 17. stav 2. ovog zakona);
  - h) ako ne obavijesti nadležni organ o svim novim podacima o mogućem opasnom uticaju FFS ili njihovog ostatka (član 22. ovog zakona);
  - i) ako kao imalac registracije ne vodi računa o roku i uslovima iz člana 27. stav 3. ovog zakona;
  - j) ako vrši ispitivanje FFS u suprotnosti sa izdatom dozvolom za istraživanje, odnosno razvoj (član 30. ovog zakona);
  - k) ako upotrebljava FFS u suprotnosti sa dozvolom za proširenje upotrebe (član 32 ovog zakona);
  - l) ako javnu službu obavlja u suprotnosti s propisima ili koncesijskim ugovorom (član 34. i član 36. stav 3. ovog zakona);
  - m) ako daje u promet uređaje, koji ne ispunjavaju uslove iz certifikata (član 45. stav 1. ovog zakona);

- n) ako inspektor ne omogući neometano obavljanje inspekcijskog nadzora po ovome zakonu ili ga pri tome ometa, vrijeđa ili mu ne da tražene dokumente, podatke, objašnjenja ili potrebne predmete.
2. Novčanom kaznom od 250 KM do 50.000 KM kaznit će se za prekršaj pojedinac, ako izvrši radnju iz prethodnog stava u vezi sa samostalnim obavljanjem djelatnosti.
3. Novčanom kaznom od 250 KM do 5.000 KM kaznit će se za prekršaj iz stava 1. ovog člana također i odgovorna osoba pravne osobe.

Član 61.

Mandatne kazne pravnih osoba i samostalnih poduzetnika pojedinaca

1. Mandatnom kaznom od 3.000 KM, koja se naplaćuje odmah na licu mjesta, kažnjava se za prekršaj pravna osoba:
- ako daje u promet FFS koja nisu razvrstana, pakovana i označena u skladu s propisima, uključujući i uputstvo za upotrebu (član 4. ovog zakona);
  - ako ne ispunjava propisane uslove za obavljanje prometa sa FFS (član 5. stav 1. ovog zakona);
  - ako nema odgovornu osobu za obavljanje prometa sa FFS (član 5. stav 2. ovog zakona);
  - ako nadležnom organu ne dostavi podatke u propisanom roku (član 6. ovog zakona);
  - ako ne vodi evidenciju na propisani način (član 6. ovog zakona);
  - ako prodaje FFS na mjestu prodaje u suprotnosti s odredbom nadležnog organa (član 7. stav 1. ovog zakona);
  - ako FFS ne upotrebljava na propisani način (član 8. stav 1. i 2. ovog zakona);
  - ako stavlja u slobodan promet i opću upotrebu FFS koja su razvrstana kao T+ (član 11. stav 1. ovog zakona);
  - ako nema dozvolu ili odgovarajuće osposobljene osobe za promet i upotrebu onih FFS koja su razvrstana kao T+ (član 11. stav 2. ovog zakona);
  - ako stavlja u promet, odnosno upotrebljava FFS u suprotnosti sa zabranom, odnosno ograničenjem nadležnog organa (član 12. ovog zakona);
  - ako daje u promet, odnosno upotrebljava neregistrirana FFS u suprotnosti sa izuzetnom dozvolom (član 31. stav 1. ovog zakona);
  - ako stavlja u promet uređaje bez propisanog sertifikata (član 45. stav 2. ovog zakona);
  - ako upotrebljava uređaje koji nisu redovno pregledani (član 47. stav 1. ovog zakona);
  - ako ne vodi i ne čuva evidenciju u skladu s čl. 46. i 48. ovog zakona;
  - ako uvozi FFS, a za to nije registriran (član 50. ovog zakona).
2. Novčanom kaznom od 2.000 KM, koja se naplaćuje odmah na licu mjesta, kažnjava se za prekršaj iz prethodnog stava pojedinac, koji učini radnju u vezi sa samostalnim obavljanjem djelatnosti.
3. Novčanom kaznom od 1.000 KM, koja se naplaćuje na licu mjesta, kažnjava se za prekršaj iz stava 1. ovog člana također i odgovorna osoba pravne osobe.

Član 62.

Prekršaji pojedinaca

1. Novčanom kaznom od 1.000 KM do 1.500 KM kaznit će se za prekršaj pojedinac:
- ako FFS ne upotrebljava na propisani način (član 8. st. 1. i 2. ovog zakona);
  - ako aplicira FFS iz zraka (član 8. stav 3. ovog zakona);
  - ako upotrebljava FFS u suprotnosti s odredbama člana 8. stav 4. ovog zakona;
  - ako ne ispunjava propisane uslove u pogledu osposobljenosti ili uređaja za nanošenje FFS (član 9. stav 1. ovog zakona);
  - ako upotrebljava FFS u suprotnosti s ograničenjem ili zabranom nadležnog organa (član 12 ovog zakona);
  - ako ne obavijesti nadležni organ o opasnom uticaju FFS (član 22. ovog zakona);
  - ako upotrebljava neregistrirana FFS u suprotnosti sa izuzetnom dozvolom (član 31. stav 1. ovog zakona);

- ako upotrebljava FFS u suprotnosti sa dozvolom za proširenje upotrebe (član 32. ovog zakona);
- ako inspektor ne omogući neometano obavljanje inspekcijskog nadzora po ovome zakonu ili ga pri tome ometa, vrijeđa ili mu ne da tražene dokumente, podatke, objašnjenja ili potrebne predmete.

Član 63.

Mandatne kazne pojedinaca

1. Mandatnom kaznom od 1.000 KM kaznit će se na licu mjesta za prekršaj pojedinac:
- ako stavlja FFS u promet, a za to nije registriran (član 5. stav 1. ovog zakona);
  - ako sam aplicira FFS iz člana 11. stav 2. ovog zakona;
  - ako upotrebljava uređaje koji nisu redovno pregledani (član 47. stav 1. ovog zakona);
  - ako uvozi FFS, a za to nije registriran (član 50. ovog zakona).

XVII - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 64.

Nezavršeni postupci za registraciju FFS

Postupak za registraciju FFS, koji je bio uveden prije stupanja ovog zakona na snagu, nastavlja se po odredbama ovog zakona.

Član 65.

Propisi doneseni na osnovu ovog zakona i rok za njihovo donošenje

- Propisi na osnovu ovog zakona donijet će se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- Vijeće ministara, na prijedlog Uprave, u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta, može, pored propisa predviđenih u pojedinim članovima ovog zakona, donijeti također i druge propise potrebne za izvršavanje ovog zakona.

Član 66.

Propisi koji se primjenjuju do donošenja novih

Do donošenja novih propisa na osnovu ovog zakona primjenjivat će se postojeći propisi u ovoj oblasti, ukoliko nisu u suprotnosti s odredbama ovog zakona.

Član 67.

Stupanje zakona na snagu

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH", a objavit će se i u službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

PS BiH broj 97/04

9. septembra 2004. godine

Sarajevo

Predsjedavajući Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH Martin Raguž , s. r.	Predsjedavajući Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH Goran Milojević , s. r.
--	---

Na temelju članka IV. 4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na 42. sjednici Zastupničkog doma, održanoj 27. srpnja 2004, i na 28. sjednici Doma naroda, održanoj 9. rujna 2004, usvojila je

ZAKON

O FITOFARMACEUTSKIM SREDSTVIMA BOSNE I HERCEGOVINE

I - OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Predmet

- Ovim se zakonom uređuje promet i nadzor aktivnih materija koje su fitofarmaceutska sredstva (u daljnjem tekstu: FFS), registracija FFS, izdavanje dozvola na temelju ovoga zakona, promet, uporaba i nadzor FFS, ostaci FFS, vođenje upisnika FFS i upisnika pravnih i fizičkih osoba koje se bave prometom FFS, priopćavanje podataka i vođenje evidencija u svezi sa FFS, tehnički zahtjevi za uređaje za aplikaciju FFS

(u daljnjem tekstu: uređaji) i njihovi sastavni dijelovi, ovlasti tijela koja su odgovorna za provedbu ovoga zakona i nadzor nad njegovom provedbom, te propisa donesenih na temelju ovoga zakona.

2. Proizvodnja FFS, promet za potrebe proizvodnje FFS, dobra laboratorijska praksa, postupak suglasnosti po prethodnom izvješćivanju (PIC), njihov nadzor, te razvrstavanje, pakiranje i obilježavanje FFS uredit će se propisima o kemikalijama.
3. Otpaci FFS i njihova otpadna ambalaža, te stanje imisija FFS u okoliš uredit će se propisima o zaštiti okoliša.

Članak 2.

Značenje pojedinih izraza

1. Pojedini izrazi uporabljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- a) **Fitofarmaceutska sredstva** su u konačnom obliku aktivne materije i preparati, namijenjeni za:
  - 1) zaštitu biljaka, odnosno biljnih proizvoda od štetnih organizama, odnosno za sprečavanje djelovanja štetnih organizama;
  - 2) utjecaj na životne procese biljaka, drukčije nego s hranivima;
  - 3) održavanje biljnih proizvoda, ako nisu predmetom drugih propisa;
  - 4) suzbijanje neželjenih biljaka, dijelova biljaka, zadržavanje ili sprečavanje nepoželjnoga rasta biljaka;
- b) **Ostaci FFS** su jedna ili više materija koje su prisutne u, odnosno na biljkama, odnosno na proizvodima biljnoga podrijetla; u zemlji ili drugdje u okolišu i posljedica su uporabe FFS, uključujući njihove metabolite ili proizvode, koji su posljedica njihova razgrađivanja ili reakcije.
- c) **Preparati** su mješavine ili rastvori dvije ili više tvari od kojih je najmanje jedna aktivna tvar.
- d) **Tvari** su kemijski elementi i njihovi spojevi, koji se javljaju u prirodi ili su dobivene u proizvodnom procesu, uključujući svaku nečistoću koja je neizbježna posljedica proizvodnoga procesa.
- e) **Aktivne tvari** su tvari ili mikroorganizmi, uključujući viruse, koji imaju opći ili poseban učinak na štetne organizme ili na biljke, dijelove biljaka ili biljne proizvode.
- f) **Popis aktivnih tvari** čine aktivne tvari koje imaju dozvolu za uporabu u FFS u državama članicama Europske unije (u daljnjem tekstu: EU) i uvjeti pod kojima se te tvari mogu uporabljivati (u daljnjem tekstu: popis).
- g) **Stare aktivne tvari** su aktivne tvari, koje nisu na popisu, a bile su registrirane i dane u promet prije 31.12.1991. u bilo kojoj državi članici EU.
- h) **Novo aktivne tvari** su aktivne tvari, koje nisu na popisu, a bile su registrirane i dane u promet nakon 31.12.1991. u bilo kojoj državi članici EU.
- i) **FFS su istovjetna**, ako je sadržaj aktivne tvari jednak u okviru međunarodno propisanih odstupanja, uključujući nečistoće i druge sastojke u aktivnoj tvari i ako se podudaraju fizičko - kemijske osobine preparata, oznake, pakiranja i ambalaža, osim trgovačkog imena preparata.
- j) **Biljke** su žive biljke i živi dijelovi biljaka, uključujući svježe voće i sjeme.
- k) **Biljni proizvodi** su proizvodi od biljaka u neprerađenom stanju ili nakon jednostavne obradbe, kao što je mljevenje, sušenje ili cijedenje.
- l) **Štetni organizmi biljaka ili biljnih proizvoda** su organizmi životinjskoga ili biljnoga svijeta, kao i virusi, bakterije, mikoplazme, te ostali patogeni organizmi.
- m) **Životinje** su životinje iz svih vrsta koje obično hrani, odnosno gaji čovjek.
- n) **Okoliš** je voda, zrak, zemlja, divlje vrste faune i flore i svi odnosi među njima.
- o) **Promet** je uvoz, izvoz, prodaja, odnosno davanje trećim osobama. Pri tome je uvoz svako unošenje FFS na carinsko područje Bosne i Hercegovine, bez obzira na to kakva je uporaba ili primjena bila dopuštena sukladno

carinskim propisima za ta FFS. Izvoz je svako iznošenje FFS iz carinskoga područja Bosne i Hercegovine i također obuhvata ponovni izvoz, te privremeni izvoz FFS.

- p) **Dobra poljoprivredna praksa** je obavljanje poljoprivredne djelatnosti na način koji omogućava dobro upravljanje/gazdovanje poljoprivrednim zemljištem i reprodukcijским materijalom, uz uvažavanje prirodnih osobnosti poljoprivrednog prostora. Dobra poljoprivredna praksa obuhvata optimalnu kombinaciju agrotehničkih mjera, očuvanje prirodne plodnosti poljoprivrednoga zemljišta i sprečavanje zagađenja okoliša, pretjeranu uporabu mineralnih i organskih gnojiva i FFS, te proizvodnju biljaka ili biljnih proizvoda namijenjenih za živežne namirnice koji sadrže najnižu moguću količinu ostataka FFS.
- r) **Integralna zaštita biljaka** je optimalna kombinacija bioloških, biotehnoških, kemijskih, agrotehničkih mjera ili mjera uzgoja biljaka, pri čemu se uporaba kemijskih sredstava za zaštitu biljaka ograničava na najnužniju količinu dopuštenih FFS, koja su potrebna za zadržavanje populacije štetnih organizama ispod granice koja prouzrokuje gospodarski neprihvatljivu štetu ili gubitak (prag štetnosti).
- s) **Uređaji za aplikaciju FFS** su strojevi i aparati za nanošenje FFS, uključujući njihove sastavne dijelove, koji utječu na preciznost nanošenja.
- t) **Mjerodavna tijela** za registraciju, izvršavanje upravnih zadataka u području prometa FFS i uređaja za aplikaciju FFS, nadzor nad provedbom ovoga zakona, te izvješćivanje Europskoj komisiji su: Uprava Bosne i Hercegovine za zaštitu zdravlja biljaka (u daljnjem tekstu: Uprava) i mjerodavna tijela entiteta i Brčko Distrikta.

II - PROMET I UPORABA FFS

Članak 3.

Opće odredbe

1. FFS se ne smiju staviti u promet niti uporabljivati na teritoriju Bosne i Hercegovine, ako nisu registrirana, odnosno ako za FFS nije izdana dozvola sukladno ovom zakonu.
2. Izuzetno od stavka 1, Uprava može dopustiti promet ako su FFS namijenjena za promet, odnosno uporabu u drugoj državi, pod uvjetom da FFS ne idu u promet, odnosno uporabu na teritoriju Bosne i Hercegovine. Ako se radi o FFS, koja su namijenjena uporabi u državi članici EU, promet i skladištenje su dopušteni samo pod uvjetom da su FFS registrirana u toj državi članici, te da ne idu u promet, odnosno u uporabu na teritoriju Bosne i Hercegovine.
3. Za ispitivanje u istraživačke i razvojne svrhe, koje ne uključuje puštanje neregistriranih FFS u okoliš, nije potrebno dobiti dozvolu mjerodavnog tijela.
4. Izuzetno od odredaba iz stavka 3, uvoz ili izvoz FFS za ispitivanja u istraživačke i razvojne svrhe može obaviti pravna ili fizička osoba registrirana za obavljanje takve djelatnosti i o tome izvješćuje Upravu i mjerodavno tijelo entiteta i Brčko Distrikta na čijem administrativnom području ta osoba ima sjedište.

Članak 4.

Promet FFS

1. FFS se mogu kao preparat staviti u promet, ako su registrirana kod mjerodavnih tijela i svrstana, pakirana, označena i opremljena uputom za uporabu sukladno propisima o opasnim materijama i preparatima, te sukladno propisima donesenim na temelju ovoga zakona.
2. FFS se kao aktivna tvar mogu staviti u promet, ako su registrirana kod mjerodavnoga tijela i razvrstana, pakirana i označena sukladno propisima o opasnim tvarima i sukladno propisu izdanom na temelju ovoga zakona.
3. Propis o razvrstavanju, pakiranju, obilježavanju i opremanju FFS, uputom za uporabu na temelju ovoga zakona donosi Vijeće ministara, na prijedlog Uprave, u suradnji s mjerodavnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta.

Članak 5.

Uvjeti za obavljanje prometa FFS i upisnik za promet

1. Prometom FFS mogu se baviti pravne i fizičke osobe sa sjedištem u Bosni i Hercegovini, koje, pored drugih propisanih uvjeta, ispunjavaju i posebne uvjete u pogledu prostora, opreme i kadrova, što utvrđuju mjerodavna tijela entiteta i Brčko Distrikta rješenjem u upravnom postupku, svako unutar svog administrativnog područja mjerodavnosti. Rješenjem se određuje i upisni broj za upis u upisnik pravnih i fizičkih osoba za promet FFS (u daljnjem tekstu: upisnik za promet).
2. Pravne i fizičke osobe iz stavka 1. ovoga članka moraju imati odgovornu osobu za promet sa FFS, koja brine o izdavanju FFS, priopćavanju i vođenju evidencije.
3. Uvjete koje moraju ispunjavati pravne i fizičke osobe u pogledu prostora i opreme za promet FFS, te uvjete u pogledu kadrova i stručnog usavršavanja, propisuje Vijeće ministara, na prijedlog Uprave.
4. Upisnik iz stavka 1. ovoga članka uspostavljaju i vode mjerodavna tijela entiteta i Brčko Distrikta i on mora sadržavati najmanje sljedeće podatke: naziv tvrtke, odnosno ime i prezime osobe koja se bavi prometom FFS, adresu, odnosno sjedište tvrtke/osobe, odnosno adresu i sjedište filijale, ime i prezime odgovorne osobe, te naziv i sjedište stranog proizvođača kojeg osoba zastupa u Bosni i Hercegovini.
5. Uprava vodi Jedinstveni upisnik za Bosnu i Hercegovinu. Tijela entiteta i Brčko Distrikta dužna su dostaviti Upravi podatke iz upisnika iz stavka 4. ovoga članka u roku od 15 dana od dana upisa u upisnik koji vode.

Članak 6.

Evidencija i dostava podataka

1. Pravne i fizičke osobe koje se bave prometom FFS moraju voditi evidenciju o količini nabavljenih FFS, količini FFS u prometu, količini uskladištenih FFS, količini FFS koja su bila uzeta iz prometa i o tome najkasnije do 31. ožujka tekuće godine za proteklu godinu izvijestiti mjerodavna tijela entiteta i Brčko Distrikta, koja izvješćuju Upravu.
2. Pravne i fizičke osobe iz članka 11. stavak 2. ovoga zakona moraju, pored evidencije iz stavka 1. ovoga članka, voditi također i evidenciju o uporabi tih FFS i dostaviti podatke o njihovoj uporabi najkasnije do 31. ožujka tekuće godine za proteklu godinu.
3. Pravne i fizičke osobe koje se bave prometom registriranih FFS, koja su s obzirom na opasnost razvrstana među FFS s oznakom T, moraju pored evidencije iz stavka 1. ovoga članka voditi također i evidenciju koja sadrži sljedeće podatke:
  - a) podatke o FFS (trgovački naziv, namjena uporabe, rok trajanja),
  - b) datum prodaje, odnosno izdavanja FFS,
  - c) količinu prodanog, odnosno izdanog FFS,
  - d) za pravne osobe kojima je prodano, odnosno izdano FFS: naziv tvrtke, sjedište i porezni broj, a za fizičke osobe: osobne podatke (ime i prezime, adresa i JMBG),
  - e) potpis izdavača FFS i primatelja FFS.
4. Podatke iz stavka 3. ovoga članka pravne i fizičke osobe koje se bave prometom FFS moraju čuvati najmanje pet godina i na zahtjev mjerodavnog tijela dati ih na uvid.
5. Točan sadržaj i način vođenja evidencije, te dostave podataka propisuje Vijeće ministara, na prijedlog Uprave.

Članak 7.

Prodaja FFS

1. FFS se mogu, s obzirom na razvrstanost u skupinu opasnosti/otrovnosti, ambalažu i način uporabe prodavati:
  - a) samo u specijaliziranim prodavnicama FFS, ili
  - b) u cvjećarnicama i prodavaonicama neprehrambene robe, ili
  - c) u posebnom dijelu prodavnica s mješovitom robom.
2. Mjesto prodaje FFS određuje Uprava u rješenju o registraciji, na prijedlog Povjerenstva za FFS (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo).

Članak 8.

Pravilna uporaba FFS

1. FFS se moraju pravilno uporabljivati.

2. Pravilna uporaba znači uporabu FFS sukladno uputi za uporabu i navodima na etiketi, uključujući pripremu propisane koncentracije FFS, poštivanje načela dobre poljoprivredne prakse, integralne zaštite bilja ako je moguće, te zaštitu okoliša i neciljanih organizama.
3. Nanošenje FFS iz zraka nije dopušteno.
4. Uporaba FFS na način koji bi prouzročio zagađenje stambenih, gospodarskih i sličnih objekata, gdje borave ljudi i životinje, te zagađenje susjednih zemljišta i voda nije dopušteno.
5. Savjetovati, reklamirati ili preporučivati smije se samo uporaba registriranih FFS za namjene određene rješenjem o registraciji i uputom za uporabu, te sukladno navodima na etiketi.
6. Vijeće ministara, na prijedlog Uprave, u suradnji s mjerodavnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta, propisuje dužnosti korisnika u pogledu uporabe FFS.

Članak 9.

Vršitelji zaštite biljaka

1. Pravne ili fizičke osobe, koje se bave poljoprivrednom proizvodnjom i koje su tržišni proizvođači, mogu uporabljivati FFS samo ako ispunjavaju propisane uvjete u pogledu obrazovanja, odnosno stručne osposobljenosti i ako FFS nanose odgovarajućim uređajima za aplikaciju FFS.
2. Detaljne uvjete u pogledu stručnog osposobljavanja, te sadržaja i načina obavljanja provjere znanja iz FFS propisuje Vijeće ministara, na prijedlog Uprave.

Članak 10.

Ostaci FFS

1. Propisane granične vrijednosti ostataka FFS u, odnosno na biljkama i biljnim proizvodima, ne smiju biti prekoračene.
2. Ako se utvrdi da su propisane granične vrijednosti ostataka FFS u, odnosno na biljkama i biljnim proizvodima prekoračene, treba ih uništiti ili na drugi odgovarajući način spriječiti njihovu uporabu za ishranu ljudi i životinja.
3. Granične vrijednosti ostataka FFS u, odnosno na biljkama i biljnim proizvodima, te mjere koje se provode u slučaju kada se laboratorijskim pretragama utvrde prekoračenja, propisuje Vijeće ministara, na prijedlog Uprave.

Članak 11.

FFS razvrstana kao T+

1. Registrirana FFS koja su, s obzirom na otrovnost razvrstana kao T+, ne smiju biti stavljena u slobodan promet i opću uporabu.
2. Promet i aplikacija FFS iz stavka 1. dopušteni su samo pravnim i fizičkim osobama koje imaju stalno usposleno osoblje stručno osposobljeno za rad s otrovima, ispunjavaju propisane uvjete u pogledu prostorija i opreme i imaju dozvolu za obavljanje takve djelatnosti od tijela entiteta i Brčko Distrikta mjerodavnog za zdravstvo.
3. Točnije uvjete u pogledu prostorija, opreme i osoblja propisuje Vijeće ministara, na prijedlog Uprave.

Članak 12.

Zabrana, ograničenje prometa i uporabe

1. Ako u pogledu tehničkih i znanstvenih saznanja postoji utemeljena sumnja da registrirana FFS predstavljaju opasnost za zdravlje ljudi, odnosno za okoliš, Vijeće ministara može, na prijedlog Uprave i uz suglasnost Povjerenstva, ograničiti ili zabraniti promet, odnosno uporabu FFS na teritoriju Bosne i Hercegovine ili na pojedinim područjima.
2. Ako FFS sadrže određene aktivne tvari čiji je promet, odnosno uporaba u EU ograničena ili zabranjena, Vijeće ministara će, na prijedlog Uprave, zabraniti ili ograničiti promet, odnosno uporabu takvih FFS na teritoriju Bosne i Hercegovine.

III - REGISTRACIJA FFS

POSTUPAK REGISTRACIJE

Članak 13.

Registracija

1. Za registraciju FFS potrebno je Upravi podnijeti zahtjev i uz njega priložiti propisanu dokumentaciju za ocjenu aktivnih tvari u FFS iz članka 15, osim u slučajevima iz članka 16.

- stavak 3. ovoga zakona; propisanu dokumentaciju za ocjenu FFS i ostale podatke, dokumente i uzorke koji su potrebni za utvrđivanje uvjeta za registraciju, ako tako zahtijeva mjerodavno tijelo.
2. Aktivne tvari i FFS ocjenjuju osposobljeni stručnjaci ili pravne osobe koje za to ovlasti Vijeće ministara, na prijedlog Uprave.
  3. Stručnjake, odnosno pravne osobe iz stavka 2. ovoga članka, s obzirom na područja rada, Upravi predlažu mjerodavna tijela entiteta i Brčko Distrikta i tijela entiteta i Brčko Distrikta mjerodavna za zdravstvo kao i mjerodavna tijela entiteta i Brčko Distrikta mjerodavna za okoliš.
  4. Za izradu ocjene utjecaja FFS na okoliš i zdravlje ljudi, te mišljenja o razvrstanju, pakiranju i označavanju opasnih tvari i preparata, na temelju toksikološke i ekotoksikološke dokumentacije iz čl. 15. i 16. ovoga zakona, Vijeće ministara, na prijedlog Uprave, u suradnji s mjerodavnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta za zdravstvo i za okoliš, ovlašćuje tijelo (instituciju ili pravnu osobu) koje ispunjava uvjete u pogledu stručne osposobljenosti kadrova.
  5. Ako su FFS razvrstana kao opasna, sastavni dio mišljenja iz prethodnog stavka ovoga članka su i medicinske mjere u slučaju akutnih trovanja.
  6. Detaljnije uvjete u pogledu stručne osposobljenosti kadrova koji izrađuju ocjene i mišljenja iz ovoga članka propisuje Vijeće ministara, na prijedlog Uprave.
  7. Kod ocjenjivanja uvjeta za registraciju uporabljaju se jedinstvena načela za ocjenjivanje FFS koje propisuje Vijeće ministara, na prijedlog Uprave.

Članak 14.

Podnositelji zahtjeva

1. Zahtjev za registraciju FFS može podnijeti:
  - a) domaći proizvođač;
  - b) pravna ili fizička osoba koja ima sjedište u Bosni i Hercegovini i nastupa u ime stranog proizvođača;
  - c) zastupništvo stranog proizvođača u Bosni i Hercegovini.
2. Smatra se da pravna ili fizička osoba nastupa u ime proizvođača ako ima s njim sklopljen ugovor o zastupanju kojim se određuje i osiguranje odštete odgovornosti proizvođača za teritorij Bosne i Hercegovine.

Članak 15.

Dokumentacija za ocjenu aktivnih tvari

1. Uz zahtjev za ocjenu aktivnih tvari, potrebno je priložiti sljedeću dokumentaciju:
  - a) identitet aktivne materije,
  - b) fizičko - kemijske osobine,
  - c) dodatne informacije o aktivnoj tvari (uporaba, način djelovanja, skladištenje, sigurnosne mjere i slično),
  - d) metode analize,
  - e) toksikološke i metaboličke studije,
  - f) podatke o ostacima aktivne tvari u, odnosno na biljkama, odnosno biljnim proizvodima, živežnim namirnicama i stočnoj hrani,
  - g) podatke o tome što se dešava s aktivnom tvari nakon uporabe u okolišu,
  - h) ekotoksikološke studije,
  - i) sažetak i ocjenu iz sedme i osme alineje ovoga stavka,
  - j) prijedlog i obrazloženje prijedloga razvrstanja i označavanja sukladno propisima o razvrstanju, pakiranju i označavanju opasnih tvari,
  - k) u slučaju aktivne tvari na temelju mikroorganizama ili virusa, podatke o mikroorganizmima ili virusima,
  - l) dokumentaciju za ocjenu preparata na temelju te aktivne tvari,
  - m) sigurnosni list, izrađen sukladno propisima o kemikalijama,
  - n) ostale podatke, ako su potrebni.
3. Izuzetno od odredaba stavka 1. ovoga članka, u slučajevima kada nisu na raspolaganju svi zahtijevani podaci, podnositelj zahtjeva, umjesto nedostajućih podataka, uz zahtjev prilaže odgovarajuće obrazloženje. Uprava, na temelju mišljenja ovlaštenih stručnjaka, odnosno pravnih osoba iz članka 13. stavak 2. ovoga zakona, ocjenjuje opravdanost zahtjeva.

4. Detaljniji sadržaj zahtijevane dokumentacije iz stavka 1. ovoga članka propisuje Vijeće ministara, na prijedlog Uprave.

Članak 16.

Dokumentacija za ocjenu FFS

1. Uz zahtjev za ocjenu FFS, potrebno je priložiti sljedeću dokumentaciju:
  - a) identitet preparata,
  - b) fizičke, kemijske i tehničke osobine preparata,
  - c) podatke o uporabi preparata,
  - d) dodatne informacije o preparatu,
  - e) analitičke metode,
  - f) podatke o učinkovitosti,
  - g) toksikološke studije,
  - h) ostatke u, odnosno na biljkama, odnosno biljnim proizvodima, živežnim namirnicama i stočnoj hrani,
  - i) podatke o tome šta se dešava s FFS nakon uporabe u okolišu,
  - j) ekotoksikološke studije,
  - k) sažetak i ocjenu devete i desete alineje ovoga stavka,
  - l) prijedlog i obrazloženje prijedloga razvrstanja i označavanja sukladno propisima o razvrstanju, pakiranju i označavanju opasnih tvari i preparata,
  - m) podatke o FFS na temelju mikroorganizama i virusa,
  - n) sigurnosni list, izrađen sukladno propisima o kemikalijama,
  - o) ostale podatke, ako su potrebni.
2. Ako FFS sadrži aktivnu tvar koja je već na popisu, aktivnu tvar nije potrebno ocjenjivati, a uz zahtjev za ocjenu FFS potrebno je, pored dokumentacije iz stavka 1. ovoga članka, priložiti još dokaz da je aktivna tvar identična tvari s popisa i sažetak ocjene aktivne tvari.
3. Izuzetno od odredaba stavka 2. ovoga članka, u slučajevima kada nisu na raspolaganju svi zahtijevani podaci, podnositelj zahtjeva, umjesto nedostajućih podataka, uz zahtjev prilaže odgovarajuće obrazloženje. Uprava, na temelju mišljenja ovlaštenih stručnjaka, odnosno pravnih osoba iz članka 13. stavak 2. ovoga zakona, ocjenjuje opravdanost zahtjeva.
4. Detaljniji sadržaj zahtijevane dokumentacije iz stavka 1. ovoga članka propisuje Vijeće ministara, na prijedlog Uprave.

Članak 17.

Sprečavanje udvostručavanja pokusa na kralježnicima

1. Pri izradi dokumentacije može se priznavati strana dokumentacija o pokusima na životinjama, ako su pokusi za FFS koja su predmetom registracije bili izrađeni sukladno načelima dobre laboratorijske prakse.
2. Radi sprečavanja udvostručavanja pokusa na kralježnicima mora se podnositelj zahtjeva za registraciju prije početka izvođenja opita na kralježnicima raspitati kod mjerodavnih tijela jesu li već registrirana identična FFS, te ime, odnosno tvrtku i adresu, odnosno sjedište imatelja ili imatelja već registriranih FFS.
3. Uz raspitivanje mora podnositelj priložiti dokaze da domaći ili strani proizvođač namjerava registrirati FFS i da je na raspolaganju propisana dokumentacija.
4. Ako mjerodavno tijelo utvrdi da će podnositelj podnijeti zahtjev za registraciju FFS koja su identična već registriranim FFS drugog imatelja, dostavit će mu podatke o imenu i prezimenu, te adresi, odnosno tvrtki i sjedištu imatelja ili imatelja već registriranih FFS, te o tome izvijestiti imatelje već registriranih FFS.
5. Podnositelj novoga zahtjeva i imatelji već registriranih FFS učinit će sve da postignu sporazum o zajedničkoj uporabi podataka tako da se spriječi udvostručavanje pokusa na kralježnicima.
6. Za obavljanje opita na životinjama treba prethodno dobiti dozvolu Ureda za veterinarstvo Bosne i Hercegovine.

Članak 18.

Čuvanje podataka

1. U postupku registracije FFS mjerodavna tijela ne smiju u korist drugih podnositelja uporabljivati:
  - a) podatke iz dokumentacije o aktivnoj tvari priložene uz zahtjev za registraciju, odnosno izdavanje dozvole, osim ako:

- b) se za uporabu takvih podataka drugi podnositelj sporazumije s prvim podnositeljem, odnosno imateljem registracije i to dokaže odgovarajućim dokumentom, ili
- c) je proteklo najmanje deset godina od prvog uvrštavanja aktivne tvari na popis, ili
- d) je proteklo najmanje deset godina od prve registracije aktivne tvari u bilo kojoj državi članici EU, ili
- e) je proteklo pet godina od registracije na temelju primljenih dodatnih
- f) podataka potrebnih za prvo uvrštavanje aktivne tvari na popis, osim
- g) ako to petogodišnje razdoblje istječe prije isteka desetogodišnjega razdoblja iz b) i c) ove točke, što važi za izmjenu uvjeta za uvrštavanje aktivne tvari, odnosno za produljenje uvrštavanja aktivne tvari na popis,
- h) podatke iz dokumentacije o FFS, priložene uz zahtjev za registraciju, osim ako:
- i) se za uporabu tih podataka drugi podnositelj sporazumije s prvim podnositeljem, odnosno imateljem registracije i to dokaže odgovarajućim dokumentom, ili
- j) je proteklo deset godina od prve registracije FFS koja sadrži nove ili stare aktivne tvari, u bilo kojoj državi članici EU.

Članak 19.

Rješenje o registraciji

1. Rješenje o registraciji FFS izdaje Uprava u upravnom postupku na temelju pisanoga prijedloga Povjerenstva, najkasnije u roku od 30 dana računajući od dana predaje urednog zahtjeva. Uprava po jedan primjerak rješenja dostavlja i mjerodavnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta.
2. Povjerenstvo je dužno prilikom izrade prijedloga za registraciju FFS uzeti u obzir ocjene ovlaštenih stručnjaka, odnosno pravnih osoba iz članka 13. stavak 2. ovoga zakona.
3. Registracija glasi na FFS i proizvođača, odnosno podnositelja zahtjeva, a pored toga rješenje o registraciji mora osobito sadržavati: sastav FFS, uporaba i bitni elementi mišljenja tijela iz članka 13. stavak 4. ovoga zakona.
4. Imatelj registracije odgovoran je za stavljanje FFS u promet.

Članak 20.

Povjerenstvo

1. Povjerenstvo čine stručnjaci koje imenuje Vijeće ministara, na prijedlog Uprave.
2. Članovi Povjerenstva ne smiju biti, u smislu nespojivosti interesa, povezani s podnositeljima zahtjeva ili s pravnim ili fizičkim osobama koje proizvode FFS ili obavljaju promet FFS.
3. Detaljnije uvjete u pogledu sastava i načina rada Povjerenstva propisuje Vijeće ministara, na prijedlog Uprave.

Članak 21.

Tajnost podataka

1. Uprava mora tretirati kao tajnu podatke podnositelja zahtjeva za registraciju FFS koji sadrže podatke o industrijskoj i komercijalnoj djelatnosti podnositelja, ako tako zahtjeva podnositelj zahtjeva.
2. Tajnost podataka ne odnosi se na:
  - a) imena i sadržaj svih aktivnih tvari i naziv FFS;
  - b) imena ostalih tvari, koje se razvrstavaju kao opasne sukladno propisima o razvrstanju, označavanju i pakiranju opasnih tvari,
  - c) fizičko - kemijske podatke o aktivnim tvarima u FFS,
  - d) načine sprečavanja štetnih djelovanja aktivnih tvari, odnosno FFS,
  - e) sažetak rezultata testova za utvrđivanje učinkovitosti i neštetnosti materije ili FFS za ljude, životinje i okoliš,
  - f) preporučene postupke i sigurnosne mjere za smanjenje rizika pri pretovaranju, skladištenju, prijevozu, požaru i kod ostalih opasnosti,
  - g) metode za određivanje sadržaja aktivnih tvari, nečistoća i ostalih sastojaka u aktivnoj tvari i ostataka FFS,
  - h) načine stavljanja FFS u promet i njihovo pakiranje,
  - i) postupke za dekontaminaciju u slučaju izlivanja ili ispusta,
  - j) prvu pomoć i liječenje ljudi u slučaju ozljeda.

3. Ako podnositelj zahtjeva naknadno otkrije ranije tajne podatke, mora o tome izvijestiti Upravu.

Članak 22.

Obavještanje o potencijalno štetnom utjecaju FFS

1. Imatelj registracije ili onaj kome je odobreno proširenje uporabe registriranog FFS mora odmah izvijestiti Upravu o svim novim podacima o mogućem opasnom utjecaju svakog FFS ili ostatka FFS na zdravlje ljudi, životinja, podzemne vode, odnosno na okoliš.
2. Dužnost iz stavka 1. ovoga članka važi također za i korisnike FFS koji primijete opasni utjecaj FFS na zdravlje ljudi, životinja, podzemne vode, odnosno okoliš.

IV - VRSTE REGISTRACIJE

Članak 23.

Uvjeti za registraciju

1. FFS se registriraju ako su sukladna znanstvenom razvoju, te ako je iz ocjene FFS utvrđeno da kod pravilne uporabe:
  - a) djeluju učinkovito;
  - b) nemaju neprihvatljivog djelovanja na gajene biljke ili biljne proizvode;
  - c) ne prouzrokuju nepotrebnu patnju kraljevcima i drugim životinjama koje se istrebljuju;
  - d) nema izravan ili neizravan štetni utjecaj na zdravlje ljudi, odnosno životinja;
  - e) nema prekomjeran utjecaj na okoliš, naročito na zagađivanje voda, uključujući pitku vodu i podzemne vode i na neciljane organizme;
  - f) da se metodama priznatim u EU ili odobrenim od Uprave može utvrditi sadržaj aktivnih tvari, te toksikološki i ekotoksikološki značajnih nečistoća i sastojaka;
  - g) da je moguće odgovarajućim analizama odrediti ostatke FFS koji su posljedica dopuštenog načina uporabe i koji su značajni za zdravlje ljudi, odnosno okoliš;
  - h) da se fizičko-kemijske osobine sredstva smatraju prihvatljivim kod odgovarajuće uporabe i skladištenja FFS.
2. Izuzetno od odredaba stavka 1. ovoga članka, Uprava može radi:
  - a) neuporedivosti uvjeta poljoprivrede, zaštite biljaka, okoliša ili
  - b) klimatskih uvjeta, ili
  - c) posebne ekološke osjetljivosti na određenim područjima, ili
  - d) drukčijih prehrambenih navika stanovništva,
  - e) zahtijevati da se testovi i analize izvrše i u Bosni i Hercegovini i odrediti dodatne uvjete u pogledu uporabe FFS.
3. FFS namijenjena uporabi u poljoprivredi mogu se, na temelju zahtjeva podnositelja, registrirati i za uporabu na nepoljoprivrednim površinama, ako ispunjava propisane uvjete. Podnositelj mora dostaviti propisanu dokumentaciju iz čl. 15. i 16. ovoga zakona.

Članak 24.

Važenje i produljenje registracije

1. Uprava registrira FFS za razdoblje od najviše deset godina, sukladno prijedlogu Povjerenstva.
2. Registracija se može više puta produljiti, svaki put za razdoblje od najviše deset godina. Zahtjev za produljenje registracije imatelj registracije mora podnijeti Upravi najmanje šest mjeseci prije isteka registracije.
3. Ako postoji sumnja da su izmijenjeni uvjeti na temelju kojih su FFS bila registrirana, Uprava će zahtijevati ponovno cjelokupnu dokumentaciju za ocjenu FFS, odnosno onaj dio dokumentacije koji mu je potreban za odlučivanje o produljivanju registracije i o produljenju će odlučiti na prijedlog Povjerenstva.
4. Uprava može izdati podnositelju zahtjeva u upravnom postupku privremeno rješenje kojim mu produžava registraciju FFS, za ono razdoblje koje je Upravi potrebno za provjeravanje opravdanosti zahtjeva.
5. Registrirana FFS mogu se bilo kada ponovo ocijeniti, ako se posumnja da bilo koji uvjet iz članka 23. stavak 1. više nije ispunjen. U takvom slučaju mogu se zahtijevati od imatelja registracije ili pravne, odnosno fizičke osobe kojoj je bilo

dopušteno proširenje uporabe FFS iz članka 32. ovoga zakona dodatni podaci i dokumentacija za ponovnu ocjenu FFS. Privremenim rješenjem dozvoljava se može produžiti za ono razdoblje koje je potrebno za dostavu svih dodatnih informacija i dokumentacije.

Članak 25.

Privremena registracija

1. Ako FFS sadrži novu aktivnu tvar za koju je dokumentacija za vođenje postupka za uvrštavanje aktivne tvari na popis potpuna, Uprava može izdati rješenje o privremenoj registraciji najviše na tri godine od izdavanja zaključka o potpunosti dokumentacije Europskoga povjerenstva. Podnositelj zahtjeva mora dostaviti zaključak o potpunosti dokumentacije, dokaz o identičnosti aktivne tvari i sažetak dokumentacije o aktivnoj tvari, te dokumentaciju iz članka 16. ovoga zakona.
2. Ako se po isteku važenja rješenja o privremenoj registraciji aktivna tvar ne uvrsti na popis jer dokumentacija u tom vremenu nije bila ocijenjena, privremena se registracija može privremenim rješenjem u upravnom postupku produžiti za vrijeme koje je potrebno za potpun pregled dokumentacije, odnosno svih dodatnih podataka zahtijevanih za ocjenu uvjeta za uvrštavanje na popis.

Članak 26.

Izmjena rješenja o registraciji

1. Uprava može, na zahtjev imatelja registracije ili po službenoj dužnosti, izmijeniti rješenje o registraciji ako se izmijene okolnosti koje su bile temelj za izdavanje rješenja o registraciji.
2. Uprava može izmijeniti rješenje o registraciji FFS na zahtjev imatelja registracije i ako se radi o FFS istog proizvođača, registriranih u bilo kojoj državi članici EU pod drugim trgovačkim imenom, te su identična s FFS registriranim u Bosni i Hercegovini.
3. Uprava može zahtijevati dodatne podatke, dokumente i uzorke koji su joj potrebni za ocjenu opravdanosti izmjene rješenja o registraciji.

V - PRESTANAK REGISTRACIJE

Članak 27.

Prestanak registracije

1. Registracija prestaje:
  - a) istekom razdoblja za koji je bilo izdano rješenje o registraciji, ako se registracija ne produžiti;
  - b) poništenjem rješenja o registraciji:
    - 1) na zahtjev imatelja registracije,
    - 2) ako se utvrdi da uvjeti za registraciju više nisu ispunjeni,
    - 3) u slučajevima iz članka 12. ovoga zakona,
    - 4) ako se aktivna tvar briše s popisa;
  - c) poništavanjem rješenja o privremenoj registraciji,
  - d) ako se aktivna tvar u slučajevima iz članka 25. ovoga zakona ne uvrsti u popis.
2. Ako se imatelj registracije prije isteka njezina važenja odluči da određena FFS neće više stavljati u promet i uporabu, mora najmanje šest mjeseci prije prestanka prometa ovim FFS o tome izvjestiti Upravu i priložiti obrazloženje.
3. Ako mjerodavno tijelo poništi rješenje o registraciji, može imatelju registracije odobriti određeno prijelazno razdoblje i odrediti uvjete za uništenje, skladištenje, promet, odnosno uporabu postojećih zaliha FFS u Bosni i Hercegovini.

VI - UPISNIK FFS

Članak 28.

Upisnik FFS

1. Na temelju izdanih rješenja o registraciji FFS, Uprava vodi Jedinствeni upisnik FFS za Bosnu i Hercegovinu (u daljnjem tekstu: upisnik FFS). Popis registriranih FFS Uprava objavljuje jednom godišnje u "Službenom glasniku BiH", a izmjene bar dva puta godišnje. Mjerodavna tijela entiteta i Brčko Distrikta dužna su voditi evidenciju o registriranim FFS na temelju rješenja koje im dostavi Uprava, na temelju članka 19. stavak 1. ovoga zakona.
2. Upisnik FFS sadrži sljedeće podatke:
  - a) carinsku oznaku,

- b) trgovačko ime FFS,
- c) naziv i sadržaj svih aktivnih tvari u FFS,
- d) ime proizvođača, odnosno zastupnika u Bosni i Hercegovini,
- e) oznaku iz razvrstavanja u ili izvan skupine otrovnosti,
- f) puni naziv Uprave (mjerodavnoga tijela entiteta i Brčko Distrikta) koja je izdala rješenje o registraciji,
- j) broj i datum rješenja o registraciji,
- k) mjesto prodaje iz članka 7. ovoga zakona.

VII - POPIS AKTIVNIH TVARI

Članak 29.

Popis

1. Popis aktivnih tvari objavljuje Uprava u "Službenom glasniku BiH", a izmjene sukladno izmjenama popisa u EU.

VIII - DOZVOLE

Članak 30.

Dozvola za istraživanje, odnosno razvoj

1. Svako ispitivanje u istraživačke, odnosno razvojne svrhe, koje uključuje ispuštanje neregistriranih FFS u okoliš, može se raditi samo na temelju izdane dozvole za istraživanje, odnosno razvoj.
2. Dozvolu iz stavka 1. izdaje Uprava u upravnom postupku. Za FFS koja mogu predstavljati opasnost za zdravlje ljudi i životinja ili neočekivan štetan utjecaj na okoliš, mjerodavno tijelo zahtijeva mišljenje Povjerenstva.
3. Iz dozvole moraju biti vidljivi podaci o FFS, količini FFS, područje ispitivanja i uvjeti uporabe, te pravna ili fizička osoba koja će obavljati ispitivanje.
4. Dozvola se izdaje najviše za razdoblje od dvije godine. Dozvola se, na zahtjev imatelja, može produžiti ako imatelj dozvole traži produženje najmanje četiri mjeseca prije isteka važenja dozvole i iskaže opravdane razloge za produženje. Dozvola se izdaje na temelju mišljenja Povjerenstva.
5. Ako Uprava ocijeni da bi predlagana ispitivanja za koja je podnijet zahtjev za izdavanje dozvole mogla imati štetan utjecaj na zdravlje ljudi i životinja ili neočekivan štetni utjecaj na okoliš, može ispitivanje, na prijedlog Povjerenstva, zabraniti ili ga dozvoliti pod uvjetima potrebnim za sprečavanje tih posljedica.
6. Detaljniji sadržaj zahtjeva i dozvole za istraživanje, odnosno razvoj propisuje Vijeće ministara, na prijedlog Uprave.

Članak 31.

Iznimna dozvola

1. Zbog nepredvidive opasnosti koju predstavlja štetni organizam koji nije moguće uništiti, odnosno odgovarajuće ograničiti s registriranim FFS ili drugim mjerama, Uprava može izdati iznimnu dozvolu za promet, odnosno uporabu neregistriranog FFS. Postupak za izdavanje iznimne dozvole može se pokrenuti po službenoj dužnosti ili na zahtjev stranke. U postupku izdavanja dozvole, Uprava zahtijeva mišljenje Povjerenstva. Iznimna dozvola izdaje se najviše na razdoblje od 120 dana za ograničenu i kontroliranu uporabu koja ne predstavlja neprihvatljivu opasnost za zdravlje ljudi i okoliša.
2. U dozvoli iz stavka 1. moraju biti navedeni podaci o FFS, količini FFS, području i uvjetima uporabe, te korisnicima.
3. Uprava može iznimnu dozvolu izmijeniti ili poništiti ako FFS nisu postigla željene rezultate, ako FFS nisu više potrebna ili ako su štetne posljedice veće od štete koju prouzroče štetni organizmi iz stavka 1. ovoga članka.
4. Detaljniji sadržaj zahtjeva i iznimne dozvole propisuje Vijeće ministara, na prijedlog Uprave.

Članak 32.

Dozvola za proširenje uporabe

1. U slučaju da imatelj registracije nema interesa za izmjenu registracije, može bilo koja druga pravna ili fizička osoba koja je registrirana za promet podnijeti zahtjev za izdavanje dozvole za proširenje uporabe registriranog FFS za zaštitu drugih biljaka za koje FFS nisu registrirana.
2. Postupak za izdavanje dozvola za proširenje uporabe registriranih FFS može se pokrenuti i po službenoj dužnosti.
3. Uprava izdaje dozvolu za proširenje uporabe FFS na temelju mišljenja Povjerenstva.

4. Imatelj registracije nije dužan navesti proširenje uporabe iz stavka 1. u uputi za uporabu, odnosno na etiketi FFS. Proširenje uporabe objavljuje se u posebnoj publikaciji, koja je na raspolaganju kod mjerodavnih tijela.
5. Detaljniji sadržaj zahtjeva i dozvole za proširenje uporabe registriranih FFS propisuje Vijeće ministara, na prijedlog Uprave i uz mišljenja Povjerenstva.

IX - JAVNE SLUŽBE U OBLASTI FFS I UREĐAJA ZA APLIKACIJU FFS

Članak 33.

Opredjeljenje

1. Javna služba u području FFS i uređaja za aplikaciju FFS (u daljnjem tekstu: uređaji) je zakonom definirana djelatnost. Osobe koje pružaju te usluge imaju posebne obveze koje su od javnog interesa (u daljnjem tekstu: obveze javne službe).
2. Za javne službe u području FFS i uređaja primjenjuju se odredbe zakona koji uređuje povjeravanje javnih ovlasti, ako ovaj ili drugi poseban zakon ne propisuje drugačije.
3. Način obavljanja pojedine javne službe po ovome zakonu propisuje Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, sukladno ovom zakonu i zakonu koji uređuje povjeravanje javnih ovlasti.

Članak 34.

Obveze javne službe

1. Obveze javne službe, odnosno ovlaštenih organizacija u području FFS i uređaja su:
  - a) trajno i neprekidno obavljanje djelatnosti i izvršavanje poslova, odnosno sukladno zahtjevu Uprave;
  - b) obavljanje poslova po određenom programu;
  - c) obavljanje poslova po određenoj cijeni.
2. Obveze pojedine javne službe mogu se detaljnije urediti propisom Vijeća ministara ili koncesijskim ugovorom.
3. Ako vršitelj javne službe, odnosno ovlaštena organizacija ne osigura posao javne službe osobi kojoj je dužna osigurati, ili ne osigura posao po propisanoj cijeni i ostalim propisanim uvjetima, korisnik usluge može od Uprave zahtijevati da odluči o pravu korisnika rješenjem u upravnom postupku i vršitelju javne službe, odnosno ovlaštenoj organizaciji naredi odgovarajuće postupanje.

Članak 35.

Oblici obavljanja javnih službi u području FFS

1. Pored oblika određenih zakonom koji uređuje gospodarske javne službe, javne službe u području FFS mogu obavljati također i ovlaštene pravne osobe javnoga prava čiji je utemeljivač Bosna i Hercegovina i ovlašteni javni zavodi čiji je utemeljivač Bosna i Hercegovina, odnosno entiteti, Brčko Distrikt ili druga osoba javnoga prava.
2. Vršitelje javnih službi iz stavka 1. ovlašćuje Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Uprave, odnosno vlada entiteta i vlade Brčko Distrikta. Detaljnije odnose s vršiteljima javnih službi uređuje Uprava ugovorom.

Članak 36.

Financiranje javne službe

1. Javna služba u području FFS i uređaja financira se iz:
  - a) djelomičnog ili cjelokupnog plaćanja cijene za obavljene posao,
  - b) proračuna Bosne i Hercegovine,
  - c) proračuna entiteta i Brčko Distrikta u jednakim dijelovima;
  - d) drugih izvora.
2. Bosna i Hercegovina, entiteti i Brčko Distrikt financiraju ili sufinanciraju pojedine poslove javne službe za FFS i uređaje sukladno programu za pojedinu javnu službu koji donosi Vijeće ministara, na prijedlog Uprave.
3. Vršitelji javnih službi moraju sredstva iz proračuna navedenih u stavku 1.b) i c) ovoga članka za financiranje programa javnih službi namijeniti samo za izvršavanje te javne službe sukladno programu.

Članak 37.

Cijene poslova javne službe

1. Korisnici usluga javne službe u području FFS i uređaja, djelomično ili u cijelosti, plaćaju cijenu pojedine usluge, a pojedine usluge mogu za korisnike biti i besplatne, o čemu

posebnim aktom odlučuje Vijeće ministara, na prijedlog Uprave.

2. Cijene poslova iz članka 43. stavak 1.a) ovoga zakona propisuje Vijeće ministara, na prijedlog Uprave.
3. Vijeće ministara, na prijedlog Uprave, propisuje cijene drugih poslova i zadataka javne službe po ovome zakonu, te određuje udio koji plaća korisnik.

Članak 38.

Program javne službe

1. Vijeće ministara, na prijedlog Uprave, programom za pojedine javne službe određuje osobito:
  - a) vrstu i opseg poslova javne službe;
  - b) način i dinamiku obavljanja poslova javne službe, sukladno propisima ili koncesijskim ugovorima;
  - c) opseg i način financiranja, odnosno sufinanciranja pojedinih poslova javne službe.

Članak 39.

Nadzor nad obavljanjem javne službe

1. Stručni nadzor nad obavljanjem javne službe obavljaju mjerodavna tijela, a zadatke stručnoga nadzora mogu dodijeliti drugim pravnim ili fizičkim osobama kao javnu ovlast.
2. Stručni nadzor kao javnu ovlast mogu obavljati pravne i fizičke osobe koje su stručno osposobljene za nadzor na pojedinom području javnoga posla.
3. Vijeće ministara, na prijedlog Uprave, određuje detaljnije uvjete u pogledu stručne osposobljenosti iz stavka 2. ovoga članka.
4. Nakon obavljenog javnog natječaja/oglasa, mjerodavna tijela donose rješenje o određivanju vršitelja javnih ovlasti iz stavka 2. ovoga članka i s njima sklapaju ugovore kojima se reguliraju međusobni odnosi. Rješenje o određivanju vršitelja javnih ovlasti iz stavka 2. ovoga članka objavljuje se u službenim glasilima Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od pravomoćnosti rješenja.
5. Inspeksijski nadzor nad obavljanjem javne službe obavljaju mjerodavne poljoprivredne inspekcije.

Članak 40.

Uvjeti za obavljanje javne službe

Vijeće ministara, na prijedlog Uprave, propisuje za pojedini javni posao u području FFS i uređaja uvjete u pogledu prostorija, opremljenosti i kadrova koje mora ispunjavati vršitelj toga javnog posla.

Članak 41.

Osobe koje izvršavaju zadatke javne službe

1. Stručni rad pri obavljanju poslova javne službe u području FFS i uređaja mogu obavljati samo osobe koje imaju odgovarajuće stručno obrazovanje, koje su stručno osposobljene za obavljanje posla na svom radnom mjestu i ispunjavaju ostale uvjete određene propisima.
2. Uvjete u pogledu stručnog obrazovanja i ostalih zahtjeva, koje mora ispunjavati osoba kako bi mogla obavljati stručni posao pri izvršavanju javne službe u području FFS i uređaja, propisuje Vijeće ministara, na prijedlog Uprave.

Članak 42.

Područja javnih službi

1. Javna služba, prema ovome zakonu, obuhvata:
  - a) stručne zadatke na području registracije, prometa i uporabe FFS;
  - b) stručne zadatke na području uređaja.

Članak 43.

Stručni zadaci na području registracije, prometa i uporabe FFS

1. Stručni zadaci na području registracije, prometa i uporabe FFS su osobito:
  - a) zadaci na području ispitivanja i ocjenjivanja FFS u postupku registracije,
  - b) koordinacija rada i tehnička potpora mjerodavnom tijelu u postupku registracije FFS,
  - c) laboratorijska ispitivanja FFS,
  - d) praćenje ostataka FFS u, odnosno na biljkama, odnosno biljnim proizvodima u pogledu pravilne uporabe FFS,

- e) izrada stručnih elaborata za potporu odlučivanju mjerodavnom tijelu,
- f) izvršavanje istraživačke i razvojne djelatnosti,
- g) razvijanje i uvođenje novih postupaka kod dobre prakse zaštite biljaka i dobre poljoprivredne prakse,
- h) uvođenje europskih standarda na području bioloških testova učinkovitosti FFS,
- i) zadaci na području evidencije prometa i uporabe FFS,
- j) suradnja pri uvođenju, razvijanju i uspostavi informacijskog sustava,
- k) zadaci u svezi sa stručnim usavršavanjem odgovornih osoba za promet FFS i korisnika FFS,
- l) ostali zadaci na području FFS.

Članak 44.

Stručni zadaci na području uređaja

1. Stručni zadaci na području uređaja su osobito:
  - a) izrada stručnih elaborata za potporu odlučivanju mjerodavnom tijelu na području uređaja,
  - b) zadaci u svezi sa stručnim usavršavanjem na području uređaja,
  - c) suradnja pri uvođenju, razvijanju i uspostavi informacijskog sustava na području uređaja,
  - d) izvođenje istraživačke i razvojne djelatnosti,
  - e) obavljanje drugih zadataka na području uređaja.

X - UREĐAJI

Članak 45.

Certifikat

1. U promet se smiju staviti samo uređaji kojima je, uz propisanu uporabu, osigurana za ljude i okoliš neškodljiva aplikacija FFS, koji imaju certifikat o usklađenosti (u daljnjem tekstu: certifikat) i ispunjavaju uvjete iz certifikata.
2. Proizvođač, odnosno uvoznik mora, prije stavljanja u promet, na svoj zahtjev dobiti certifikat da uređaji ispunjavaju propisane uvjete.
3. Vijeće ministara, na prijedlog Uprave, može propisati da za pojedine vrste uređaja certifikat nije obavezan.
4. Detaljnije uvjete koje moraju ispunjavati uređaji propisuje Vijeće ministara, na prijedlog Uprave.

Članak 46.

Tijelo za certifikaciju

1. Proizvođač, odnosno uvoznik podnosi zahtjev za izdavanje certifikata kod tijela za certifikaciju.
2. Tijelo za certifikaciju je kompetentna pravna ili fizička osoba akreditirana ili od Uprave ovlaštena pravna ili fizička osoba, ako ispunjava propisane posebne uvjete, kao i uvjete u pogledu kadrova, prostorija i opreme.
3. Tijelo za certifikaciju mora voditi evidenciju o vrsti, tipu i godini proizvodnje uređaja za certifikaciju, datumu izdavanja certifikata i evidenciju o proizvođaču, odnosno uvozniku i čuvati je najmanje deset godina od izdavanja certifikata i na zahtjev mjerodavnog tijela dostaviti je na uvid.
4. Uvjete iz stavka 2. ovoga članka propisuje Vijeće ministara, na prijedlog Uprave.

Članak 47.

Redoviti pregledi uređaja

1. Vlasnici uređaja (u daljnjem tekstu: držatelji) mogu uporabljivati samo uređaje koji su redovito pregledani i imaju znak o redovitom pregledu.
2. Držatelji moraju dobiti znak o redovitom pregledu uređaja svake dvije godine.
3. Vijeće ministara, na prijedlog Uprave, može propisati da za pojedine vrste uređaja pregled nije obavezan.

Članak 48.

Znak o redovitom pregledu i evidencija

1. Znak o redovitom pregledu izdaje pravna ili fizička osoba koju rješenjem ovlaste mjerodavna tijela, ako ispunjava uvjete u pogledu prostorija, opreme i kadrova.
2. Pravne i fizičke osobe koje obavljaju preglede uređaja dužne su voditi evidenciju o rezultatima pregleda držatelja pregledanih uređaja (ime i prezime, tvrtka, adresa, odnosno sjedište) izdanim znakovima o pregledima. Evidenciju o

rezultatima pregleda za pojedini uređaj potrebno je čuvati najmanje šest godina.

3. Detaljnije uvjete iz stavka 1, sadržaj redovitih pregleda, način vođenja evidencije uređaja, te oblik znaka o redovitom pregledu propisuje Vijeće ministara, na prijedlog Uprave.

XI - TROŠKOVI

Članak 49.

Troškovi

1. Sve troškove u svezi s registracijom FFS i u svezi s izdavanjem dozvola plaća podnositelj zahtjeva, odnosno imatelj registracije.
2. Troškove za izdavanje certifikata za uređaje plaća proizvođač, odnosno uvoznik.
3. Troškove u svezi s redovitim pregledima uređaja plaćaju držatelji koji uporabljaju uređaje.
4. Troškove analiza biljaka, odnosno biljnih proizvoda na sadržaj ostataka FFS kod obavljanja inspeksijskoga nadzora plaća korisnik FFS, a ukoliko on nije poznat, držatelj biljaka, odnosno biljnih proizvoda, ako ostaci FFS prelaze propisane granične vrijednosti ostataka FFS.
5. Troškove analiza tla i drugih predmeta kod obavljanja inspeksijskoga nadzora uporabe FFS, odnosno aktivnih tvari plaća držatelj zemljišta, odnosno korisnik zemljišta, ako se utvrdi zabranjena, odnosno nepravilna uporaba FFS.
6. Troškove analiza biljaka i drugih predmeta kod obavljanja inspeksijskoga nadzora nepravilne uporabe FFS na zahtjev stranke plaća korisnik FFS, ako ostaci FFS prelaze granične vrijednosti, odnosno kada se na biljkama gdje se FFS ne uporabljaju utvrdi prisutnost ostataka FFS, a inače stranka koja je zahtijevala pregled.
7. Troškove pretraga FFS kod obavljanja inspeksijskoga nadzora plaća imatelj registracije FFS, ako ta FFS nisu sukladna rješenju o registraciji.
8. Troškove testiranja uređaja kod obavljanja inspeksijskoga nadzora plaća proizvođač, odnosno uvoznik, ako uređaj ne ispunjava uvjete iz certifikata.
9. Visinu troškova iz st. 1. i 2. ovoga članka propisuje Vijeće ministara, na prijedlog Uprave.
10. Visinu troškova iz stavka 3. ovoga članka propisuje Vijeće ministara, na prijedlog Uprave.
11. Drugi troškovi iz ovoga članka stvarni su troškovi postupka.

XII - MEĐUNARODNI PROMET

Članak 50.

Uvoz FFS

1. FFS smiju uvoziti samo pravne i fizičke osobe iz članka 5. ovoga zakona.
2. Nadzor nad uvozom FFS obavlja fitosanitarni inspektor.
3. Granične prijelaze za promet FFS preko državne granice određuje Vijeće ministara, na prijedlog Uprave.

Članak 51.

Uvoz uređaja za aplikaciju FFS

1. Uvoziti se mogu uređaji koji imaju certifikat ili dozvolu Uprave. Ako nije međunarodnim ugovorom drukčije određeno, carinska tijela ne smiju izdati carinsku dozvolu uporabe, osim tranzita i carinskoga skladištenja, ako uređaj nema propisanoga certifikata, odnosno dozvole.
2. Vijeće ministara, na prijedlog Uprave, propisuje uvjete za uvoz na temelju dozvole.
3. Izuzetno od odredaba stavka 1. ovoga članka, Vijeće ministara, na prijedlog Uprave, može propisati da za pojedine vrste uređaja ili uređaja određene namjene certifikat, odnosno dozvola nije potrebna.

XIII - UPRAVA BOSNE I HERCEGOVINE ZA ZAŠTITU ZDRAVLJA BILJAKA

Članak 52.

Ovlasti i zadaci Uprave

1. Uprava Bosne i Hercegovine za zaštitu zdravlja biljaka ima, prema ovome zakonu, sljedeće zadatke i ovlasti:
  - a) koordinacija rada između svih resornih tijela entiteta i Brčko Distrikta,
  - b) vođenje postupaka registracije FFS i izdavanje dozvola,

- c) vođenje jedinstvenih evidencija, upisnika i popisa za Bosnu i Hercegovinu,
- d) priprema propisa po ovome zakonu s područja rada i staranje o njihovoj provedbi,
- e) izdavanje rješenja o koncesijama, sklapanje koncesijskih ugovora, te drugih ugovora za izvršavanje javnih službi po ovome zakonu,
- f) praćenje stanja na području prometa, odnosno uporabe FFS i suradnja pri pripremi mjera,
- g) usvajanje programa u svezi s mjerama za pravilnu uporabu FFS, te briga o izvršavanju programa,
- h) uvođenje načela dobre poljoprivredne prakse i integrirane zaštite biljaka,
- i) koordinacija rada i briga o usklađivanju graničnih vrijednosti ostataka FFS u biljkama, odnosno biljnim proizvodima, te izvođenje monitoringa ostataka FFS u biljkama, odnosno biljnim proizvodima,
- j) priprema izvješća, analiza, informacija i drugih materijala za tijela i međunarodne organizacije kojima je Bosna i Hercegovina dužna dostavljati izvješća sukladno propisima i na temelju međunarodnih ugovora,
- k) briga o izvješćivanju javnosti i zainteresiranih o stvarima s područja rada,
- l) izdavanje publikacija s područja rada,
- m) briga o uspostavi informacijskoga sustava s područja rada, prikupljanje, obradba, posredovanje i čuvanje podataka s područja rada i upravljanje informacijskim sustavom,
- n) briga o provedbi stručnog usavršavanja i osposobljavanja radnika s područja rada,
- o) suradnja s drugim tijelima u državi i inozemstvu na području rada,
- p) obavljanje drugih zadataka.

Članak 53.

Ovlasti i zadaci mjerodavnih tijela entiteta i Brčko Distrikta

1. Mjerodavna tijela entiteta i Brčko Distrikta imaju, prema ovome zakonu, sljedeće zadatke i ovlasti:

- a) utvrđivanje ispunjavanja uvjeta i vođenje postupaka za upisivanje u upisnik iz članka 5. ovoga zakona,
- b) vođenje evidencija i upisnika, svatko na svom administrativnom području,
- c) suradnja s Upravom pri pripremi propisa i obavljanje drugih upravnih zadataka s područja rada i staranje o njihovoj provedbi,
- d) izvođenje javnih natječaja/oglasa po ovome zakonu, donošenje rješenja, obavljanje stručnoga nadzora nad obavljanjem javne službe, odnosno sklapanje ugovora za izvršavanje javnih ovlasti iz članka 39. stavak 4. ovoga zakona,
- e) praćenje stanja na području prometa, odnosno uporabe FFS i suradnja pri pripremi mjera,
- f) izdavanje publikacija s područja rada,
- g) briga o uspostavi informacijskoga sustava s područja rada, prikupljanje, obradba, posredovanje i čuvanje podataka s područja rada i upravljanje informacijskim sustavom,
- h) briga o obavljanju stručnog usavršavanja i osposobljavanja radnika s područja rada,
- i) suradnja s drugim tijelima u državi na području rada,
- j) obavljanje drugih zadataka.

XIV - INSPEKCIJSKI NADZOR

Članak 54.

Inspektori

1. Nadzor nad provedbom ovoga zakona i propisa, donesenih na temelju ovoga zakona, obavljaju poljoprivredni, fitosanitarni i sanitarni inspektori, svaki u okviru svojih mjerodavnosti.
2. Žalba protiv rješenja inspektora iz stavka 1. ovoga članka ne zadržava njihovo izvršenje.

Članak 55.

Ovlasti poljoprivrednog inspektora

1. Poljoprivredni inspektor, na temelju ovoga zakona i propisa donesenih na temelju ovoga zakona, ima ovlasti :

- a) zabraniti promet FFS, ako nisu propisno registrirana,
- b) zabraniti uporabu FFS, ako za njih nije izdana propisana dozvola,
- c) zabraniti promet, odnosno uporabu zabranjenih FFS,
- d) zabraniti promet, ako je FFS istekao rok uporabe,
- e) provjeravati ispunjavanje uvjeta u pogledu kadrova pravnih i fizičkih osoba iz članka 5. ovoga zakona, do otklanjanja nedostataka, zabraniti obavljanje djelatnosti prometa s FFS, ako pravno i fizička osoba ne ispunjava propisane uvjete u pogledu kadrova, o čemu inspektor izvješćuje mjerodavno tijelo entiteta i Brčko Distrikta, o čemu oni izvješćuju Upravu,
- g) zabraniti promet FFS, ako FFS nisu sukladni rješenju o registraciji (ambalaža, etiketa, razvrstanost, oznake, upute za uporabu, fizičko-kemijski sastav i drugo),
- h) zabraniti uporabu FFS, ako se FFS nepravilno upotrebljavaju,
- i) utvrditi identitet prekršitelja u slučaju sumnje kršenja odredaba ovoga zakona, te takvo kršenje, po potrebi, također fotografirati, odnosno snimiti,
- j) odrediti odgovarajuće mjere, ako utvrdi prekoračenu propisanu graničnu vrijednost ostataka FFS u, odnosno na biljkama i biljnim proizvodima prije prometa,
- k) uzimati uzorke bilja, biljnih proizvoda, zemljišta, mješavine za prskanje, FFS i ostale potrebne uzorke,
- l) uzeti iz prometa uređaj za aplikaciju FFS i odrediti provjeravanje usklađenosti sa certifikatom,
- m) zabraniti promet s uređajem za aplikaciju FFS, ako nema propisani certifikat,
- n) zabraniti promet s uređajem za aplikaciju FFS, ako uređaj nije sukladan certifikatu,
- o) zabraniti uporabu uređaja, ako nemaju znaka o redovitom pregledu, odnosno ako nije redovito pregledan,
- p) provjeravati ispunjavaju li vršitelji javnih službi po ovome zakonu propisane uvjete, odnosno postupaju li sukladno propisima, odnosno koncesijskom ugovoru, te odrediti otklanjanje nepravilnosti,
- r) obavljati druge radnje i odrediti druge mjere, potrebne za provedbu ovoga zakona i propisa donesenih na temelju ovoga zakona.

Članak 56.

Ovlasti fitosanitarnog inspektora

1. Fitosanitarni inspektor, na temelju ovoga zakona i propisa donesenih na temelju ovoga zakona, ima ovlasti :
  - a) obavljati nadzor iz članka 50. stavak 2. ovoga zakona,
  - b) pri uvozu FFS koja su razvrstana kao opasna, provjeravati usklađenost sigurnosnog lista s propisima o kemikalijama,
  - c) zabranjivati uvoz FFS ako FFS nisu odgovarajuće registrirana, razvrstana, pakirana i označena, te opskrbljena uputama za uporabu, ako nemaju odgovarajuću dozvolu ili ako je promet tim FFS zabranjen, osim ako se radi o slučajevima iz članka 3. stavak 2. ovoga zakona,
  - d) privremeno zabraniti uvoz FFS ako je potrebno otkloniti nedostatke na pošiljci FFS ili na dokumentaciji koja je prati,
  - e) obavljati druge radnje i određivati druge mjere u pogledu FFS i prometa FFS sukladno ovom zakonu i propisima donesenim na temelju ovoga zakona.

Članak 57.

Ovlasti sanitarnog inspektora

1. Sanitarni inspektor, na temelju ovoga zakona i propisa donesenih na temelju ovoga zakona, ima ovlasti :
  - a) prije upisa u upisnik iz članka 5. stavak 1. ovoga zakona, utvrđivati ispunjavanje uvjeta u pogledu prostorija, odnosno opreme pravnih i fizičkih osoba, koje obavljaju promet s FFS,
  - b) provjeravati ispunjavanje propisanih uvjeta u pogledu prostorija, odnosno opreme pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju promet s FFS,
  - c) do otklanjanja nedostataka zabranjivati djelatnosti prometa s FFS ako pravna ili fizička osoba ne ispunjava propisane uvjete u pogledu prostorija i opreme, o čemu inspektor izvješćuje mjerodavna tijela.

XV - PODACI

Članak 58.

Dobivanje i uporaba podataka

1. Radi uređivanja prometa i nadzora nad prometom i uporabom FFS, mjerodavna tijela za vođenje i održavanje zbirke podataka mogu dobivati i uporabljivati podatke, koje u okviru propisanih zbirki podataka vode državna tijela, javni zavodi i agencije, koncesionari, te druga ovlaštena tijela, osobito iz:
  - a) zbirki podataka s područja kemikalija,
  - b) zbirki podataka o zagađenju zemljišta i voda,
  - c) zbirki podataka o vodama i ekološki značajnim područjima,
  - d) zemljišnog katastra i zemljišne knjige (broj parcele, granica parcele, površina, vlasnik, korisnik), temeljnih podataka iz Centralnog upisnika stanovništva za vlasnika ili korisnika (JMBG, ime, prezime i adresa), potrebnih za održavanje svojih zbirki podataka i stanja iz Centralnog upisnika stanovništva. Mjerodavna tijela entiteta i Brčko Distrikta pri tome, sukladno svojim dužnostima, povezuju svoje zbirke podataka sa svim zbirkama podataka koje se vode u Upravi.
2. Uprava dostavlja podatke iz svojih upisnika i evidencija drugim državnim tijelima i organima lokalne zajednice, ako ih ovi trebaju za izvršavanje zakonski određenih zadataka, javnom zavodu koji je ovlašten za prikupljanje podataka o akutnim trovanjima i drugim učincima kemikalija, te drugim ovlaštenim organizacijama i vršiteljima javnih službi, ako ih ovi trebaju za izvršavanje zadataka s područja rada mjerodavnoga tijela.
3. Podatke, za koje važi tajnost po ovome zakonu ili čija je uporaba ograničena još drugim zakonima (statistika, porezni broj), nije dopušteno prosljeđivati.
4. Podatke iz stavka 1. ovoga članka, koji imaju narav osobnih podataka, dostavljaju vlasnici zbirki podataka sukladno propisima o zaštiti osobnih podataka.
5. Vlasnici zbirki podataka iz ovoga članka dostavljaju podatke besplatno, a mogu zaračunavati neposredne materijalne troškove za potrebne dodatne primjerke, odnosno obradbe.
6. Zbirke podataka, koje po ovome zakonu uspostavljaju i vode mjerodavna tijela entiteta i Brčko Distrikta, financiraju se iz proračuna Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Brčko Distrikta prema administrativnom području, a zbirke podataka koje vodi Uprava financiraju se iz proračuna Bosne i Hercegovine.
7. Način povezivanja s drugim zbirkama podataka i način dobivanja podataka iz drugih zbirki podataka propisuje voditelj Uprave na prijedlog mjerodavnih tijela entiteta i Brčko Distrikta i u suradnji s mjerodavnim tijelima za evidencije na tom području i sukladno programu statističkih istraživanja.

Članak 59.

Međunarodna razmjena podataka

1. Uprava razmjenjuje podatke na međunarodnoj razini o registriranim FFS, o zabranama, prestanku registracija ili ograničenjima uporabe.
2. Informacija mora sadržavati najmanje:
  - a) ime proizvođača, odnosno imatelja registracije,
  - b) trgovački naziv FFS,
  - c) fizičko-kemijske osobine FFS,
  - e) naziv i sadržaj svih aktivnih tvari koje sredstvo sadrži i svrhu uporabe,
  - f) privremene granične vrijednosti ostataka FFS u biljkama, ako s propisima još nisu određene,
  - g) u slučaju prestanka dozvole, razloge za prestanak,
  - h) potrebne podatke za ocjenu privremenih graničnih vrijednosti ostataka FFS u biljkama.
  - i) na međunarodnoj razini, jednom godišnje razmjenjuje se također upisnik dopuštenih FFS u Bosni i Hercegovini.

XVI - KAZNENE ODREDBE

Članak 60.

Prekršaji pravnih osoba i samostalnih poduzetnika pojedinaca

1. Novčanom kaznom od 1.000 KM do 100.000 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba:
  - a) ako na teritoriju Bosne i Hercegovine stavlja u promet i uporabu FFS koja nisu registrirana, odnosno ako za njih nije izdana propisana dozvola (članak 3. stavak 1. ovoga zakona);
  - b) ako ne čuva evidenciju sukladno članku 6. stavak 4. ovoga zakona;
  - c) ako radi aplikaciju FFS iz zraka (članak 8. stavak 3. ovoga zakona);
  - d) ako upotrebljuje FFS u opreci s člankom 8. stavak 4. ovoga zakona;
  - e) ako savjetuje, reklamira ili preporučuje FFS u opreci s odredbama članka 8. stavak 5. ovoga zakona;
  - f) ako ne ispunjava propisane uvjete u pogledu stručne osposobljenosti ili uvjete u svezi s uređajima (članak 9. stavak 1. ovoga zakona)
  - g) ako se kao podnositelj zahtjeva ne raspita kod mjerodavnog tijela jesu li već registrirana identična FFS (članak 17. stavak 2. ovoga zakona);
  - h) ako ne obavijesti mjerodavno tijelo o svim novim podacima o mogućem opasnom utjecaju FFS ili njihovog ostatka (članak 22. ovoga zakona);
  - i) ako kao imatelj registracije ne vodi računa o roku i uvjetima iz članka 7. stavak 3. ovoga zakona;
  - j) ako obavlja ispitivanje FFS u opreci sa izdanom dozvolom za istraživanje, odnosno razvoj (članak 30. ovoga zakona);
  - k) ako upotrebljuje FFS u opreci s dozvolom za proširenje uporabe (članak 32. ovoga zakona);
  - l) ako javnu službu obavlja u opreci s propisima ili koncesijskim ugovorom (članak 34. i članak 36. stavak 3. ovoga zakona);
  - m) ako daje u promet uređaje, koji ne ispunjavaju uvjete iz certifikata (članak 45. stavak 1. ovoga zakona);
  - n) ako inspektor ne omogućiti neometano obavljanje inspeksijskoga nadzora po ovome zakonu ili ga pri tome ometa, vrijeđa ili mu ne da tražene dokumente, podatke, objašnjenja ili potrebne predmete.
2. Novčanom kaznom od 250 KM do 50.000 KM kaznit će se za prekršaj pojedinac, ako izvrši radnju iz prethodnog stavka u svezi sa samostalnim obavljanjem djelatnosti.
3. Novčanom kaznom od 250 KM do 5.000 KM kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka također i odgovorna osoba pravne osobe.

Članak 61.

Mandatne kazne pravnih osoba i samostalnih poduzetnika pojedinaca

1. Mandatnom kaznom od 3.000 KM, koja se naplaćuje odmah na licu mjesta, kažnjava se za prekršaj pravna osoba:
  - a) ako daje u promet FFS koja nisu razvrstana, pakirana i označena sukladno propisima, uključujući i uputu za uporabu (članak 4. ovoga zakona);
  - b) ako ne ispunjava propisane uvjete za obavljanje prometa s FFS (članak 5. stavak 1. ovoga zakona);
  - c) ako nema odgovornu osobu za obavljanje prometa s FFS (članak 5. stavak 2. ovoga zakona);
  - d) ako mjerodavnom tijelu ne dostavi podatke u propisanom roku (članak 6. ovoga zakona);
  - e) ako ne vodi evidenciju na propisani način (članak 6. ovoga zakona);
  - f) ako prodaje FFS na mjestu prodaje u opreci s odredbom mjerodavnoga tijela (članak 7. stavak 1. ovoga zakona);
  - g) ako FFS ne upotrebljuje na propisani način (članak 8. stavci 1. i 2. ovoga zakona);
  - h) ako stavlja u slobodan promet i opću uporabu FFS koja su razvrstana kao T+ (članak 11. stavak 1. ovoga zakona);
  - i) ako nema dozvolu ili odgovarajuće osposobljene osobe za promet i uporabu onih FFS koja su razvrstana kao T+ (članak 11. stavak 2. ovoga zakona);

- j) ako stavlja u promet, odnosno upotrebljuje FFS u opreci sa zabranom, odnosno ograničenjem mjerodavnoga tijela (članak 12. ovoga zakona);
  - k) ako daje u promet, odnosno upotrebljuje neregistrirana FFS u opreci s iznimnom dozvolom (članak 31. stavak 1. ovoga zakona);
  - l) ako stavlja u promet uređaje bez propisanog sertifikata (članak 45. stavak 2. ovoga zakona);
  - m) ako upotrebljuje uređaje koji nisu redovito pregledani (članak 47. stavak 1. ovoga zakona);
  - n) ako ne vodi i ne čuva evidenciju sukladno čl. 46. i 48. ovoga zakona;
  - o) ako uvozi FFS, a za to nije registrirano (članak 50. ovoga zakona).
2. Novčanom kaznom od 2.000 KM, koja se naplaćuje odmah na licu mjesta, kažnjava se za prekršaj iz prethodnoga stavka pojedinac, koji učini radnju u svezi sa samostalnim obavljanjem djelatnosti.
  3. Novčanom kaznom od 1.000 KM, koja se naplaćuje na licu mjesta, kažnjava se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka također i odgovorna osoba pravne osobe.

Članak 62.

Prekršaji pojedinaca

1. Novčanom kaznom od 1.000 KM do 1.500 KM kaznit će se za prekršaj pojedinac:
  - a) ako FFS ne upotrebljuje na propisani način (članak 8. st. 1. i 2. ovoga zakona);
  - b) ako aplicira FFS iz zraka (članak 8. stavak 3. ovoga zakona);
  - c) ako upotrebljuje FFS u opreci s odredbama članka 8. stavak 4. ovoga zakona;
  - d) ako ne ispunjava propisane uvjete u pogledu osposobljenosti ili uređaja za nanošenje FFS (članak 9. stavak 1. ovoga zakona);
  - e) ako upotrebljuje FFS u opreci s ograničenjem ili zabranom mjerodavnoga tijela (članak 12. ovoga zakona);
  - f) ako ne obavijesti mjerodavno tijelo o opasnom utjecaju FFS (članak 22. ovoga zakona);
  - g) ako upotrebljuje neregistrirana FFS u opreci s iznimnom dozvolom (članak 31. stavak 1. ovoga zakona);
  - h) ako upotrebljuje FFS u opreci s dozvolom za proširenje uporabe (članak 32. ovoga zakona);
  - i) ako inspektor ne omogući neometano obavljanje inspeksijskoga nadzora po ovome zakonu ili ga pri tome ometa, vrijeđa ili mu ne da tražene dokumente, podatke, objašnjenja ili potrebne predmete.

Članak 63.

Mandatne kazne pojedinaca

1. Mandatnom kaznom od 1.000 KM kaznit će se na licu mjesta za prekršaj pojedinac:
  - a) ako stavlja FFS u promet, a za to nije registriran (članak 5. stavak 1. ovoga zakona);
  - b) ako sam aplicira FFS iz članka 11. stavak 2. ovoga zakona;
  - c) ako upotrebljuje uređaje koji nisu redovito pregledani (članak 47. stavak 1. ovoga zakona);
  - d) ako uvozi FFS, a za to nije registriran (članak 50. ovoga zakona).

XVII - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 64.

Nezavršeni postupci za registraciju FFS

Postupak za registraciju FFS koji je bio uveden prije stupanja ovoga zakona na snagu nastavlja se po odredbama ovoga zakona.

Članak 65.

Propisi doneseni na temelju ovoga zakona i rok za njihovo donošenje

1. Propisi na temelju ovoga zakona donijet će se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona.
2. Vijeće ministara, na prijedlog Uprave, u suradnji s mjerodavnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta može, pored propisa predviđenih u pojedinim člancima ovoga zakona, donijeti također i druge propise potrebne za izvršavanje ovoga zakona.

Članak 66.

Propisi koji se primjenjuju do donošenja novih

Do donošenja novih propisa na temelju ovoga zakona primjenjivat će se postojeći propisi u ovom području, ukoliko nisu u opreci s odredbama ovoga zakona.

Članak 67.

Stupanje zakona na snagu

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH", a objavit će se i u službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

PSBiH broj 97/04

9. rujna 2004. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Zastupničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH
Martin Raguž, v. r.

Predsjedatelj
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH
Goran Milojević, v. r.

Na osnovu člana IV 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na 42. sjednici Predstavničkog doma, održanoj 27. jula 2004. godine, i na 28. sjednici Doma naroda, održanoj 09. septembra 2004. godine, usvojila je

ZAKON

O ФИТОФАРМАЦЕУТСКИМ СРЕДСТВИМА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Предмет

1. Овим законом уређује се промет и надзор активних материја које су фитофармацеутска средства (у даљем тексту: ФФС), регистрација ФФС, издавање дозвола на основу овог закона, промет, употреба и надзор ФФС, остаци ФФС, вођење регистра ФФС и регистра правних и физичких лица која се баве прометом ФФС, саопштавање података и вођење евиденција у вези са ФФС, технички захтјеви за уређаје за апликацију ФФС (у даљем тексту: уређаји) и њихови саставни дијелови, овлаштења органа који су одговорни за извршавање овог закона и надзор над његовим спровођењем, те прописи донесени на основу овог закона.
2. Производња ФФС, промет за потребе производње ФФС, добра лабораторијска пракса, поступак сагласности по претходном обавјештавању (PIC), њихов надзор, те разврставање, паковање и обиљежавање ФФС уредиће се прописима о хемикалијама.
3. Отпади ФФС и њихова отпадна амбалажа, те стање имисија ФФС у околину уредиће се прописима о заштити околине.

Члан 2.

Значење појединих израза

1. Поједини изрази употријебљени у овом закону имају следеће значење:
  - a) **Фитофармацеутска средства** су у коначном облику активне материје и препарати, намијењени за:
    - 1) заштиту биљака, односно биљних производа од штетних организама, односно за спречавање дјеловања штетних организама;
    - 2) утицај на животне процесе биљака, друкчије него са хранивима;
    - 3) одржавање биљних производа, ако нису предмет других прописа;
    - 4) сузбијање нежељених биљака, дијелова биљака, задржавање или спречавање непожељног раста биљака;
  - b) **Остаци ФФС** су једна или више материја које су присутне у, односно на биљкама, односно на производима биљног поријекла; у земљи или другде у околини и посљедица су употребе ФФС, укључујући њихове метаболите или производе, који су посљедица њиховог разграђивања или реакције.

- ц) **Препарати** су мјешавине или раствори двије или више материја од којих је најмање једна активна материја.
- д) **Материје** су хемијски елементи и њихова једињења, која се јављају у природи или су добијена у производном процесу, укључујући сваку нечистоћу која је неизбјежна последица производног процеса.
- е) **Активне материје** су материје или микроорганизми, укључујући вирусе, који имају општи или посебан ефекат на штетне организме или на биљке, дијелове биљака или биљне производе.
- ф) **Списак активних материја** сачињавају активне материје које имају дозволу за употребу у ФФС у државама чланицама Европске уније (у даљем тексту: ЕУ) и услови под којима се те материје могу употребљавати (у даљем тексту: списак).
- г) **Старе активне материје** су активне материје, које нису на списку, а биле су регистроване и дате у промет прије 31.12.1991. год. у било којој држави чланици ЕУ.
- х) **Нове активне материје** су активне материје, које нису на списку, а биле су регистроване и дате у промет након 31.12.1991. год. у било којој држави чланици ЕУ.
- и) **ФФС** су идентична, ако је садржај активне материје једнак у оквиру међународно прописаних одступања, укључујући нечистоће и друге састојке у активној материји и ако се подударају физичко - хемијске особине препарата, ознаке, паковања и амбалажа, осим трговачког имена препарата.
- ј) **Биљке** су живе биљке и живи дијелови биљака, укључујући свјеже воће и сјеме.
- к) **Биљни производи** су производи од биљака у непрерађеном стању или након једноставне обраде, као што је мљевање, сушење или цијеђење.
- л) **Штетни организми биљака или биљних производа** су организми животињског или биљног свијета, као и вируси, бактерије, микоплазме, те остали патогени организми.
- м) **Животиње** су животиње из свих врста које обично храни, односно гаји човек.
- н) **Околина** је вода, ваздух, земља, дивље врсте фауне и флоре и сви односи међу њима.
- о) **Промет** је увоз, извоз, продаја, односно давање трећим лицима. При томе је увоз свако уношење ФФС на царинско подручје Босне и Херцеговине, без обзира на то каква је употреба или примјена била дозвољена у складу са царинским прописима за та ФФС. Извоз је свако изношење ФФС из царинског подручја Босне и Херцеговине и такође обухвата поновни извоз, те привремени извоз ФФС.
- п) **Добра пољопривредна пракса** је обављање пољопривредне дјелатности на начин који омогућава добро управљање/газовање пољопривредним земљиштем и репродукцијом материјалом, уз уважавање природних особености пољопривредног простора. Добра пољопривредна пракса обухваћа оптималну комбинацију агротехничких мјера, очување природне плодности пољопривредног земљишта и спречавање загађења околине, претјерану употребу минералних и органских ђубрива и ФФС, те производњу биљака или биљних производа намијењених за живежне намирнице који садрже најнижу могућу количину остатака ФФС.
- р) **Интегрална заштита биљака** је оптимална комбинација биолошких, биотехнолошких, хемијских, агротехничких мјера или мјера узгоја биљака, при чему се употреба хемијских средстава за заштиту биљака ограничава на најнижњу количину дозвољених ФФС, која су потребна за задржавање популације штетних организама испод границе која проузрокује привредно неприхватљиву штету или губитак (праг штетности).
- с) **Уређаји за апликацију ФФС** су машине и апарати за наношење ФФС, укључујући њихове саставне дијелове, који утичу на прецизност наношења.
- т) **Надлежни органи** за регистрацију, извршавање управних задатака у области промета ФФС и уређаја за апликацију ФФС, надзор над спровођењем овог закона, те извјештавање Европској комисији су: Управа Босне и Херцеговине за заштиту здравља биљака (у даљем тексту: Управа) и надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта.

II - ПРОМЕТ И УПОТРЕБА ФФС

Члан 3.

Опште одредбе

- ФФС се не смију ставити у промет ни употребљавати на територији Босне и Херцеговине, ако нису регистрована, односно ако за ФФС није издата дозвола у складу са овим законом.
- Изузетно од става 1, Управа може дозволити промет ако су ФФС намијењена за промет, односно употребу у другој држави, под условом да ФФС не иду у промет, односно употребу на територији Босне и Херцеговине. Ако се ради о ФФС, која су намијењена употреби у држави чланици ЕУ, промет и складиштење су дозвољени само под условом да су ФФС регистрована у тој држави чланици, те да не иду у промет, односно у употребу на територији Босне и Херцеговине.
- За испитивање у истраживачке и развојне сврхе, које не укључује пуштање нерегистрованих ФФС у околину, није потребно добити дозволу надлежног органа.
- Изузетно од одређби из става 3, увоз или извоз ФФС за испитивања у истраживачке и развојне сврхе може обавити правно или физичко лице регистровано за обављање такве дјелатности и о томе обавјештава Управу и надлежни орган ентитета и Брчко Дистрикта на чијем административном подручју то лице има сједиште.

Члан 4.

Промет ФФС

- ФФС се могу као препарат ставити у промет, ако су регистрована код надлежних органа и сврстана, пакована, означена и опремљена са упутством за употребу у складу са прописима о опасним материјама и препаратима, те у складу са прописима донесеним на основу овог закона.
- ФФС као активна материја могу се ставити у промет, ако су регистрована код надлежних органа и разврстана, пакована и означена у складу са прописима о опасним материјама и у складу са прописом издатим на основу овог закона.
- Пропис о разврставању, паковању, обилежавању и опремању ФФС, упутством за употребу, на основу овог закона, доноси Савјет министара, на приједлог Управе, у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта.

Члан 5.

Услови за обављање промета ФФС и регистар за промет

- Прометом ФФС могу се бавити правна и физичка лица са сједиштем у Босни и Херцеговини, која, поред других прописаних услова, испуњавају и посебне услове у погледу простора, опреме и кадрова, што утврђују надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта рјешењем у управном поступку, свако унутар свог административног подручја надлежности. Рјешењем се одређује и регистарски број за упис у регистар правних и физичких лица за промет ФФС (у даљем тексту: регистар за промет).
- Правна и физичка лица из става 1. овог члана морају имати одговорна лица за промет са ФФС, која брину о издавању ФФС, саопштавању и вођењу евиденција.
- Услове које морају испуњавати правна и физичка лица у погледу простора и опреме за промет ФФС, те услове у погледу кадрова и стручног усавршавања прописује Савјет министара на приједлог Управе.
- Регистар из става 1. овог члана успостављају и воде надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта и он мора садржавати најмање следеће податке: назив фирме, односно име и презиме лица које се бави прометом ФФС, адресу, односно сједиште фирме/лица, односно адресу и сједиште филијале, име и презиме одговорног лица, те назив и сједиште страног произвођача којег лице заступа у Босни и Херцеговини.
- Управа води Јединствени регистар за Босну и Херцеговину. Органи ентитета и Брчко Дистрикта дужни су доставити Управи податке из регистра из става 4. овог члана у року од 15 дана од дана уписа у регистар који воде.

Члан 6.

Евиденције и достављање података

- Правна и физичка лица која се баве прометом ФФС морају водити евиденцију о количини набављених ФФС, количини ФФС у промету, количини ускладиштених ФФС, количини ФФС која су била узета из промета и о томе најкасније до 31. марта текуће године за протеклу годину обавијестити надлежне органе ентитета и Брчко Дистрикта, који обавјештавају Управу.

2. Правна и физичка лица из члана 11. став 2. овог закона морају, поред евиденције из става 1. овог члана, водити такође и евиденцију о употреби тих ФФС и доставити податке о њиховој употреби најкасније до 31. марта текуће године за протеклу годину.
3. Правна и физичка лица која се баве прометом регистрованих ФФС, која су, с обзиром на опасност, разврстана међу ФФС с ознаком Т, морају поред евиденције из става 1. овог члана водити такође и евиденцију која садржи следеће податке:
  - а) податке о ФФС (трговачки назив, намјена употребе, рок трајања),
  - б) датум продаје, односно издавања ФФС,
  - ц) количину продатог, односно издатог ФФС,
  - д) за правна лица којима је продато, односно издато ФФС: назив фирме, сједиште и порески број, а за физичка лица: личне податке (име и презиме, адреса и ЈМБГ),
  - е) потпис издавача ФФС и примаоца ФФС.
4. Податке из става 3. овог члана правна и физичка лица, која се баве прометом ФФС, морају чувати најмање пет година и на захтјев надлежног органа дати их на увид.
5. Тачан садржај и начин вођења евиденција, те достављања података прописује Савјет министара, на приједлог Управе.

Члан 7.

Продаја ФФС

1. ФФС се могу, с обзиром на разврстаност у групу опасности/отровности, амбалажу и начин употребе продавати:
  - а) само у специјализованим продавницама ФФС, или
  - б) у цвјећарама и продавницама непрехрамбене робе, или
  - ц) у посебном дијелу продавница са мјешовитом робом.
2. Мјесто продаје ФФС одређује Управа у рјешењу о регистрацији, на приједлог Комисије за ФФС (у даљем тексту: Комисија).

Члан 8.

Правила употреба ФФС

1. ФФС се морају правилно употребљавати.
2. Правилна употреба значи употребу ФФС у складу са упутством за употребу и са наводима на етикети, укључујући припрему прописане концентрације ФФС, поштивање принципа добре пољопривредне праксе, интегралне заштите биља ако је могуће, те заштиту околине и нециљаних организама.
3. Наношење ФФС из ваздуха није дозвољено.
4. Употреба ФФС на начин који би проузроковао загађење стамбених, привредних и сличних објеката, гдје бораве људи и животиње, те загађење сусједних земљишта и вода није дозвољено.
5. Савјетовати, рекламирати или препоручивати смије се само употреба регистрованих ФФС за намјене одређене рјешењем о регистрацији и упутством за употребу, те у складу са наводом на етикети.
6. Савјет министара, на приједлог Управе, у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта прописује дужности корисника у погледу употребе ФФС.

Члан 9.

Вршиоци заштите биљака

1. Правна или физичка лица која се баве пољопривредном производњом и која су тржишни произвођачи, могу употребљавати ФФС само ако испуњавају прописане услове у погледу образовања, односно стручне осposобљености и ако ФФС наносе одговарајућим уређајима за апликацију ФФС.
2. Детаљне услове у погледу стручног осposобљавања, те садржаја и начина обављања провере знања из ФФС прописује Савјет министара, на приједлог Управе.

Члан 10.

Остаци ФФС

1. Прописане граничне вриједности остатака ФФС у, односно на биљкама и биљним производима, не смију бити прекорачене.
2. Ако се утврди да су прописане граничне вриједности остатака ФФС у, односно на биљкама и биљним производима прекорачене, треба их уништити или на други одговарајући начин спречити њихову употребу за исхрану људи и животиња.
3. Граничне вриједности остатака ФФС у, односно на биљкама и биљним производима, те мјере које се спровode у случају када се лабораторијским претрагама утврде прекорачења, прописује Савјет министара, на приједлог Управе.

Члан 11.

ФФС разврстана као Т+

1. Регистрована ФФС која су, с обзиром на отровност, разврстана као Т+, не смију бити стављена у слободан промет и општу употребу.
2. Промет и апликација ФФС из става 1. дозвољени су само правним и физичким лицима која имају стално запослено особље стручно осposобљено за рад са отровима, испуњавају прописане услове у погледу просторија и опреме и имају дозволу за обављање такве дјелатности од органа ентитета и Брчко Дистрикта надлежног за здравство.
3. Тачније услове у погледу просторија, опреме и особља прописује Савјет министара, на приједлог Управе.

Члан 12.

Забрана, ограничење промета и употребе

1. Ако у погледу техничких и научних знања постоји основана сумња да регистрована ФФС представљају опасност за здравље људи, односно за околину, Савјет министара може, на приједлог Управе и уз сагласност Комисије, ограничити или забранити промет, односно употребу ФФС на територији Босне и Херцеговине или на појединим подручјима.
2. Ако ФФС садржи одређене активне материје чији је промет, односно употреба у ЕУ ограничена или забрањена, Савјет министара ће, на приједлог Управе, забранити или ограничити промет, односно употребу таквих ФФС на територији Босне и Херцеговине.

III - РЕГИСТРАЦИЈА ФФС

ПОСТУПАК РЕГИСТРАЦИЈЕ

Члан 13.

Регистрација

1. За регистрацију ФФС потребно је Управи поднјети захтјев и уз њега приложити прописану документацију за оцјену активних материја у ФФС из члана 15, осим у случајевима из члана 16. став 3. овог закона; прописану документацију за оцјену ФФС и остале податке, документе и узорке који су потребни за утврђивање услова за регистрацију, ако тако захтијева надлежни орган.
2. Активне материје и ФФС оцјењују осposобљени стручњаци или правна лица која за то овласти Савјет министара, на приједлог Управе.
3. Стручњаци, односно правна лица из става 2. овог члана, с обзиром на подручја рада, Управи предлажу надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта и органи ентитета и Брчко Дистрикта надлежни за здравство као и надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта надлежни за околину.
4. За израду оцјене утицаја ФФС на околину и здравље људи, те мишљења о разврстању, паковању и означавању опасних материја и препарата, на основу токсиколошке и екотоксиколошке документације из чл. 15. и 16. овог закона, Савјет министара, на приједлог Управе у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта за здравство и за околину, овлашћује орган (институцију или правно лице) који испуњава услове у погледу стручне осposобљености кадрава.
5. Ако је ФФС разврстано као опасно, саставни дио мишљења из претходног става овог члана су и медицинске мјере у случају акутних тровања.
6. Детаљније услове у погледу стручне осposобљености кадрава који израђују оцјене и мишљења из овог члана прописује Савјет министара, на приједлог Управе.
7. Код оцјењивања услова за регистрацију употребљавају се јединствени принципи за оцјењивање ФФС које прописује Савјет министара, на приједлог Управе.

Члан 14.

Подносноци захтјева

1. Захтјев за регистрацију ФФС може поднјети:
  - а) домаћи произвођач;
  - б) правно или физичко лице које има сједиште у Босни и Херцеговини и наступа у име страног произвођача;
  - ц) представништво страног произвођача у Босни и Херцеговини.
2. Сматра се да правно или физичко лице наступа у име произвођача ако има с њим склопљен уговор о заступању којим се одређује и осигурање одштетне одговорности произвођача за територију Босне и Херцеговине.

Члан 15.

Документација за оцјену активних материја

1. Уз захтјев за оцјену активних материја потребно је приложити следећу документацију:
  - а) идентитет активне материје,
  - б) физичко - хемијске особине,
  - ц) додатне информације о активној материји (употреба, начин дјеловања, складиштење, безбједносне мјере и слично),
  - д) методе анализе,
  - е) токсиколошке и метаболичке студије,
  - ф) податке о остацима активне материје у, односно на биљкама, односно биљним производима, живижним намирницама и сточној храни,
  - г) податке о томе шта се дешава с активном материјом након употребе у околини,
  - х) екотоксиколошке студије,
  - и) сажетак и оцјену из седме и осме алинеје овог става,
  - ј) приједлог и образложење приједлога разврстања и означавања у складу са прописима о разврстању, паковању и означавању опасних материја,
  - к) у случају активне материје на основу микроорганизама или вируса, податке о микроорганизмима или вирусима,
  - л) документацију за оцјену препарата на основу те активне материје,
  - м) сигурносни лист, израђен у складу са прописима о хемикалијама,
  - н) остале податке, ако су потребни.
3. Изузетно од одредби става 1. овог члана, у случајевима када нису на располагању сви захтијевани подаци, подносилац захтјева умјесто недостајућих података уз захтјев прилаже одговарајуће образложење. Управа, на основу мишљења овлашћених стручњака, односно правних лица из члана 13. став 2. овог закона, оцјењује оправданост захтјева.
4. Детаљнији садржај захтијеване документације из става 1. овог члана, прописује Савјет министара, на приједлог Управе.

Члан 16.

Документација за оцјену ФФС

1. Уз захтјев за оцјену ФФС потребно је приложити следећу документацију:
  - а) идентитет препарата,
  - б) физичке, хемијске и техничке особине препарата,
  - ц) податке о употреби препарата,
  - д) додатне информације о препарату,
  - е) аналитичке методе,
  - ф) податке о ефикасности,
  - г) токсиколошке студије,
  - х) остатке у, односно на биљкама, односно биљним производима, живижним намирницама и сточној храни,
  - и) податке о томе шта се дешава са ФФС након употребе у околини,
  - ј) екотоксиколошке студије,
  - к) сажетак и оцјену девете и десете алинеје овог става,
  - л) приједлог и образложење приједлога разврстања и означавања у складу с прописима о разврстању, паковању и означавању опасних материја и препарата,
  - м) податке о ФФС на основу микроорганизама и вируса,
  - н) сигурносни лист, израђен у складу с прописима о хемикалијама,
  - о) остале податке, ако су потребни.
2. Ако ФФС садржи активну материју која је већ на списку, активну материју није потребно оцјењивати, а уз захтјев за оцјену ФФС потребно је, поред документације из става 1. овог члана, приложити још доказа да је активна материја идентична материји са списка и сажетак оцјене активне материје.
3. Изузетно од одредби става 2. овог члана, у случајевима када нису на располагању сви захтијевани подаци, подносилац захтјева, умјесто недостајућих података, уз захтјев прилаже одговарајуће образложење. Управа, на основу мишљења овлашћених стручњака, односно правних лица из члана 13. став 2. овог закона, оцјењује оправданост захтјева.
4. Детаљнији садржај захтијеване документације из става 1. овог члана прописује Савјет министара, на приједлог Управе.

Члан 17.

Спречавање удвостручавања експеримената на кичмењацима

1. При изради документације може се признавати страна документација о експериментима на животињама, ако су

- експерименти за ФФС која су предмет регистрације били израђени у складу са принципима добре лабораторијске праксе.
2. Ради спречавања удвостручавања експеримената на кичмењацима мора се подносилац захтјева за регистрацију прије почетка извођења експеримената на кичмењацима распитати код надлежних органа да ли су већ регистрована идентична ФФС, те име, односно фирму и адресу, односно сједиште имаоца или ималаца већ регистрованог, односно регистрованих ФФС.
3. Уз распитивање подносилац мора приложити доказе да домаћи или страни произвођач намерава регистровати ФФС и да је на располагању прописана документација.
4. Ако надлежни орган утврди да ће подносилац поднијети захтјев за регистрацију ФФС који су идентични већ регистрованим ФФС другог имаоца, доставиће му податке о имену и презимену, те адреси, односно фирми и сједишту имаоца или ималаца већ регистрованих ФФС, те о томе обавијестити имаоце већ регистрованих ФФС.
5. Подносилац новог захтјева и имаоци већ регистрованих ФФС учиниће све да постигну споразум о заједничкој употреби података тако да се спречи удвостручавање експеримената на кичмењацима.
6. За обављање експеримената на животињама треба претходно добити дозволу Канцеларије за ветеринарство Босне и Херцеговине.

Члан 18.

Чување података

1. У поступку регистрације ФФС надлежни органи не смију у корист других подносилаца употребљавати:
  - а) податке из документације о активној материји приложене уз захтјев за регистрацију, односно издавање дозволе, осим ако:
  - б) се за употребу таквих података други подносилац споразумије с првим подносиоцем, односно имаоцем регистрације и то докаже одговарајућим документом, или
  - ц) је протекло најмање десет година од првог уврштавања активне материје на списак, или
  - д) је протекло најмање десет година од прве регистрације активне материје у било којој држави чланици ЕУ, или
  - е) је протекло пет година од регистрације на основу примљених додатних
  - ф) података потребних за прво уврштавање активне материје на списак, осим
  - г) ако тај петогодишњи период истиче прије истека десетогодишњег периода из б) и ц) ове тачке, што важи за измјену услова за уврштавање активне материје, односно за продужење уврштавања активне материје на списак.
  - х) податке из документације о ФФС, приложене уз захтјев за регистрацију, осим ако:
  - и) се за употребу тих података други подносилац споразумије са првим подносиоцем, односно имаоцем регистрације и то докаже одговарајућим документом, или
  - ј) је протекло десет година од прве регистрације ФФС која садржи нове или старе активне материје, у било којој држави чланици ЕУ.

Члан 19.

Рјешење о регистрацији

1. Рјешење о регистрацији ФФС издаје Управа у управном поступку на основу писменог приједлога Комисије, најкасније у року од 30 дана рачунајући од дана предаје уредног захтјева. Управа по један примјерак рјешења доставља и надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта.
2. Комисија је дужна да приликом израде приједлога за регистрацију ФФС узме у обзир оцјене овлашћених стручњака, односно правних лица из члана 13. став 2. овог закона.
3. Регистрација гласи на ФФС и произвођача, односно подносиоца захтјева, а поред тога рјешење о регистрацији мора нарочито садржавати: састав ФФС, употреба и битни елементи мишљења органа из члана 13. став 4. овог закона.
4. Ималац регистрације одговоран је за стављање ФФС у промет.

Члан 20.

Комисија

1. Комисију чине стручњаци које именује Савјет министара, на приједлог Управе.
2. Чланови Комисије не смију бити, у смислу неспојивости интереса, повезани са подносиоцима захтјева или са правним или физичким лицима која производе ФФС или обављају промет ФФС.

3. Детаљније услове у погледу састава и начина рада Комисије прописује Савјет министара, на приједлог Управе.

Члан 21.

Тајност података

- Управа мора третирати као тајну податке подносиоца захтјева за регистрацију ФФС који садрже податке о индустријској и комерцијалној дјелатности подносиоца, ако тако захтијева подносилац захтјева.
- Тајност података не односи се на:
  - имена и садржај свих активних материја и назив ФФС;
  - имена осталих материја, које се разврставају као опасне у складу са прописима о разврстању, означавању и паковању опасних материја,
  - физичко - хемијске податке о активним материјама у ФФС,
  - начине спречавања штетних дејстава активних материја, односно ФФС,
  - сажетак резултата тестова за утврђивање ефикасности и нештетности материје или ФФС за људе, животиње и околину,
  - препоручене поступке и безбједносне мјере за смањење ризика при претоварању, складиштењу, превозу, пожару и код осталих опасности,
  - методе за одређивање садржаја активних материја, нечистоћа и осталих састојака у активној материји и остатака ФФС,
  - начине стављања ФФС у промет и његово паковање,
  - поступке за деконтаминацију у случају излијевања или испуста,
  - прву помоћ и лијечење људи у случају повреда.
- Ако подносилац захтјева накнадно открије раније тајне податке, мора о томе обавијестити Управу.

Члан 22.

Обавјештавање о потенцијално штетном утицају ФФС

- Имаоц регистрације или онај коме је одобрено проширење употребе регистрованог ФФС мора одмах обавијестити Управу о свим новим подацима о могућем опасном утицају сваког ФФС или остатка ФФС на здравље људи, животиња, подземне воде, односно на околину.
- Дужност из става 1. овог члана важи такође и за кориснике ФФС који примјете опасни утицај ФФС на здравље људи, животиња, подземне воде, односно околину.

IV - ВРСТЕ РЕГИСТРАЦИЈЕ

Члан 23.

Услови за регистрацију

- ФФС се региструју ако су у складу са научним и техничким развојем, те ако је из оцјене ФФС утврђено да код правилне употребе:
  - дјелују ефикасно;
  - немају неприхватљивог дјеловања на гајене биљке или биљне производе;
  - не проузрокују непотребну патњу кичмењацима и другим животињама које се истребљују;
  - немају директан или индиректан штетни утицај на здравље људи, односно животиња;
  - немају прекомјеран утицај на околину, нарочито на загађивање вода, укључујући питку воду и подземне воде и на нециљане организме;
  - да се методама признатим у ЕУ или одобреним од Управе, може утврдити садржај активних материја, те токсиколошки и екотоксиколошки значајних нечистоћа и састојака;
  - да је могуће одговарајућим анализама одредити остатке ФФС који су последица дозвољеног начина употребе и који су значајни за здравље људи, односно околину;
  - да се физичко-хемијске особине средства сматрају прихватљивим код одговарајуће употребе и складиштења ФФС.
- Изузетно од одредби става 1. овог члана, Управа може ради:
  - неупоредивости услова пољопривреде, заштите биљака, околине или
  - климатских услова, или
  - посебне еколошке осјетљивости на одређеним подручјима, или
  - дружничких прехранбених навика становништва,
  - захтијевати да се тестови и анализе изврше и у Босни и Херцеговини и одредити додатне услове у погледу употребе ФФС.

- ФФС намијењена употреби у пољопривреди могу се, на основу захтјева подносиоца, регистровати и за употребу на непољопривредним површинама, ако испуњавају прописане услове. Подносилац мора доставити прописану документацију из чл. 15. и 16. овог закона.

Члан 24.

Важење и продужење регистрације

- Управа региструје ФФС за период од највише десет година, у складу са приједлогом Комисије.
- Регистрација се може више пута продужити, сваки пут за период од највише десет година. Захтјев за продужење регистрације имаоц регистрације мора поднијети Управи најмање шест мјесеци прије истека регистрације.
- Ако постоји сумња да су измијењени услови на основу којих је ФФС била регистрована, Управа ће захтијевати поново цјелокупну документацију за оцјену ФФС, односно онај дио документације који му је потребан за одлучивање о продужавању регистрације и о продужењу ће одлучити на приједлог Комисије.
- Управа може издати подносиоцу захтјева у управном поступку привремено рјешење којим му продужава регистрацију ФФС, за онај период који је Управи потребан за провјеравање оправданости захтјева.
- Регистрована ФФС може се било када поново оцијенити, ако се посумња да било који услов из члана 23. став 1. више није испуњен. У таквом случају могу се захтијевати од имаоца регистрације или правног, односно физичког лица којем је било дозвољено проширење употребе ФФС из члана 32. овог закона, додатни подаци и документација за поновну оцјену ФФС. Привременим рјешењем дозвола се може продужити за онај период који је потребан за достављање свих додатних информација и документације.

Члан 25.

Привремена регистрација

- Ако ФФС садрже нову активну материју за коју је документација за вођење поступка за уврштавање активне материје на списак потпуна, Управа може издати рјешење о привременој регистрацији највише на три године од издавања закључка о потпуности документације Европске комисије. Подносилац захтјева мора доставити закључак о потпуности документације, доказ о идентичности активне материје и сажетак документације о активној материји, те документацију из члана 16. овог закона.
- Ако се по истеку важења рјешења о привременој регистрацији активна материја не уврсти на списак јер документација у том времену није била оцијенена, привремена регистрација може се привременим рјешењем у управном поступку продужити за вријеме које је потребно за потпун преглед документације, односно свих додатних података захтијеваних за оцјену услова за уврштавање на списак.

Члан 26.

Измјена рјешења о регистрацији

- Управа може, на захтјев имаоца регистрације или по службеној дужности, измијенити рјешење о регистрацији ако се измијене околности које су биле основ за издавање рјешења о регистрацији.
- Управа може измијенити рјешење о регистрацији ФФС на захтјев имаоца регистрације и ако се ради о ФФС истог произвођача, регистрованим у било којој држави чланици ЕУ под другим трговачким именом, те су идентична са ФФС регистрованим у Босни и Херцеговини.
- Управа може захтијевати додатне податке, документе и узорке који су јој потребни за оцјену оправданости измијене рјешења о регистрацији.

V - ПРЕСТАНАК РЕГИСТРАЦИЈЕ

Члан 27.

Престанак регистрације

- Регистрација престаје:
  - истеком периода за који је било издато рјешење о регистрацији, ако се регистрација не продужи;
  - поништењем рјешења о регистрацији:
    - на захтјев имаоца регистрације,
    - ако се утврди да услови за регистрацију више нису испуњени,
    - у случајевима из члана 12. овог закона,
    - ако се активна материја брише са списка;

- ц) поништавањем рјешења о привременој регистрацији,
 д) ако се активна материја у случајевима из члана 25. овог закона не уврсти у списак.
2. Ако се ималац регистрације прије истека њеног важења одлучи да одређена ФФС неће више стављати у промет и употребу, мора најмање шест мјесеци прије престанка промета овим ФФС о томе обавијестити Управу и приложити образложење.
3. Ако надлежни орган поништи рјешење о регистрацији, може имаоцу регистрације одобрити одређени прелазни период и одредити услове за уништење, складиштење, промет, односно употребу постојећих залиха ФФС у Босни и Херцеговини.

VI - РЕГИСТАР ФФС

Члан 28.

Регистар ФФС

1. На основу издатих рјешења о регистрацији ФФС, Управа води Јединствени регистар ФФС за Босну и Херцеговину (у даљем тексту: Регистар ФФС). Списак регистрованих ФФС Управа објављује једном годишње у "Службеном гласнику БиХ", а измјене барем два пута годишње. Надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта дужни су да воде евиденцију о регистрованим ФФС на основу рјешења које им достави Управа на основу члана 19. став 1. овог закона.
2. Регистар ФФС садржи сљедеће податке:
- царинску ознаку,
  - трговачко име ФФС,
  - назив и садржај свих активних материја у ФФС,
  - име произвођача, односно заступника у Босни и Херцеговини,
  - ознаку из разврставања у или изван групе отровности,
  - пуни назив Управе (надлежног органа ентитета и Брчко Дистрикта) који је издао рјешење о регистрацији,
  - број и датум рјешења о регистрацији,
  - мјесто продаје из члана 7. овог закона.

VII - СПИСАК АКТИВНИХ МАТЕРИЈА

Члан 29.

Списак

1. Списак активних материја објављује Управа у "Службеном гласнику БиХ", а измјене у складу са измјенама списка у ЕУ.

VIII - ДОЗВОЛЕ

Члан 30.

Дозвола за истраживање, односно развој

1. Свако испитивање у истраживачке, односно развојне сврхе које укључује испитивање нерегистрованих ФФС у околину, може се вршити само на основу издате дозволе за истраживање, односно развој.
2. Дозволу из става 1. издаје Управа у управном поступку. За ФФС која могу представљати опасност за здравље људи и животиња или неочекиван штетан утицај на околину, надлежни орган захтијева мишљење Комисије.
3. Из дозволе морају бити видљиви подаци о ФФС, количини ФФС, подручје испитивања и услови употребе, те правно или физичко лице које ће вршити испитивање.
4. Дозвола се издаје највише за период од двије године. Дозвола се, на захтјев имаоца, може продужити ако ималац дозволе тражи продужење најмање четири мјесеца прије истека важења дозволе и исаже оправдане разлоге за продужење. Дозвола се издаје на основу мишљења Комисије.
5. Ако Управа оцијени да би предлагана испитивања за која је поднијет захтјев за издавање дозволе могла имати штетан утицај на здравље људи и животиња или неочекиван штетни утицај на околину, може испитивање, на приједлог Комисије, забранити или га дозволити под условима потребним за спречавање тих посљедица.
6. Детаљнији садржај захтјева и дозволе за истраживање, односно развој прописује Савјет министара, на приједлог Управе.

Члан 31.

Изузетна дозвола

1. Због непредвидиве опасности коју представља штетни организам који није могуће уништити, односно одговарајуће ограничити с регистрованим ФФС или другим мјерама, Управа може издати изузетну дозволу за промет, односно употребу нерегистрованих ФФС. Поступак за издавање изузетне дозволе може се покренути по службеној дужности или на захтјев странке. У поступку издавања дозволе, Управа захтијева

мишљење Комисије. Изузетна дозвола издаје се највише на период од 120 дана за ограничену и контролисану употребу која не представља неприхватљиву опасност за здравље људи и околине.

2. У дозволи из става 1. морају бити наведени подаци о ФФС, количини ФФС, подручју и условима употребе, те корисницима.
3. Управа може изузетну дозволу измијенити или поништити ако ФФС нису постигла жељене резултате, ако ФФС нису више потребна или ако су штетне посљедице веће од штете коју проузрокују штетни организми из става 1. овог члана.
4. Детаљнији садржај захтјева и изузетне дозволе прописује Савјет министара, на приједлог Управе.

Члан 32.

Дозвола за проширење употребе

1. У случају да ималац регистрације нема интереса за измјену регистрације, може било које друго правно или физичко лице које је регистровано за промет поднијети захтјев за издавање дозволе за проширење употребе регистрованих ФФС за заштиту других биљака за које ФФС нису регистрована.
2. Поступак за издавање дозвола за проширење употребе регистрованих ФФС може се покренути и по службеној дужности.
3. Управа издаје дозволу за проширење употребе ФФС на основу мишљења Комисије.
4. Ималац регистрације није дужан навести проширење употребе из става 1. у упутству за употребу, односно на етикети ФФС. Проширење употребе објављује се у посебној публикацији, која је на располагању код надлежних органа.
5. Детаљнији садржај захтјева и дозволе за проширење употребе регистрованих ФФС прописује Савјет министара, на приједлог Управе и уз мишљења Комисије.

IX - ЈАВНЕ СЛУЖБЕ У ОБЛАСТИ ФФС И УРЕЂАЈА ЗА АПЛИКАЦИЈУ ФФС

Члан 33.

Опредјељење

1. Јавна служба у области ФФС и уређаја за апликацију ФФС (у даљем тексту: уређаји) је законом дефинисана дјелатност. Лица која пружају те услуге имају посебне обавезе које су од јавног интереса (у даљем тексту: обавезе јавне службе).
2. За јавне службе у области ФФС и уређаја примјењују се одредбе закона који уређује повјеравање јавних овлашћења, ако овај или други посебан закон не прописује другачије.
3. Начин вршења поједине јавне службе по овом закону прописује Савјет министара Босне и Херцеговине, у складу са овим законом и законом који уређује повјеравање јавних овлашћења.

Члан 34.

Обавезе јавне службе

1. Обавезе јавне службе, односно овлашћених организација у области ФФС и уређаја су:
- трајно и непрекидно обављање дјелатности и извршавање послова, односно у складу са захтјевом Управе;
  - обављање послова по одређеном програму;
  - обављање послова по одређеној цијени.
2. Обавезе поједине јавне службе могу се детаљније уредити прописом Савјета министара или концесијским уговором.
3. Ако вршилац јавне службе, односно овлашћена организација не обезбиједи посао јавне службе лицу којем је дужна обезбиједити, или не обезбиједи посао по прописаној цијени и осталим прописаним условима, корисник услуге може од Управе захтијевати да одлучи о праву корисника рјешењем у управном поступку и вршиоцу јавне службе, односно овлашћеној организацији нареди одговарајуће поступање.

Члан 35.

Облици вршења јавних служби у области ФФС

1. Поред облика одређених законом који уређује привредне јавне службе, јавне службе у области ФФС могу обављати такође и овлашћена правна лица јавног права чији је оснивач Босна и Херцеговина и овлашћени јавни заводи чији је оснивач Босна и Херцеговина, односно ентитети, Брчко Дистрикт или друго лице јавног права.
2. Вршиоце јавних служби из става 1. овлашћује Савјет министара Босне и Херцеговине, на приједлог Управе, односно влада ентитета и владе Брчко Дистрикта. Детаљнији односе са вршиоцима јавних служби уређује Управа уговором.

Члан 36.

Финансирање јавне службе

- Јавна служба у области ФФС и уређаја финансира се из:
  - дјелимичног или цјелокупног плаћања цијене за обављени посао,
  - буџета Босне и Херцеговине,
  - буџета ентитета и Брчко Дистрикта у једнаким дијеловима;
  - других извора.
- Босна и Херцеговина, ентитети и Брчко Дистрикт финансирају или суфинансирају поједине послове јавне службе за ФФС и уређаје у складу са програмом за поједину јавну службу који доноси Савјет министара, на приједлог Управе.
- Вршиоци јавних служби морају средства из буџета наведених у ставу 1.б) и ц) овог члана за финансирање програма јавних служби намијенити само за извршавање те јавне службе у складу са програмом.

Члан 37.

Цијене послова јавне службе

- Корисници услуга јавне службе у области ФФС и уређаја, дјелимично или у цјелини, плаћају цијену поједине услуге, а поједине услуге могу за кориснике бити и бесплатне, о чему посебним актом одлучује Савјет министара, на приједлог Управе.
- Цијене послова из члана 43. став 1.а) овог закона прописује Савјет министара, на приједлог Управе.
- Савјет министара, на приједлог Управе, прописује цијене других послова и задатака јавне службе по овом закону, те одређује дио који плаћа корисник.

Члан 38.

Програм јавне службе

- Савјет министара, на приједлог Управе, програмом за поједине јавне службе одређује нарочито:
  - врсту и обим послова јавне службе;
  - начин и динамику обављања послова јавне службе, у складу са прописима или концесијским уговорима;
  - обим и начин финансирања, односно суфинансирања појединих послова јавне службе.

Члан 39.

Надзор над обављањем јавне службе

- Стручни надзор над обављањем јавне службе врше надлежни органи, а задатке стручног надзора могу додијелити другим правним или физичким лицима као јавно овлаштење.
- Стручни надзор као јавно овлаштење могу обављати правна и физичка лица која су стручно оспособљена за надзор на поједином подручју јавног посла.
- Савјет министара, на приједлог Управе, одређује детаљније услове у погледу стручне оспособљености из става 2. овог члана.
- Након обављеног јавног конкурса/огласа надлежни органи доносе рјешење о одређивању вршиоца јавних овлаштења из става 2. овог члана и с њима склапају уговоре којима се регулишу међусобни односи. Рјешење о одређивању вршиоца јавних овлаштења из става 2. овог члана објављује се у службеним гласилима Босне и Херцеговине у року од 30 дана од првонастава рјешења.
- Инспекцијски надзор над обављањем јавне службе врше надлежне пољопривредне инспекције.

Члан 40.

Услови за обављање јавне службе

Савјет министара, на приједлог Управе, прописује за поједини јавни посао у области ФФС и уређаја услове у погледу просторија, опремљености и кадрова које мора испуњавати вршилац тог јавног посла.

Члан 41.

Лица која извршавају задатке јавне службе

- Стручни рад при обављању послова јавне службе у области ФФС и уређаја могу обављати само лица која имају одговарајуће стручно образовање, која су стручно оспособљена за обављање посла на свом радном мјесту и испуњавају остале услове одређене прописима.
- Услове у погледу стручног образовања и осталих захтјева, које мора испуњавати лице како би могло обављати стручни посао при извршавању јавне службе у области ФФС и уређаја, прописује Савјет министара, на приједлог Управе.

Члан 42.

Подручја јавних служби

- Јавна служба, по овом закону, обухвата:
  - стручне задатке на подручју регистрације, промета и употребе ФФС;
  - стручне задатке на подручју уређаја.

Члан 43.

Стручни задаци на подручју регистрације, промета и употребе ФФС

- Стручни задаци на подручју регистрације, промета и употребе ФФС су нарочито:
  - задачи на подручју испитивања и оцјенивања ФФС у поступку регистрације,
  - координација рада и техничка подршка надлежном органу у поступку регистрације ФФС,
  - лабораторијска испитивања ФФС,
  - праћење остатака ФФС у, односно на биљкама, односно билимним производима у погледу правилне употребе ФФС,
  - израда стручних елабората за подршку одлучивању надлежном органу,
  - извршавање истраживачке и развојне дјелатности,
  - развијање и увођење нових поступака код добре праксе заштите биљака и добре пољопривредне праксе,
  - увођење европских стандарда на подручју биолошких тестова ефикасности ФФС,
  - задачи на подручју евиденције промета и употребе ФФС,
  - сарадња при увођењу, развијању и успостављању информационог система,
  - задачи у вези са стручним усавршавањем одговорних лица за промет ФФС и корисника ФФС,
  - остали задаци на подручју ФФС.

Члан 44.

Стручни задаци на подручју уређаја

- Стручни задаци на подручју уређаја су нарочито:
  - израда стручних елабората за подршку одлучивању надлежном органу на подручју уређаја,
  - задачи у вези са стручним усавршавањем на подручју уређаја,
  - сарадња при увођењу, развијању и успостављању информационог система на подручју уређаја,
  - извођење истраживачке и развојне дјелатности,
  - обављање других задатака на подручју уређаја.

X - УРЕЂАЈИ

Члан 45.

Сертификат

- У промет се смију ставити само уређаји са којима је, уз прописану употребу, обезбијеђена за људе и околину нешкодљива апликација ФФС, који имају сертификат о усклађености (у даљем тексту: сертификат) и испуњавају услове из сертификата.
- Произвођач, односно увозник мора прије стављања у промет на свој захтјев добити сертификат да уређаји испуњавају прописане услове.
- Савјет министара, на приједлог Управе, може прописати да за поједине врсте уређаја сертификат није обавезан.
- Детаљније услове које морају испуњавати уређаји прописује Савјет министара, на приједлог Управе.

Члан 46.

Орган за сертификацију

- Произвођач, односно увозник подноси захтјев за издавање сертификата код органа за сертификацију.
- Орган за сертификацију је компетентно правно или физичко лице акредитовано или од Управе овлаштено правно или физичко лице, ако испуњава прописане посебне услове, као и услове у погледу кадрова, просторија и опреме.
- Орган за сертификацију мора водити евиденцију о врсти, типу и години производње уређаја за сертификацију, датуму издавања сертификата и евиденцију о произвођачу, односно увознику и чувати је најмање десет година од издавања сертификата и на захтјев надлежног органа доставити је на увид.
- Услове из става 2. овог члана прописује Савјет министара, на приједлог Управе.

Члан 47.

Редовни прегледи уређаја

1. Власници уређаја (у даљем тексту: држаоци) могу употребљавати само уређаје који су редовно прегледани и имају знак о редовном прегледу.
2. Држаоци морају добити знак о редовном прегледу уређаја сваке двије године.
3. Савјет министара, на приједлог Управе, може прописати да за поједине врсте уређаја преглед није обавезан.

Члан 48.

Знак о редовном прегледу и евиденција

1. Знак о редовном прегледу издаје правно или физичко лице које рјешењем овласте надлежни органи, ако испуњава услове у погледу просторија, опреме и кадрова.
2. Правна и физичка лица која обављају прегледе уређаја дужна су водити евиденцију о резултатима прегледа држаоца прегледаних уређаја (име и презиме, фирма, адреса, односно сједиште) издатим знаковима о прегледима. Евиденцију о резултатима прегледа за поједини уређај потребно је чувати најмање шест година.
3. Детаљније услове из става 1, садржај редовних прегледа, начин вођења евиденције уређаја, те облик знака о редовном прегледу прописује Савјет министара, на приједлог Управе.

XI - ТРОШКОВИ

Члан 49.

Трошкови

1. Све трошкове у вези са регистрацијом ФФС и у вези са издавањем дозвола плаћа подносилац захтјева, односно ималац регистрације.
2. Трошкове за издавање сертификата за уређаје плаћа произвођач, односно увозник.
3. Трошкове у вези са редовним прегледима уређаја плаћају држаоци који употребљавају уређаје.
4. Трошкове анализа биљака, односно биљних производа на садржај остатака ФФС код вршења инспекцијског надзора плаћа корисник ФФС, а уколико он није познат, држалац биљака, односно биљних производа, ако остаци ФФС прелазе прописане граничне вриједности остатака ФФС.
5. Трошкове анализа гла и других предмета код вршења инспекцијског надзора употребе ФФС, односно активних материја плаћа држалац земљишта, односно корисник земљишта, ако се утврди забрањена односно неправилна употреба ФФС.
6. Трошкове анализа биљака и других предмета код вршења инспекцијског надзора неправилне употребе ФФС на захтјев странке плаћа корисник ФФС, ако остаци ФФС прелазе граничне вриједности, односно када се на биљкама гдје се ФФС не употребљавају утврди присуство остатака ФФС, а иначе странка која је захтијевала преглед.
7. Трошкове претрага ФФС код вршења инспекцијског надзора плаћа ималац регистрације ФФС, ако та ФФС није у складу са рјешењем о регистрацији.
8. Трошкове тестирања уређаја код вршења инспекцијског надзора плаћа произвођач, односно увозник, ако уређај не испуњава услове из сертификата.
9. Висину трошкова из ст. 1. и 2. овог члана прописује Савјет министара, на приједлог Управе.
10. Висину трошкова из става 3. овог члана прописује Савјет министара, на приједлог Управе.
11. Други трошкови из овог члана су стварни трошкови поступка.

XII - МЕЂУНАРОДНИ ПРОМЕТ

Члан 50.

Увоз ФФС

1. ФФС смију увозити само правна и физичка лица из члана 5. овог закона.
2. Надзор над увозом ФФС врши фитосанитарни инспектор.
3. Границе прелазе за промет ФФС преко државне границе одређује Савјет министара, на приједлог Управе.

Члан 51.

Увоз уређаја за апликацију ФФС

1. Увозити се могу уређаји који имају сертификат или дозволу Управе. Ако није међународним уговором друкчије одређено, царински органи не смију издати царинску дозволу употребе, осим транзита и царинског складиштења, ако уређај нема прописаног сертификата, односно дозволе.

2. Савјет министара, на приједлог Управе, прописује услове за увоз на основу дозволе.
3. Изузетно од одредби става 1. овог члана, Савјет министара, на приједлог Управе, може прописати да за поједине врсте уређаја или уређаја одређене намјене сертификат, односно дозвола није потребна.

XIII - УПРАВА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ЗА ЗАШТИТУ ЗДРАВЉА БИЉАКА

Члан 52.

Овлаштења и задаци Управе

1. Управа Босне и Херцеговине за заштиту здравља биљака има по овоме закону следеће задатке и овлаштења:
  - а) координација рада између свих ресорних органа ентитета и Брчко Дистрикта,
  - б) вођење поступка регистрације ФФС и издавање дозвола,
  - ц) вођење јединствених евиденција, регистара и спискова за Босну и Херцеговину,
  - д) припрема прописа по овоме закону са подручја рада и старање о њиховом спровођењу,
  - е) издавање рјешења о концесијама, склапање концесијских уговора, те других уговора за извршавање јавних служби по овом закону,
  - ф) праћење стања на подручју промета, односно употребе ФФС и сарађивање при припреми мјера,
  - г) усавајање програма у вези са мјерама за правилну употребу ФФС, те брига о извршавању програма,
  - х) увођење принципа добре пољопривредне праксе и интегрисане заштите биљака,
  - и) координација рада и брига о усклађивању граничних вриједности остатака ФФС у биљкама, односно биљним производима, те извођење мониторинга остатака ФФС у биљкама, односно биљним производима,
  - ј) припрема извјештаја, анализа, информација и других материјала за органе и међународне организације којима је Босна и Херцеговина дужна достављати извјештаје у складу са прописима и на основу међународних уговора,
  - к) брига о обавјештавању јавности и заинтересованих о стварима са подручја рада,
  - л) издавање публикација са подручја рада,
  - м) брига о успостављању информационог система са подручја рада, прикупљање, обрада, посредовање и чување података са подручја рада и управљање информационом системом,
  - н) брига о вршењу стручног усавршавања и оспособљавања радника са подручја рада,
  - о) сарадња са другим органима у држави и иностранству на подручју рада,
  - п) обављање других задатака.

Члан 53.

Овлаштења и задаци надлежних органа ентитета и Брчко Дистрикта

1. Надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта имају по овоме закону следеће задатке и овлаштења:
  - а) утврђивање испуњавања услова и вођење поступка за уписивање у регистар из члана 5. овог закона,
  - б) вођење евиденција и регистара, свако на свом административном подручју,
  - ц) сарадња са Управом при припреми прописа и обављање других управних задатака са подручја рада и старање о њиховом спровођењу,
  - д) извођење јавних конкурса/огласа по овом закону, доношење рјешења, вршење стручног надзора над обављањем јавне службе, односно склапање уговора за извршавање јавних овлаштења из члана 39. став 4. овог закона,
  - е) праћење стања на подручју промета, односно употребе ФФС и сарађивање при припреми мјера,
  - ф) издавање публикација са подручја рада,
  - г) брига о успостављању информационог система са подручја рада, прикупљање, обрада, посредовање и чување података са подручја рада и управљање информационом системом,
  - х) брига о вршењу стручног усавршавања и оспособљавања радника са подручја рада,
  - и) сарадња са другим органима у држави на подручју рада,
  - ј) обављање других задатака.

XIV - ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР

Члан 54.
Инспектори

1. Надзор над спровођење овог закона и прописа донесених на основу овог закона обављају пољопривредни, фитосанитарни и санитарни инспектори, сваки у оквиру својих надлежности.
2. Жалба против рјешења инспектора из става 1. овог члана не задржава њихово извршење.

Члан 55.

Овлаштења пољопривредног инспектора

1. Пољопривредни инспектор, на основу овог закона и прописа донесених на основу овог закона, има овлаштења да:
  - а) забрани промет ФФС, ако нису прописно регистрована,
  - б) забрани употребу ФФС, ако за њих није издата прописана дозвола,
  - ц) забрани промет, односно употребу забрањених ФФС,
  - д) забрани промет, ако је ФФС истекао рок употребе,
  - е) провјерава испуњавање услова у погледу кадрова правних и физичких лица из члана 5. овог закона,
  - ф) до отклањања недостатака да забрани обављање дјелатности промета са ФФС, ако правно и физичко лице не испуњава прописане услове у погледу кадрова, о чему инспектор обавјештава надлежни орган ентитета и Брчко Дистрикта, о чему они извјештавају Управу,
  - г) забрани промет ФФС, ако ФФС није у складу са рјешењем о регистрацији (амбалажа, етикета, разврстаност, ознаке, упуства за употребу, физичко-хемијски састав и друго),
  - х) забрани употребу ФФС, ако се ФФС неправилно употребљава,
  - и) утврди идентитет прекршиоца у случају сумње кршења одредби овог закона, те такво кршење по потреби такође фотографише, односно сними,
  - ј) одреди одговарајуће мјере, ако утврди прекорачену прописану граничну вриједност остатака ФФС у, односно на биљкама и биљним производима прије промета,
  - к) узима узорке биља, биљних производа, земљишта, мјешавине за прскање, ФФС и остале потребне узорке,
  - л) узме из промета уређај за апликацију ФФС и одреди провјеравање усклађености са сертификатом,
  - м) забрани промет са уређајем за апликацију ФФС, ако нема прописани сертификат,
  - н) забрани промет са уређајем за апликацију ФФС, ако уређај није у складу са сертификатом,
  - о) забрани употребу уређаја, ако немају знака о редовном прегледу, односно ако није редовно прегледан,
  - п) провјерава да ли вршиоци јавних служби по овоме закону испуњавају прописане услове, односно да ли поступају у складу са прописима, односно концесијским уговором, те одреди отклањање неправилности,
  - р) врши друге радње и одреди друге мјере, потребне за спровођење овог закона и прописа донесених на основу овог закона.

Члан 56.

Овлаштења фитосанитарног инспектора

1. Фитосанитарни инспектор, на основу овог закона и прописа донесених на основу овог закона, има овлаштења да:
  - а) врши надзор из члана 50. став 2. овог закона,
  - б) при увозу ФФС која су разврстана као опасна, провјерава усклађеност сигурносног листа са прописима о хемикалијама,
  - ц) забрањује увоз ФФС ако ФФС нису одговарајуће регистрована, разврстана, пакована и означена, те снабђевена упутством за употребу, ако немају одговарајућу дозволу или ако је промет тим ФФС забрањен, осим ако се ради о случајевима из члана 3. став 2. овог закона,
  - д) привремено забрани увоз ФФС ако је потребно отклонити недостатке на пошиљки ФФС или на документацији која је прати,
  - е) обавља друге радње и одређује друге мјере у погледу ФФС и промета ФФС у складу са овим законом и прописима донесеним на основу овог закона.

Члан 57.

Овлаштења санитарног инспектора

1. Санитарни инспектор, на основу овог закона и прописа донесених на основу овог закона, има овлаштења да:
  - а) прије уписа у регистар из члана 5. став 1. овог закона, утврђује испуњавање услова у погледу просторија, односно опреме правних и физичких лица, која обављају промет са ФФС,
  - б) провјерава испуњавање прописаних услова у погледу просторија, односно опреме правних и физичких лица која обављају промет са ФФС,
  - ц) до отклањања недостатака забрањује дјелатности промета са ФФС ако правно или физичко лице не испуњава прописане услове у погледу просторија и опреме, о чему инспектор обавјештава надлежне органе.

XV - ПОДАЦИ

Члан 58.

Добијање и употреба података

1. Ради уређивања промета и надзора над прометом и употребом ФФС, надлежни органи за вођење и одржавање збирки података могу добијати и употребљавати податке, које у оквиру прописаних збирки података воде државни органи, јавни заводи и агенције, концесионари, те други овлаштени органи, нарочито из:
  - а) збирки података са подручја хемикалија,
  - б) збирки података о загађењу земљишта и вода,
  - ц) збирки података о водама и еколошки значајним подручјима,
  - д) земљишног катастра и земљишне књиге (број парцеле, граница парцеле, површина, власник, корисник), основних података из Централног регистра становништва за власника или корисника (ЈМБГ, име, презиме и адреса), потребних за одржавање својих збирки података и стања из Централног регистра становништва. Надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта при томе у складу са својм функцијама повезују своје збирке података са свим збиркама података које се воде у Управи.
2. Управа доставља податке из својег регистра и евиденција другим државним органима и органима локалне заједнице, ако их ови требају за извршавање законски одређених задатака, јавном заводу који је овлаштен за прикупљање података о акутним тровањима и другим ефектима хемикалија, те другим овлашћеним организацијама и вршиоцима јавних служби, ако их ови требају за извршавање задатака са подручја рада надлежног органа.
3. Податке, за које важи тајност по овоме закону или чија је употреба ограничена још другим законима (статистика, порески број), није дозвољено просљеђивати.
4. Податке из става 1. овог члана, који имају природу личних података, достављају власници збирки података у складу са прописима о заштити личних података.
5. Власници збирки података из овог члана достављају податке бесплатно, а могу зарачунавати непосредне материјалне трошкове за потребне додатне примјерке, односно обраде.
6. Збирке података, које по овоме закону успостављају и воде надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта, финансирају се из буџета Федерације Босне и Херцеговине, Републике Српске и Брчко Дистрикта према административном подручју, а збирке података које води Управа финансирају се из буџета Босне и Херцеговине.
7. Начин повезивања са другим збиркама података и начин добијања података из других збирки података прописује руководилац Управе на приједлог надлежних органа ентитета и Брчко Дистрикта и у сарадњи са надлежним органима за евиденције на том подручју и у складу са програмом статистичких истраживања.

Члан 59.

Међународна размјена података

1. Управа размјењује податке на међународном нивоу о регистрованим ФФС, о забранама, престанку регистрација или ограничењима употребе.
2. Информација мора садржавати најмање:
  - а) име произвођача, односно имаоца регистрације,
  - б) трговачки назив ФФС,
  - ц) физичко-хемијске особине ФФС,

- e) назив и садржај свих активних материја које средство садржи и сврху употребе,
- ф) привремене граничне вриједности остатака ФФС у биљкама, ако са прописима још нису одређене,
- г) у случају престанка дозволе, разлоге за престанак,
- х) потребне податке за оцјену привремених граничних вриједности остатака ФФС у биљкама,
- и) на међународном нивоу, једном годишње размјењује се такође регистар дозвољених ФФС у Босни и Херцеговини.

XVI - КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 60.

Прекршаји правних лица и самосталних предузетника појединаца

1. Новчаном казном од 1.000 КМ до 100.000 КМ казниће се за прекршај правно лице:
  - а) ако на територији Босне и Херцеговине ставља у промет и употребу ФФС која нису регистрована, односно ако за њих није издата прописана дозвола (члан 3. став 1. овог закона);
  - б) ако не чува евиденцију у складу са чланом 6. став 4. овог закона;
  - ц) ако врши апликацију ФФС из ваздуха (члан 8. став 3. овог закона);
  - д) ако употребљава ФФС у супротности са чланом 8. став 4. овог закона;
  - е) ако савјетује, рекламира или препоручује ФФС у супротности са одредбама члана 8. став 5. овог закона;
  - ф) ако не испуњава прописане услове у погледу стручне осposобности или услова у вези са уређајем (члан 9. став 1. овог закона);
  - г) ако се као подносилац захтјева не распита код надлежног органа да ли су већ регистрована идентична ФФС (члан 17. став 2. овог закона);
  - х) ако не обавијести надлежни орган о свим новим подацима о могућем опасном утицају ФФС или њиховог остатка (члан 22. овог закона);
  - и) ако као ималац регистрације не води рачуна о року и условима из члана 27. став 3. овог закона;
  - ј) ако врши испитивање ФФС у супротности са издатом дозволом за истраживање, односно развој (члан 30. овог закона);
  - к) ако употребљава ФФС у супротности са дозволом за проширење употребе (члан 32. овог закона);
  - л) ако јавну службу обавља у супротности са прописима или концесијским уговором (члан 34. и члан 36. став 3. овог закона);
  - м) ако даје у промет уређаје, који не испуњавају услове из сертификата (члан 45. став 1. овог закона);
  - н) ако инспектору не омогући неометано обављање инспекцијског надзора по овом закону или га при томе омета, вријеђа или му не да тражене документе, податке, објашњења или потребне предмете.
2. Новчаном казном од 250 КМ до 50.000 КМ казниће се за прекршај појединац, ако изврши радњу из претходног става у вези са самосталним обављањем дјелатности.
3. Новчаном казном од 250 КМ до 5.000 КМ казниће се за прекршај из става 1. овог члана такође и одговорно лице правног лица.

Члан 61.

Мандатне казне правних лица и самосталних предузетника појединаца

1. Мандатном казном од 3.000 КМ, која се наплаћује одмах на лицу мјеста, кажњава се за прекршај правно лице:
  - а) ако даје у промет ФФС која нису разврстана, пакована и означена у складу са прописима, укључујући и упутство за употребу (члан 4. овог закона);
  - б) ако не испуњава прописане услове за обављање промета са ФФС (члан 5. став 1. овог закона);
  - ц) ако нема одговорно лице за обављање промета са ФФС (члан 5. став 2. овог закона);
  - д) ако надлежном органу не достави податке у прописаном року (члан 6. овог закона);
  - е) ако не води евиденцију на прописани начин (члан 6. овог закона);
  - ф) ако продаје ФФС на мјесту продаје у супротности са одредбом надлежног органа (члан 7. став 1. овог закона);

- г) ако ФФС не употребљава на прописани начин (члан 8. ст. 1. и 2. овог закона);
  - х) ако ставља у слободан промет и општу употребу ФФС која су разврстана као Т+ (члан 11. став 1. овог закона);
  - и) ако нема дозволу или одговарајуће осposобљена лица за промет и употребу оних ФФС која су разврстана као Т+ (члан 11. став 2. овог закона);
  - ј) ако ставља у промет, односно употребљава ФФС у супротности са забраном, односно ограничењем надлежног органа (члан 12. овог закона);
  - к) ако даје у промет, односно употребљава нерегистровано ФФС у супротности са изузетном дозволом (члан 31. став 1. овог закона);
  - л) ако ставља у промет уређаје без прописаног сертификата (члан 45. став 2. овог закона);
  - м) ако употребљава уређаје који нису редовно прегледани (члан 47. став 1. овог закона);
  - н) ако не води и не чува евиденцију у складу са чл. 46. и 48. овог закона;
  - о) ако увози ФФС, а за то није регистрован (члан 50. овог закона).
2. Новчаном казном од 2.000 КМ, која се наплаћује одмах на лицу мјеста, кажњава се за прекршај из претходног става појединац, који учини радњу у вези са самосталним обављањем дјелатности.
  3. Новчаном казном од 1.000 КМ, која се наплаћује на лицу мјеста, кажњава се за прекршај из става 1. овог члана такође и одговорно лице правног лица.

Члан 62.

Прекршаји појединаца

1. Новчаном казном од 1.000 КМ до 1.500 КМ казниће се за прекршај појединац:
  - а) ако ФФС не употребљава на прописани начин (члан 8. ст.1. и 2. овог закона);
  - б) ако аплицира ФФС из ваздуха (члан 8. став 3. овог закона);
  - ц) ако употребљава ФФС у супротности са одредбама члана 8. став 4. овог закона;
  - д) ако не испуњава прописане услове у погледу осposобности или уређаја за nanoшење ФФС (члан 9. став 1. овог закона);
  - е) ако употребљава ФФС у супротности са ограничењем или забраном надлежног органа (члан 12. овог закона);
  - ф) ако не обавијести надлежни орган о опасном утицају ФФС (члан 22. овог закона);
  - г) ако употребљава нерегистрована ФФС у супротности са изузетном дозволом (члан 31. став 1. овог закона);
  - х) ако употребљава ФФС у супротности са дозволом за проширење употребе (члан 32. овог закона);
  - и) ако инспектору не омогући неометано обављање инспекцијског надзора по овом закону или га при томе омета, вријеђа или му не да тражене документе, податке, објашњења или потребне предмете.

Члан 63.

Мандатне казне појединаца

1. Мандатном казном од 1.000 КМ казниће се на лицу мјеста за прекршај појединац:
  - а) ако ставља ФФС у промет, а за то није регистрован (члан 5. став 1. овог закона);
  - б) ако сам аплицира ФФС из члана 11. став 2. овог закона;
  - ц) ако употребљава уређаје који нису редовно прегледани (члан 47. став 1. овог закона);
  - д) ако увози ФФС, а за то није регистрован (члан 50. овог закона).

XVII - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 64.

Незавршени поступци за регистрацију ФФС

Поступак за регистрацију ФФС, који је био уведен прије ступања овог закона на снагу, наставља се по одредбама овог закона.

Члан 65.

Прописи донесени на основу овог закона и рок за њихово доношење

1. Прописи на основу овог закона донијеће се у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

2. Savjet ministara, na prijedlog Uprave, u saradnji sa nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta može, pored propisa predviđenih u pojedinim članovima ovog zakona, donijeti takođe i druge propise potrebne za izvršavanje ovog zakona.

Član 66.

Propisi koji se primjenjuju do donošenja novih

Do donošenja novih propisa na osnovu ovog zakona primjenjivaće se postojeći propisi u ovoj oblasti, ukoliko nisu u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.

Član 67.

Stupanje zakona na snagu

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH", a objaviće se i u službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

PS BiH broj 97/04

9. septembra 2004. godine

Sarajevo

Председавајући

Председавајући

Представничког дома

Дома народа

Парламентарне скупштине БиХ Парламентарне скупштине БиХ

Мартин Рагуж, с. р.

Горан Милојевић, с. р.

VIJEĆE MINISTARA

398

Na osnovu člana 24. stav 7., člana 25. stav 3., člana 88. stav 3., Zakona o veterinarstvu u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 34/02) i člana 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 3/03 i 42/03), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Ureda za veterinarstvo Bosne i Hercegovine, na 65 sjednici održanoj 16. septembra 2004. godine, donijelo je

ODLUKU

O UVJETIMA I NAČINU RADA GRANIČNIH VETERINARSKO-INSPEKCIJSKIH PRIJELAZA U BOSNI I HERCEGOVINI

Član 1.

Definicija

Ovom odlukom utvrđuju se uvjeti, lokacija i način rada Graničnih veterinarsko-inspekcijskih prijelaza pri pregledu roba na granici, te aktivnosti i zadaci koje treba da sprovodi veterinarski inspektor na granici.

Član 2.

Značenje termina

Termini upotrebjeni u ovoj odluci imaju sljedeće značenje:

- Granični veterinarsko - inspekcijski prijelaz** - označava mjesto odobreno odlukom Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, na kojem se vrši pregled i kontrola životinja i proizvoda životinjskog porijekla prilikom uvoza, izvoza ili provoza u Bosnu i Hercegovinu (u daljem tekstu: GVP);
- Pošiljka** - označava određeni broj životinja iste vrste ili određenu količinu robe iste vrste navedenu u jednom veterinarskom certifikatu, koja se prevozi u istom prijevoznom sredstvu i dolazi iz iste zemlje. Izuzetno, u slučaju živih životinja u cirkusima veterinarski certifikat se može odnositi i na različite životinjske vrste;
- Proizvodi su:
  - **Proizvodi životinjskog porijekla** - označavaju sve proizvode dobivene od životinja, divljači i životinja koje slobodno žive u vodama, inkubirana jaja kao i životinjsko sjeme, jajne ćelije i embrije, med, te sve proizvode koji dijelom ili u cijelosti potječu od žive ili mrtve životinje, uključujući i posmrtno ostatke životinje,
  - **Prehrambeni proizvodi** - označavaju različite proizvode biljnog i životinjskog porijekla svježe ili spremljene za čuvanje, otpatke dobivene biosintezom, industrijske proizvode, organske i neorganske

supstance koje su direktno ili nakon obrade namijenjene ishrani životinja,

- **Proizvodne životinje** - namijenjene su za dobivanje mesa, mlijeka, jaja i meda;
- Roba** - označava pošiljke koje podliježu veterinarskoj kontroli veterinarskog inspektora na granici, kako su definirane u Priručniku propisanom u članu 5. stav 1. ove odluke;
  - Zemlja porijekla** - označava zemlju iz koje roba ili životinje dolaze i odakle ih prate originalni veterinarski certifikati, uključujući i druge veterinarske dokumente;
  - Krajnje odredište** - označava mjesto u koje pošiljka treba stići, a uredno je prošla veterinarsko-inspekcijsku kontrolu na GVP;
  - Veterinarski dokument koji se izdaje na GVP** - označava dokument koji treba da prati pošiljku sve do krajnjeg odredišta. Veterinarski dokument se odnosi na svaku pošiljku koja je kontrolirana na GVP i kojega je izdao GVI;
  - Kontrola dokumentacije** - označava pregled veterinarskog certifikata ili veterinskog dokumenta ili drugog dokumenta koji prati pošiljku;
  - Kontrola identiteta** - znači provjeru vizualnim pregledom kako bi se utvrdilo da li je veterinarski certifikat, veterinarski dokument ili drugi dokumenti propisani veterinarskim zakonom, usklađeni sa sadržajem pošiljke i proizvoda;
  - Fizička kontrola** - označava vizualni pregled i kontrolu živih životinja, s ciljem uočavanja vidljivih kliničkih znakova bolesti, odnosno uočavanja identifikacijskih obilježja životinje i zavisno o potrebi uzimanje uzoraka za laboratorijsku analizu;
  - Materijalna kontrola** - označava pregled i kontrolu proizvoda, koja uključuje verifikaciju ambalaže, temperature čuvanja proizvoda, uzimanje uzoraka za laboratorijsku analizu;
  - Uvoznik** - označava fizičko ili pravno lice koje zahtijeva uvoz, provoz ili privremeni uvoz pošiljke u Bosnu i Hercegovinu, i koje je odgovorno za pošiljku sve do dolaska do krajnjeg odredišta pošiljke;
  - Nadležni organ** - organ nadležan za provođenje veterinarsko-inspekcijske kontrole na GVP je Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa (u daljem tekstu: MVTEO) - Ured za veterinarstvo Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ured);
  - Veterinarski inspektor na granici** - je zaposlenik Ureda ovlašten za obavljanje veterinarsko-inspekcijskog pregleda, kontrole i nadzora roba i proizvoda životinjskog porijekla koje se uvoze, izvoze ili provoze u Bosnu i Hercegovinu (u daljem tekstu: GVI).

Član 3.

Procedure na GVP

- U cilju zaštite zdravlja ljudi i životinja sve pošiljke iz člana 2. ove odluke koje trebaju ući u Bosnu i Hercegovinu moraju proći kroz ovlaštene GVP i podliježu veterinarsko-inspekcijskoj kontroli. Ovlašteni GVP moraju biti upisani u jedinstveni Registar Ureda.
- Uvoznik je dužan uredno popuniti dokumente koji sadrže opis svake pošiljke i dužan je dostaviti ih ili predati (osobno, preko ovlaštene osobe, elektronskim putem i sl.) najkasnije 24 sata prije materijalne predaje pošiljke na veterinarsko inspekcijsku kontrolu, koristeći poseban obrazac opisan u Priručniku propisanom članom 5. ove odluke. GVI je dužan staviti uvozniku ovaj obrazac na raspolaganje. GVI dužan je sačuvati najmanje tri godine jednu kopiju svakog dokumenta koji je dobio od uvoznika.
- Za svaku pošiljku koja se prijavi za veterinarsko-inspekcijsku kontrolu na GVP mora se dostaviti na uvid originalni veterinarski certifikat koje je izdao nadležni organ zemlje porijekla pošiljke, te ostala originalna dokumenta u skladu sa pripadajućim propisima u Bosni i Hercegovini.